

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷ نمره
*	معنی واژه (۱/۵ نمره)	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) به دستور فرمود تا ساروان (ب) عشق قدیم را موضوع صحیفه خود می‌گرداند پ) هنگام چریغ آفتاب، کنار قنات حسنی توقف کردیم (ت) چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت	۱
۲	یکی از واژگان درون کمانک را برای هریک از مفاهیم و معانی آمده، برگزینید. الف) دارای نشانه پیمابری: (وسیم، قسیم، جسیم) ب) محافظ قراردادن چیزی، برای چیزی دیگر: (خشاب، حمایل، پانوراما)	۰/۵
*	درست‌نویسی و املا (۱/۵ نمره)	
۳	املای درست واژه داخل کمانک را، انتخاب کنید. الف) من (تخلص / تخلص) را از زواید می‌دانم. ب) ما را از (غربت / قربت) زندان شهر به کویر می‌آورد.	۰/۵
۴	غلط‌های املایی را در سروده زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «... رستم دستان، در تگ تاریک چاه ژرف پهناور، کشته هر سو بر کف دیوارهایش نیزه و خنجر / چاه قدر ناجوان مردان / چاه بی‌دردان / این ایار مهر و کین مرد و نامرد است.»	۰/۵
۵	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. «معمور و محتسب - سرای والی - داروغه و نگهبان - قرامت و تاوان - واعظ و نصیحت‌گو»	۰/۵
*	دستور (۴ نمره)	
۶	«نقش دستوری» واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. «ملکا ذکر تو گویم که تو پاک‌ی و خدایی نروم جز به همان ره که توأم راه‌نمایی»	۰/۵
۷	نوع اسم‌های مشخص شده در متن زیر را از لحاظ «ساختمان واژه» بنویسید. «پدرم غصه می‌خورد، پیر و زمین‌گیر شده بود. هر روز ضعیف و ناتوان‌تر می‌گشت. همه چیزش را از دست داده بود»	۰/۵
۸	در بیت «ندارد راهِ فکر و روشنایی / ز لطف پرتویی دارم گدایی» چند ترکیب اضافی وجود دارد؟	۰/۲۵
۹	جمله «وابسته یا پیرو» را در بیت زیر مشخص کنید. «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»	۰/۵
۱۰	نوع «را» را در هر یک از بیت‌های زیر بنویسید. الف) سرّ من از ناله من دور نیست ب) مگر کاتش تیغ پیدا کند لیک چشم و گوش را آن نور نیست گنه کرده را زود رسوا کند	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
نمره				
۱۱	در عبارت زیر یک جمله «چهارجزیی با مفعول و مسند» آمده، آن جمله را بیابید. «محبت چون به غایت رسد، آن را عشق می خوانند.»			
۱۲	در عبارت زیر «حذف» و نوع آن را مشخص کنید. «همین که می خواهیم اولین مین را برداریم، ناگهان "خر" سرش را بالا می گیرد و با صدای بلند شروع به عرعر می کند. ای لعنت بر دهانی که بی موقع باز شود!»			
۱۳	نوع «و» را در جمله زیر بنویسید. «برخواست، آیه را زیر لب تکرار کرد و فریاد کشید.»			
۱۴	«وابسته وابسته» را در جمله زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. «تازه متوجه شدم که معلم، لباس ژنده هر روز را بر تن ندارد.»			
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، حفظ شعر و تاریخ ادبیات)			
*	آرایه های ادبی (۲/۵ نمره)			
۱۵	هر یک از آرایه های ستون «ب» را به بیت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافه است) الف: (۱) از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند (۲) دیروز در غربت باغ / من بودم و یک چمن داغ (۳) عاشق آن باشد که چون آتش بود / گرم رو، سوزنده و سرکش بود (۴) بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری ست آخته ب: (۱) تلمیح (۲) تشبیه (۳) حس آمیزی (۴) استعاره (۵) مجاز			
۱۶	آرایه مشترک موجود در دو بیت زیر را بنویسید. «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد، نیست باد» «نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش، پرده های ما درید»			
۱۷	«کنایه» را در بیت زیر بیابید و بنویسید که کنایه از چیست؟ «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بیايد زدن سنگ را بر سبوی»			
۱۸	«حسن تعلیل» را در بیت زیر مشخص کنید. «آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد»			
۱۹	چه نوع آرایه ای در مصراع اول بیت زیر، وجود دارد؟ «گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران»			
ادامه سؤالات در صفحه سوم				

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
*	حفظ شعر (۱/۵ نمره)	
۲۰	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) از پای تا سـُـرت همه نور خدا شود (ب) وین محبت بعد از من و تو ماند (پ) لبریز زندگی ست نفـس‌های آخرت	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۱	مصراع نخست بیت زیر را مرتب کنید. «گلِ رویت، دل، جز، به دشت، گیاهی، نمی‌روید من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن!»	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۲۲	به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (الف) نویسنده مجموعه «غزلواره‌ها» کیست؟ (ب) نویسنده کتاب «عین‌القضات همدانی» است. (۱) فی حقیقه العشق □ (۲) تمهیدات □ (پ) «دری به خانه خورشید» نوشته «سلمان هراتی» است. (۱) درست □ (۲) نادرست □	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	قلمرو فکـری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸ نمره
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. (۴ نمره)	
۲۳	هر نفسی که فرو می‌رود، ممد حیات است.	۰/۲۵
۲۴	در خواب سروش غیبی، به آن‌ها گفت.	۰/۲۵
۲۵	ای عزیز! پروانه قوت از آتش خورد.	۰/۲۵
۲۶	در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم.	۰/۲۵
۲۷	همه چشم‌ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم نگاه دارد.	۰/۵
۲۸	خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید.	۰/۵
۲۹	این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد.	۰/۵
۳۰	محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای دوست این پیراهن است افسار نیست»	۰/۷۵
۳۱	تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک‌چند	۰/۷۵
*	درک مطلب (۴)	
۳۲	در بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که طرف چمن است» به ویژگی (خبررسانی / خبرچینی) باد سحر اشاره شده است.	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹	
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
نمره					
۳۳	مفهوم «برتری عشق و ارزشمندی آن نسبت به هر چیز دیگر» در کدام بیت آمده است؟ (الف) روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست (ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی ست، روزش دیر شد	۰/۲۵			
۳۴	سهروردی با توجه به عبارت «پس اول پایه، معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه، عشق. به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد» شرط رسیدن به عشق را چه می‌داند؟	۰/۵			
۳۵	با توجه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش‌فروز / دمیدند گفتی شب آمد به روز» کدام توضیح برای مصراع دوم درست‌تر است؟ (الف) از شعله بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد (ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد	۰/۵			
۳۶	بیت زیر کدام‌یک از شخصیت‌های منطق‌الطیر را توصیف می‌کند؟ «من اگر شایسته شاهان شوم به که در وادی بی‌پایان شوم»	۰/۲۵			
۳۷	جای خالی را پر کنید. وادی ششم: «بعد از این وادی آیدت کار داریم درد و حسرت آیدت»	۰/۲۵			
۳۸	مفهوم کنایی «جلوی کسی در آمدن» در عبارت «تو شیرینی عروسی هم به دوستان ندادی و باید در این موقع، درست جلوی‌شان در آیی» چیست؟	۰/۵			
۳۹	کدام‌یک از بیت‌های زیر از عبارت «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم و آنچه قدیمی است را قدیمی ندانم که «تو از آن منی و من از آن تو» درست مانند نخستین باری که نام زیبای تو را تلاوت کردم.» قابل دریافت است؟ (الف) یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می‌شنوم، نامکرر است (ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر یادگاری که در این گنبد دوار بماند	۰/۵			
۴۰	«نان» و «هوا» در شعر زیر از «پابلو نرودا» نماد چه هستند؟ «نان را از من بگیر اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر / اما خندهات را نه!»	۰/۵			
۴۱	منظور از «برزخ سرد» و «شب» در بیت زیر چیست؟ «آن‌جا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب اما چه می‌دید چشمان تار من و تو؟»	۰/۵			
و عشق طلایه‌دار رویاهای تان!		جمع:			
		۲۰			

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷ نمره
*	معنی واژه (۱/۵ نمره)	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) به دستور فرمود تا ساروان (ب) عشق قدیم را موضوع صحیفه خود می گرداند (پ) هنگام چریغ آفتاب، کنار قنات حسنی توقف کردیم (ت) چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت	۱
۲	یکی از واژگان درون کمانک را برای هریک از مفاهیم و معانی آمده، برگزینید. (الف) دارای نشانه پیامبری: (وسیم، قسیم، جسیم) (ب) محافظ قراردادن چیزی، برای چیزی دیگر: (خشب، حمایل، بانوراما)	۰/۵
*	درست نویسی و املا (۱/۵ نمره)	
۳	املای درست واژه داخل کمانک را، انتخاب کنید. (الف) من (تخلص) را از زواید می دانم. (ب) ما را از (غربت) / قربت زندان شهر به کویر می آورد.	۰/۵
۴	غلط های املایی را در سروده زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. «... رستم دستان، در تگ تاریک چاه ژرف پهناور، گشته هر سو بر کف دیوارهایش نیزه و خنجر / چاه قدر ناجوان مردان / چاه بی دردان / این ایار مهر و کین مرد و نامرد است.»	۰/۵
۵	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. (معمور و محتسب - سرای والی - داروغه و نگهبان - قرامت و تاوان - واعظ و نصیحت گو) «مأمور - غرامت»	۰/۵
*	دستور (۴ نمره)	
۶	«نقش دستوری» واژه های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. «ملکا ذکر تو گویم که تو پاک و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راه نمایی»	۰/۵
۷	نوع اسم های مشخص شده در متن زیر را از لحاظ «ساختمان واژه» بنویسید. حذف «پدرم غصه می خورد، پیر و زمین گیر شده بود. هر روز ضعیف و ناتوان تر می گشت. همه چیزش را از دست داده بود»	۰/۵
۸	در بیت «ندارد راه فکر روشنایی / ز لطف پرتویی دارم گدایی» چند ترکیب اضافی وجود دارد؟ ۳	۰/۲۵
۹	جمله «وابسته یا پیرو» را در بیت زیر مشخص کنید. «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»	۰/۵
۱۰	نوع «را» را در هر یک از بیت های زیر بنویسید. (الف) سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست (ب) مگر کاتش تیز پیدا کند / گنه کرده را زود رسوا کند	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
نمره				
۱۱	در عبارت زیر یک جمله «چهارجزیی با مفعول و مسند» آمده، آن جمله را بیابید. «محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق می خوانند.»			
۱۲	در عبارت زیر «حذف» و نوع آن را مشخص کنید. «همین که می خواهیم اولین مین را برداریم، ناگهان "خر" سرش را بالا می گیرد و با صدای بلند شروع به عرعر می کند. ای لعنت بر دهانی که بی موقع باز شود!»			
۱۳	نوع «و» را در جمله زیر بنویسید. «برخواست، آیه را زیر لب تکرار کرد و فریاد کشید.»			
۱۴	«وابسته وابسته» را در جمله زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. «تازه متوجه شدم که معلم، لباس ژنده هر روز را بر تن ندارد.»			
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، حفظ شعر و تاریخ ادبیات)			
*	آرایه های ادبی (۵/۲ نمره)			
۱۵	هر یک از آرایه های ستون «ب» را به بیت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافه است)			
الف:		ب:		
(۱) از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند	(۱) تلمیح			
(۲) دیروز در غربت باغ / من بودم و یک چمن داغ	(۲) تشبیه			
(۳) عاشق آن باشد که چون آتش بود / گرم رو، سوزنده و سرکش بود	(۳) حس آمیزی			
(۴) بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری ست آخته	(۴) استعاره			
(۵) مجاز				
۱۶	آرایه مشترک موجود در دو بیت زیر را بنویسید. «آتش است این بانگ نای و نیست باد» «نی حریف هر که از یاری برید»			
۱۷	«کنایه» را در بیت زیر بیابید و بنویسید که کنایه از چیست؟ «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی» «باید زدن سنگ را بر سبوی»			
۱۸	«حسن تعلیل» را در بیت زیر مشخص کنید. «آتش عشق است کاندلر نی فتاد» «جوشش عشق است کاندلر می فتاد»			
۱۹	چه نوع آرایه ای در مصراع اول بیت زیر، وجود دارد؟ «گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: «بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران»			
ادامه سؤالات در صفحه سوم				

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۸				
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir				

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
*	حفظ شعر (۱/۵ نمره)	
۲۰	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) از پای تا سـرت همه نور خدا شود (ب) وین محبت بعد از من و تو ماند (پ) لبریز زندگی ست نفـس های آخرت	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۱	مصراع نخست بیت زیر را مرتب کنید. «گلِ رویت، دل، جز، به دشت، گیاهی، نمی‌روید من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن!»	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۲۲	به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (الف) نویسنده مجموعه «غزلواره‌ها» کیست؟ (ب) نویسنده کتاب «عین‌القضات همدانی» است. (۱) فی حقیقه العشق □ (۲) تمهیدات ✓ (پ) «دری به خانه خورشید» نوشته «سلمان هراتی» است. (۱) درست ✓ (۲) نادرست □	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	قلمرو فکـری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸ نمره
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. (۴ نمره)	
۲۳	هر نفسی که فرو می‌رود، ممد حیات است. درس ۱	۰/۲۵
۲۴	در خواب سروش غیبی، به آن‌ها گفت. درس ۱۴	۰/۲۵
۲۵	ای عزیز! پروانه قوت از آتش خورد. درس ۷	۰/۲۵
۲۶	در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم. درس ۸	۰/۲۵
۲۷	همه چشم‌ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم نگاه دارد. درس ۹	۰/۵
۲۸	خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخواستید. درس ۱۱	۰/۵
۲۹	این نخستین بار شاید بود/ کان کلید گنج مروارید او گم شد. درس ۱۴	۰/۵
۳۰	محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای دوست این پیراهن است افسار نیست» درس ۲	۰/۷۵
۳۱	تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک‌چند درس ۵۵	۰/۷۵
*	درک مطلب (۴)	
۳۲	در بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که طرف چمن است» به ویژگی (خبررسانی / خبرچینی) باد سحر اشاره شده است.	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
نمره				
۳۳	مفهوم «برتری عشق و ارزشمندی آن نسبت به هر چیز دیگر» در کدام بیت آمده است؟ (الف) روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست (ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی ست، روزش دیر شد			
۳۴	سهروردی با توجه به عبارت «پس اول پایه، معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه، عشق. به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد» شرط رسیدن به عشق را چه می‌داند؟ معرفت و محبت			
۳۵	با توجه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش‌فروز / دمیدند گفתי شب آمد به روز» کدام توضیح برای مصراع دوم درست‌تر است؟ (الف) از شعله بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد (ب) بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد			
۳۶	بیت زیر کدام یک از شخصیت‌های منطق‌الطیر را توصیف می‌کند؟ «من اگر شایسته شاهان شوم به که در وادی بی‌پایان شوم» باز			
۳۷	جای خالی را پر کنید. وادی ششم: «بعد از این وادی حیرت آیدت کار داریم درد و حسرت آیدت»			
۳۸	مفهوم کنایی «جلوی کسی درآمدن» در عبارت «تو شیرینی عروسی هم به دوستان ندادی و باید در این موقع، درست جلوی‌شان در آیی» چیست؟ خردت را خوب نشان دهی			
۳۹	کدام یک از بیت‌های زیر از عبارت «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم و آنچه قدیمی است را قدیمی ندانم که تو از آن منی و من از آن تو» درست مانند نخستین باری که نام زیبایی تو را تلاوت کردم. قابل دریافت است؟ (الف) یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می‌شنوم، نامکرر است (ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر یادگاری که در این گنبد دوار بماند			
۴۰	«نان» و «هوا» در شعر زیر از «پابلو نرودا» نماد چه هستند؟ «نان را از من بگیر اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر / اما خندهات را نه!» نان به مجاز آخور / هوا به مجاز نفس			
۴۱	منظور از «برزخ سرد» و «شب» در بیت زیر چیست؟ «آن‌جا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب اما چه می‌دید چشمان تار من و تو؟»			
قبل انقلاب / ظلم و ستم				
و عشق طلایه‌دار رویاهای تان!				
جمع:	۲۰			

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹											
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)								نمره	
الف		قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)								۷	
*		معنی واژگان (۱/۵) نمره									
۱		معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده‌اند ب) <u>سودای</u> عشق از زیرکی جهان، بهتر ارزَد پ) باید از تجارت خانه <u>حواله</u> می‌گرفتم ت) چنان آمد اسب و <u>قبای</u> سوار								۱	
۲		واژه متناسب را برای هر یک از معانی آمده، انتخاب کنید. الف) خیال، قوه تخیل، ذهن (۱) مخیله ☐ اندیشه (۲) ☐ ب) نگاه داشتن دل از توجه به غیر حق (۱) مکاشفه ☐ مراقبه (۲) ☐								۰/۵	
*		املا (۱/۵) نمره									
۳		املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خوار / خار) ب) بخروش چو شرزه شیر (ارغند / ارقند)								۰/۵	
۴		دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «دل بستگی غیر مترقبه - اثنا و میان - اصرار و پافشاری - بزله و شوخی - بهبوطه بخوربخور - قدر و اندازه»								۰/۵	
۵		در عبارت زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. «نگذارید هیچ تمایل و خاسته‌ای بر شما مسلط شود. توپخانه شروع کرده بود و صدای محیب آن، صدای کودکانه امّا خشک کلاش را در خود هضم می‌کرد.»								۰/۵	
*		دستور (۴) نمره									
۶		یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بیت زیر بیابید. «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکّی و خدایی نروم جز به همان ره که توأم راهنمایی»								۰/۵	
۷		نوع حرف «و» را در دو مصراع بیت زیر بنویسید؟ «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست!»								۰/۵	
۸		الگوی ساخت جمله سوم بیت زیر چیست؟ «غرق غباریم و غربت با من بیا سمت باران صد جویبار است اینجا در انتظار من و تو» الف) سه جزئی مسندی (ب) سه جزئی متممی (پ) دو جزئی (ناگذر) (ت) ۴ جزئی مسندی متممی								۰/۲۵	
۹		نوع دو مورد «نقش تبعی» آمده در نوشته زیر را بنویسید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهرپاری است. من او را می‌شناسم. نامش سیمرغ است.»								۰/۵	
۱۰		«وابسته وابسته» در کدام گزینه زیر دیده می‌شود، «نوع» آن را بنویسید. الف) رستم دستان، در تگ تاریک ژرف چاه پهناور ... گم بود ب) هم چنان که می‌توانست او اگر می‌خواست / کان کمند شصت خمّ خویش بگشاید								۰/۵	
۱۱		نقش ضمیرهای پیوسته «م» در بیت زیر را بنویسید. «ور ایدون که زین کار هستم گناه جهان آفرینم ندارد نگاه»								۰/۵	
		ادامه سؤالات در صفحه دوم									

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴																		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی																	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹																										
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)								نمره																
۱۲		کاربرد نشانه «ان» در قافیه بیت «تا چند دم از گل زنی ای باد بهاران / گل را چه محل پیش رخ لاله عذاران» با کدام گزینه، یکسان است؟ الف: ای شاه تاج داران! وی ماه شامگاهان / گردون کامکاری، خورشید کامکاران ب: چه خوش است بوی عشق از نفس نیازمندان / دل از انتظار خونین، دهن از امید خندان								۰/۲۵																
۱۳		در عبارت «پس از او، عموی بزرگم که برجسته ترین شاگرد حوزه ادیب بزرگ بود، پس از پایان تحصیل فقه و فلسفه و به ویژه ادبیات، باز راه اجداد خویش را به سوی کویر پیش گرفت و به مزینان بازگشت.» الف) جمله وابسته را مشخص کنید. (ب) زمان فعل جمله پایه را بنویسید.								۰/۵																
۱۴		تفاوت حرف «تا» را در دو گزینه زیر بنویسید. الف) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی / تا راه برو نباشی کی راهبر شوی! ب) از اول تا آخر، آوازش، ده ثانیه طول می کشد								۰/۵																
ب		قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)								۵																
*		آرایه های ادبی (۲/۵) نمره																								
۱۵		آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) رخس آن طاق عزیز! آن تایی بی همتا / رخس رخشنده / با هزاران یادهای روشن و زنده... (جناس - حس آمیزی) ب) محرم این هوش، جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست (پارادوکس - اغراق)								۰/۵																
۱۶		در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، جناس و مجاز» وجود دارد؟ الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی ست / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت								۰/۲۵																
۱۷		ابیات و عبارات «گروه الف» با کدام یک از آرایه های «گروه ب» ارتباط دارند؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).								۱																
		<table><tr><td>ردیف</td><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف</td><td>«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست /صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»</td><td>کنایه</td></tr><tr><td>ب</td><td>شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس</td><td>تضاد</td></tr><tr><td>پ</td><td>پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند</td><td>حسن تعلیل</td></tr><tr><td>ت</td><td>در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست</td><td>متناقض</td></tr></table>								ردیف	الف	ب	الف	«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست /صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»	کنایه	ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	تضاد	پ	پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند	حسن تعلیل	ت	در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست	متناقض		
ردیف	الف	ب																								
الف	«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست /صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»	کنایه																								
ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	تضاد																								
پ	پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند	حسن تعلیل																								
ت	در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست	متناقض																								
۱۸		بخش مشخص شده در مصراع «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب» دارای چه آرایه ای است؟								۰/۲۵																
۱۹		بررسی کدام ترکیب اضافی زیر، در حیطه قلمرو ادبی نیست؟ الف) دست زمان (ب) دست نوازشگر مرگ (پ) دست مهربان طبیعت (ت) دست دوستی								۰/۲۵																
۲۰		کلمات مشخص شده در عبارت زیر، کدام آرایه را به وجود آورده اند؟ «... جهان از شما زیادت دیده ام و بار بیشتر کشیده ام.»								۰/۲۵																
		ادامه سؤالات در صفحه سوم																								

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۹											
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره	
*		تاریخ ادبیات (۱) نمره									
۲۱		پدیدآورنده اثر در کدام گزینه، نادرست معرفی شده است؟ (الف) (قصه‌های دوشنبه: آلفونس دوده)، (منطق الطیر: عطار نیشابوری) (ب) (ارمیا: رضا امیرخانی)، (داستان کباب غاز: مرتضی امیری اسفندقه)								۰/۲۵	
۲۲		« هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه » نوشته «پابلو نرودا» است ☐ درست ☐ نادرست								۰/۲۵	
۲۳		موضوع کدام اثر با بقیه متفاوت است؟ (الف) تیرانا (ب) دری به خانه خورشید (پ) سانتا ماریا (ت) در حیاط کوچک پاییز در زندان								۰/۲۵	
۲۴		«فی الحقیقه العشق» نوشته است.								۰/۲۵	
*		حفظ شعر (۱/۵) نمره									
۲۵		بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله کز خوب تر ششوی (ب) وین نغمه محبت، بعد از من و تو ماند تا در باقی ست آواز باد و باران (پ) ماه آمده به دیدن خورشید صبح خورشید رفته است سرشب سراغ ماه (ت) یاد تو در تاروپودم میهن ای میهن! بود لب‌ریز از عشقت وجودم میهن ای میهن!								۱	
۲۶		جای خالی بیت‌های زیر را از گزینه‌های پیشنهادی، انتخاب کنید. ۱- ای جاری! زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از دادند بی‌شماران (الف) رودبار / کف (ب) جویبار / دست (پ) جویبار / کف (ت) رودبار / دست ۲- ای روضه مجسم گودال قتل‌گاه (الف) یک کربلا شکوه به چشمت نهفته است (ب) دارد اسرار تو به زینب اشارتی								۰/۵	
پ		قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)								۸	
*		معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)									
۲۷		و به شکر اندرش مزید نعمت.								۰/۲۵	
۲۸		پامان به ده باز بود.								۰/۲۵	
۲۹		خواب را مزمزه کنید، ولی سیر نخواهید.								۰/۲۵	
۳۰		در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم.								۰/۲۵	
۳۱		بگرای چو ازدهای گرز								۰/۵	
۳۲		در غم ما روزها بی‌گاه شد / روزها با سوزها همراه شد.								۰/۵	
۳۳		تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش.								۰/۵	
۳۴		همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به‌طرف چمن است								۰/۷۵	
۳۵		آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه، آبش زهر شمشیر و سنان گم بود								۰/۷۵	
		ادامه سؤالات در صفحه چهارم									

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی‌ماه سال ۱۳۹۹											
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره	
۳۶		معنی مقابل (عکس) بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند» در کدام گزینه آمده است؟ الف) ریشه و اساس ریا را از بُن نابود کن و اصل و تبار ظلم و ستم را از بین ببر. ب) اساس تزویر و ریا را پی‌ریزی کن و این اصل و بنا را به هم بازگردان. پ) پایه‌های تزویر را برانداز و ارتباط خود را با اقوام، برقرار ساز. ت) با خویشان به ریا و دورویی رفتار نکن و ارتباط و پیوند خود را با آن‌ها حفظ کن.								۰/۲۵	
۳۷		از درون کمانک مقابل هر بیت، مشخص کنید هر گزینه به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست: (اوضاع نابه سامان جامعه □ / رشوه‌خواری □) ب) گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست: (عدم توجه به وقت و زمان طرح شکایت □ / غفلت زدگی قاضی □)								۰/۵	
۳۸		منظور شاعر از «راه پر خون» در بیت «نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند» چیست؟								۰/۲۵	
۳۹		«عین‌القضات» در عبارت «حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب» چه چیز را سبب ممات می‌داند؟								۰/۲۵	
۴۰		هریک از مفاهیم «نیک‌نامی - درویش‌نوازی - بخشندگی و ایثار - بخشش بی‌منت» به کدام گزینه مربوط است؟ الف) از طبیعت آموختم که همانند درختان بارور - بی‌آنکه زبان به کمترین داعیه‌ای گشاده باشم - سراسر کرامت باشم. ب) سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر، گوهر. پ) به هر تابستان از میوه‌های شیرین و سایه دلپذیر، خستگان راه را میزبانی کریم باشی و پای فرسودگان آفتاب‌زده را نوازشگری درمان‌بخش دردها. ت) با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم / در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو.								۱	
۴۱		مفهوم عبارت زیر به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟ «این‌گونه است که عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می‌بیند و نه توجهی به گردوغبار و جراحات پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های ناگزیر سالخوردگی می‌دهد.» الف) اگر در دیده مجنون نشینی به‌غیر از خوبی لیلی نبینی ب) تو مو می‌بینی و من پیچش مو تو ابرو من اشارت‌های ابرو								۰/۲۵	
۴۲		با توجه به سروده «بخند؛ زیرا خنده تو برای دستان من، شمشیری است آخته» منظور از «شمشیر آخته» چیست؟								۰/۲۵	
۴۳		مشخص کنید: هر یک از پرندگان زیر در منطق الطیر، نماد چه کسانی هستند. (یک مفهوم اضافه است) الف) طاووس: (۱) افراد جاه‌طلب که نمی‌توانند از جاه و مقام خویش بگذرند. ب) بلبل: (۲) انسان کامل و راهنما و آگاه به مسیر. پ) بازشکاری: (۳) کسانی که به زیبایی‌های زودگذر و ظاهری وابسته‌اند. (۴) کسانی که به‌قصد پاداش خداوند را عبادت می‌کنند.								۰/۷۵	
۴۴		عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟								۰/۲۵	
۴۵		عبارت «دست‌تان را بر چشم‌هایتان حمایل کرده بودید» یعنی: چشم‌هایتان را با دست‌هایتان پوشانده بودید ☐ درست ☐ نادرست								۰/۲۵	
جمع: ۲۰		پیروز و سرفراز باشید									

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹									
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)							
نمره									
الف		قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)							
۷									
*		معنی واژگان (۱/۵) نمره							
۱		معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) در نفیرم مرد و زن نالیده اند. (ب) سودای عشق از زیرکی جهان، بهتر از د <u>خدا</u> (پ) باید از تجارت خانه <u>حواله</u> می گرفتم <u>حواله: نوشته ای که به موجب آن، دریافت شده ملزم به پرداخت پول</u> <u>یا مال به شخص دیگر است</u>							
۲		واژه متناسب را برای هر یک از معانی آمده، انتخاب کنید. (الف) خیال، قوه تخیل، ذهن (۱) مخیله ☒ (۲) اندیشه ☐ (ب) نگاه داشتن دل از توجه به غیر حق (۱) مکاشفه ☐ (۲) مراقبه ☒							
*		املا (۱/۵) نمره							
۳		املاي درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خوار / خار) (ب) بخروش چو شرزه شیر (ارغند / ارقند)							
۴		دو مورد نادرستی املايی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. <u>بذل</u> / <u>بهبود</u> «دل بستگی غیر مترقبه - اثنا و میان - اصرار و پافشاری - <u>بزله</u> و شوخی - <u>بهبوده</u> بخوربخور - قدر و اندازه»							
۵		در عبارت زیر، دو نادرستی املايی وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. «نگذارید هیچ تمایل و <u>خاسته ای</u> بر شما مسلط شود. توپخانه شروع کرده بود و صدای <u>محبیب</u> آن، صدای کودکانه امّا خشک کلاش را در خود هضم می کرد.» <u>خاسته - محبیب</u>							
*		دستور (۴) نمره							
۶		یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بیت زیر بیابید. <u>افغان: ذکر تو وصفی: همان</u> «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکي و خدایي نروم جز به همان ره که توأم راهنمایی»							
۷		نوع حرف «و» را در دو مصراع بیت زیر بنویسید؟ <u>عطف</u> «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان» گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست!»							
۸		الگوی ساخت جمله سوم بیت زیر چیست؟ <u>موجود دارد</u> «غرق غباریم و غربت با من بیا سمت باران صد جویبار است اینجا در انتظار من و تو» (الف) سه جزئی مسندی (ب) سه جزئی متممی (پ) دو جزئی (ناگذر) (ت) ۴ جزئی مسندی متممی							
۹		نوع دو مورد «نقش تبعی» آمده در نوشته زیر را بنویسید. <u>مفعول</u> «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. من او را می شناسم. نامش سیمرغ است.»							
۱۰		«وابسته وابسته» در کدام گزینه زیر دیده می شود، «نوع» آن را بنویسید. <u>الف</u> (الف) رستم دستان، در تگ تاریک ژرف چاه پهناور ... گم بود (ب) هم چنان که می توانست او اگر می خواست / کان کمند شصت خم خویش بگشاید <u>تدجیه: تارید / رف پهناور صفت مفاد اله</u>							
۱۱		نقش ضمیرهای پیوسته «م» در بیت زیر را بنویسید. <u>مفعول</u> «ور ایدون که زین کار هستم گناه جهان آفرینم ندارد نگاه»							
		ادامه سؤالات در صفحه دوم							

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره															
۱۲	کاربرد نشانه «ان» در قافیه بیت «تا چند دم از گل زنی ای باد بهاران / گل را چه محل پیش رخ لاله عذاران» با کدام گزینه، یکسان است؟ الف: ای شاه تاجداران! وی ماه شامگاهان / گردون کامکاری، خورشید کامکاران ب: چه خوش است بوی عشق از نفَس نیازمندان / دل از انتظار خونین، دهن از امید خندان	۰/۲۵															
۱۳	در عبارت «پس از او، عموی بزرگم که برجسته ترین شاگرد حوزه ادیب بزرگ بود، پس از پایان تحصیل فقه و فلسفه و به ویژه ادبیات، باز راه اجداد خویش را به سوی کویر پیش گرفت و به مَیْنان بازگشت.» الف) جمله وابسته را مشخص کنید. (ب) زمان فعل جمله پایه را بنویسید.	۰/۵															
۱۴	تفاوت حرف «تا» را در دو گزینه زیر بنویسید. الف) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی تا راهرو نباشی کی راهبر شوی! ب) از اول تا آخر، آوازش، ده ثانیه طول می کشد	۰/۵															
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵															
*	آرایه های ادبی (۲/۵) نمره																
۱۵	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) رخس آن طاق عزیز! آن تایی همتا / رخس رخشنده / با هزاران یادهای روشن و زنده... (جناس - حس آمیزی) ب) محرم این هوش، جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست (پارادوکس - اغراق)	۰/۵															
۱۶	در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، جناس و مجاز» وجود دارد؟ الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است ب) آنکه جیب و جام من از مال و می تهی ست ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۰/۲۵															
۱۷	ابیات و عبارات «گروه الف» با کدام یک از آرایه های «گروه ب» ارتباط دارند؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th><th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td><td>«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست / صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»</td><td>کنایه اسلوب معادله</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس</td><td>تضاد</td></tr> <tr> <td>پ</td><td>پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند</td><td>حسن تعلیل</td></tr> <tr> <td>ت</td><td>در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست</td><td>متناقض</td></tr> </tbody> </table>	ردیف	الف	ب	الف	«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست / صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»	کنایه اسلوب معادله	ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	تضاد	پ	پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند	حسن تعلیل	ت	در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست	متناقض	۱
ردیف	الف	ب															
الف	«گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست / صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است»	کنایه اسلوب معادله															
ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	تضاد															
پ	پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند	حسن تعلیل															
ت	در عالم پیر هر کجا برنایی ست / عاشق بادا که عشق خوش سودایی ست	متناقض															
۱۸	بخش مشخص شده در مصراع «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب» دارای چه آرایه ای است؟	۰/۲۵															
۱۹	بررسی کدام ترکیب اضافی زیر، در حیطه قلمرو ادبی نیست؟ الف) دست زمان (ب) دست نواز شگر مرگ (پ) دست مهربان طبیعت (ت) دست دوستی	۰/۲۵															
۲۰	کلمات مشخص شده در عبارت زیر، کدام آرایه را به وجود آورده اند؟ «... جهان از شما زیادت دیده ام و بار بیشتر کشیده ام.»	۰/۲۵															
	ادامه سؤالات در صفحه سوم																

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹									
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)							
نمره									
*		تاریخ ادبیات (۱) نمره							
۲۱	۰/۲۵	پدیدآورنده اثر در کدام گزینه، نادرست معرفی شده است؟ (الف) قصه‌های دوشنبه: آلفونس دوده)، (منطق الطیر: عطار نیشابوری) (ب) «ارمیا: رضا امیرخانی»، (داستان کباب غاز: مرتضی امیری اسفندقه)							
۲۲	۰/۲۵	«هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه» نوشته «پابلو نرودا» است ☒ درست ☐ نادرست							
۲۳	۰/۲۵	موضوع کدام اثر با بقیه متفاوت است؟ (الف) تیرانا (ب) دری به خانه خورشید (پ) سانتا ماریا (ت) در حیاط کوچک پاییز در زندان							
۲۴	۰/۲۵	«فی الحقیقه العشق» نوشته است.							
*		حفظ شعر (۱/۵) نمره							
۲۵	۱	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد (ب) وین نغمه محبت، بعد از من و تو ماند (پ) ماه آمده به دیدن خورشید صبح (ت) یاد تو در تاروپودم میهن ای میهن! بالله کز خوب تر شوی تا در باقی ست آواز باد و باران خورشید رفته است سرشب سراغ ماه بود لب‌ریز از عشقت وجودم میهن ای میهن!							
۲۶	۰/۵	جای خالی بیت‌های زیر را از گزینه‌های پیشنهادی، انتخاب کنید. ۱- ای جاری! زین سبزه برگ مگریز (الف) رودبار / کف (ب) جویبار / دست ۲- (الف) یک کربلا شکوه به چشم نهفته است (ب) دارد اسرار تو به زینب اشارتی کاین گونه فرصت از دادند بی‌شماران (ت) رودبار / دست (پ) جویبار / کف ای روضه مجسم گودال قتل‌گاه (ب) دارد اسرار تو به زینب اشارتی							
پ	۸	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)							
*		معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)							
۲۷	۰/۲۵	و به شکر اندرش مزید نعمت. درس ۱۰							
۲۸	۰/۲۵	پامان به ده باز بود. درس ۶							
۲۹	۰/۲۵	خواب را مزمزه کنید، ولی سیر نخواهید. درس ۱۱							
۳۰	۰/۲۵	در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم. درس ۸							
۳۱	۰/۵	بگرای چو ازدهای گرزه درس ۵							
۳۲	۰/۵	در غم ما روزها بی‌گاه شد / روزها با سوزها همراه شد. درس ۶							
۳۳	۰/۵	تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش. درس ۱۶							
۳۴	۰/۷۵	همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است درس ۳							
۳۵	۰/۷۵	آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه، آبش زهر شمشیر و سنان گم بود درس ۱۳							
		ادامه سؤالات در صفحه چهارم							

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۳۶	معنی مقابل (عکس) بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند» در کدام گزینه آمده است؟ (الف) ریشه و اساس ریا را از بُن نابود کن و اصل و تبار ظلم و ستم را از بین ببر. (ب) <u>ساز</u> تزویر و ریا را پی‌ریزی کن و این اصل و بنا را به هم بازگردان. (پ) پایه‌های تزویر را برانداز و ارتباط خود را با اقوام، برقرار ساز. (ت) با خویشان به ریا و دورویی رفتار نکن و ارتباط و پیوند خود را با آن‌ها حفظ کن.	۰/۲۵
۳۷	از درون کمانک مقابل هر بیت، مشخص کنید هر گزینه به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ (الف) گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست: (اوضاع نابه سامان جامعه / رشوه خواری □) (ب) گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست: (عدم توجه به وقت و زمان طرح شکایت □ / غفلت زدگی قاضی □)	۰/۵
۳۸	منظور شاعر از «راه پر خون» در بیت «نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند» چیست؟	۰/۲۵
۳۹	«عین‌القضات» در عبارت «حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب» چه چیز را سبب ممات می‌داند؟	۰/۲۵
۴۰	هریک از مفاهیم «نیک‌نامی - درویش‌نوازی - بخشندگی و ایثار - بخشش بی‌منت» به کدام گزینه مربوط است؟ (الف) از طبیعت آموختم که همانند درختان بارور - بی آنکه زبان به کمترین داعیه‌ای گشاده باشم - سراسر کرامت باشم. (ب) سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر، گوهر، <u>فخند زلی و ایثار</u> . (پ) به هر تابستان از میوه‌های شیرین و سایه دلپذیر، خستگان راه را میزبانی کریم باشی و پای فرسودگان آفتاب‌زده را نوازشگری درمان‌بخش دردها. <u>درویش نوازی</u> . (ت) با این نسیم سحرخیز بر خیز اگر جان سپردیم / در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو. <u>نیک‌نامی</u>	۱
۴۱	مفهوم عبارت زیر به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟ «این گونه است که عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می‌بیند و نه توجهی به گردوغبار و جراحات پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های ناگزیر سالخوردگی می‌دهد.» (الف) اگر در دیده مجنون نشینی به‌غیر از خوبی لیلی نبینی (ب) تو مو می‌بینی و من پیچش مو تو ابرو من اشارت‌های ابرو	۰/۲۵
۴۲	با توجه به سروده «بخند؛ زیرا خنده تو برای دستان من، شمشیری است آخته» منظور از «شمشیر آخته» چیست؟	۰/۲۵
۴۳	مشخص کنید: هر یک از پرندگان زیر در منطق الطیر، نماد چه کسانی هستند. (یک مفهوم اضافه است) (الف) طاووس: (۱) افراد جاه‌طلب که نمی‌توانند از جاه و مقام خویش بگذرند. (ب) بلبل: (۲) انسان کامل و راهنما و آگاه به مسیر. (پ) بازشکاری: (۳) کسانی که به زیبایی‌های زودگذر و ظاهری وابسته‌اند. (۴) کسانی که به قصد پاداش خداوند را عبادت می‌کنند.	۰/۷۵
۴۴	عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است؛ تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟	۰/۲۵
۴۵	عبارت «دست‌تان را بر چشم‌هایتان حمایل کرده بودید» یعنی: چشم‌هایتان را با دست‌هایتان پوشانده بودید درست □ نادرست ✓	۰/۲۵
جمع:	پیروز و سرفراز باشید	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹					
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی								
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره	
الف		قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)								۷	
*		معنی واژگان (۱/۵) نمره									
۱		معنی واژگان مشخص‌شده زیر را بنویسید. (الف) بگرای چو ازدهای گرز (ب) جزیره‌ها مثل وصله‌های رنگارنگ بر <u>طیلسان</u> آبی مدیترانه دوخته‌شده است. (پ) دست‌تان را بر چشم‌های درشت‌تان، <u>حمایل</u> کرده بودید. (ت) روزگاری که باب علم باز بود و استادان نه در ادارات که در مساجد یا <u>مدرّس‌های</u> مدارس می‌نشستند.								۱	
۲		واژه متناسب را برای هر یک از مفاهیم و معانی آمده، انتخاب کنید. (الف) هریک از دو یا چند نفری که از نظر درجه، رتبه و موقعیت در یک ردیف هستند: (۱) همکار ☐ (۲) هم‌قطار ☐ (ب) کسی که دیگری فرمان او را می‌برد: (۱) مطیع ☐ (۲) مطاع ☐								۰/۵	
*		املا (۱/۵) نمره									
۳		املاي درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) بفرن ز پی این (اثاث / اساس) تزویر (ب) دیروز در (قربت / غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ.								۰/۵	
۴		دو مورد نادرستی املايي را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «اثنا و میان - اصرار و پافشاری - قدر و خیانت - غایی و نهایی - مسطور و پوشیده - قوت و غذا»								۰/۵	
۵		در هریک از عبارت‌های آمده، یک نادرستی املايي وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. (الف) هنگام چریق آفتاب، در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. (ب) بزیند خودتان را به ناخوشی و بگویند طبیب غدقن کرده.								۰/۵	
*		دستور (۴) نمره									
۶		با توجه به شعر «نان را، هوا را / روشنی را، بهار را / از من بگیر / اما خنده‌ات را هرگز» به سؤالات پاسخ دهید. (الف) فعل جمله به چه قرینه‌ای حذف شده است؟ (ب) حرف ربط «همپایه‌ساز» را مشخص کنید.								۰/۵	
۷		نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (الف) چنین است <u>سوگند</u> چرخ بلند (ب) سهراب به سرعت، موشک دیگری را داخل <u>سلاح</u> جا انداخت.								۰/۵	
۸		یک مورد «نقش تبعی» را با ذکر «نوع» آن در نوشته زیر، مشخص کنید. «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی و دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می‌کند که...»								۰/۵	
۹		«وابسته و وابسته» در کدام گزینه زیر دیده می‌شود، «نوع» آن را بنویسید. (الف) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده (ب) یکی از صاحب‌دلان، سر به جیب مراقبت فروبرده بود.								۰/۵	
۱۰		الگوی ساخت همه گزینه‌ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. (الف) عشق حقیقی، دل‌وجان را پاک می‌گرداند (ب) محبت به‌غایت را عشق خوانند (پ) برخی عاشق را دیوانه می‌پندارند (ت) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد								۰/۲۵	
۱۱		کاربرد نشانه «ان» در واژه «نالان» با کاربرد این نشانه در کدام گزینه، یکسان است؟ (الف) خاوران (ب) سپاهان (پ) گریزان (د) پایان								۰/۲۵	
ادامه سؤالات در صفحه دوم											

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹					
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹						مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی					
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره	
۱۲	در سروده «... و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است» (الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. (ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟									۰/۵	
۱۳	نوع حرف «چون» را در دو بیت زیر مقایسه کنید. ۱-عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود ۲-چون بت‌آفتاب معرفت از سپهر این ره عالی صفت									۰/۵	
۱۴	جمله هسته (پایه) و وابسته (پیرو) را در عبارت زیر مشخص کنید. «احمد رضا می‌گوید: نگفتم این جاسوس دشمن است؟»									۰/۵	
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)									۵	
*	آرایه‌های ادبی (۲/۵) نمره										
۱۵	آرایه درست هر بیت را از داخل گمانک انتخاب کنید. (الف) دلم را داغ عشقی بر جبین نه! زبانه را بیانی آتشین ده (تشبیه - پارادوکس) (ب) گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه؟ گفت: در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست (کنایه - اغراق)									۰/۵	
۱۶	در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، تشبیه و تضاد» وجود دارد؟ (الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (ب) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پیویم همه توحید تو گویم که به توحید سزایی									۰/۲۵	
۱۷	کدام یک از ابیات و عبارات «گروه الف» با آرایه‌های «گروه ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).									۱	
	ردیف	الف	ب	الف	ب	الف	ب	الف	ب		
	الف	هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، طالب کمال‌اند	حسن آمیزی								
	ب	به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد از دشت، صد کاروان	اسلوب معادله								
	پ	عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	تضاد								
	ت	از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست	حسن تعلیل								
			جناس								
۱۸	«مجاز» را در بیت «هرگز دلم برای کم‌وبیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» مشخص کنید.									۰/۲۵	
۱۹	آرایه ادبی..... در بیت «از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند/ که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست» یافت نمی‌شود؟ (الف) حسن تعلیل (ب) استعاره (پ) تشبیه (ت) مجاز									۰/۲۵	
۲۰	واژگان مشخص‌شده زیر، کدام آرایه را به وجود می‌آورند؟ «نمی‌دانستم که اسب و زینم را می‌گیرند و پشت میز و نیمکت مدرسه‌ام می‌نشانند.»									۰/۲۵	
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره										
۲۱	به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) کتاب مشهور «کویر» اثر کدام نویسنده است؟ (ب)..... اثر شاعر و نمایش‌نامه نویس انگلیسی، شکسپیر است. (پ) «در حیات کوچک پاییز در زندان» نوشته «محمد رضا شفیعی کدکنی» است. درست ☐ نادرست ☐									۰/۷۵	
ادامه سؤالات در صفحه سوم											

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹					
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی							
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)							
نمره									
۲۲	داستان «سانتا ماریا» از کیست؟								
۰/۲۵	الف) مهدی اخوان ثالث ب) مهرداد اوستا پ) محمد بهمن بیگی ت) سیدمهدی شجاعی								
*	حفظ شعر (۱/۵) نمره								
۲۳	بیت‌های زیر را کامل کنید.								
۱	الف) از پای تا سـُـرت همـه نور خدا شود در راه چـو بی‌پاوسـر شـوی ب) آیینـه نگـاهت، پیـوند صـبح و سـاحل لبـخند صـبح سـتاره باران پ) ترسـم تـو را بـبیند و کشـد یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه ت) به دشتِ دل جز گل‌رویت نمی‌روید من این زیبا زمین را آزمودم، میهن ای میهن!								
۲۴	مصراع دیگر بیت‌های زیر را از دو گزینه پیشنهادی، انتخاب کنید.								
۰/۵	۱- به هر مجلس به هر زندان، به هر شادی به هر ماتم الف) به هر حالت که بودم با تو بودم، میهن ای میهن ب) فدای تو بود بود و نبودم میهن ای میهن ۲- الف) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند ب) ای محسن شهید من! ای حُسن بی‌گناه								
پ	قلمرو فکـری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)								
۸									
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)								
۲۵	برکش ز سر این سپید معجر								
۰/۲۵									
۲۶	در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست								
۰/۲۵									
۲۷	امروز خورشید در دشت، آیینـه دارِ من و تو								
۰/۲۵									
۲۸	همگنان را خون گرمی بود								
۰/۲۵									
۲۹	آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بودم								
۰/۵									
۳۰	گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است جز نقشی زپود و تار نیست								
۰/۵									
۳۱	گل اگر چه هست بس صاحب جمال / حُسن او در هفته‌ای گیرد زوال								
۰/۵									
۳۲	دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده‌اند قدش دراز تر و تک‌وپوزش کریه‌تر شده است								
۰/۷۵									
۳۳	عصاره تاکی به قدرت او شهید فائق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسِق گشته								
۰/۷۵									
*	درک مطلب (۴ نمره)								
۳۴	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت: در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست!» بر چه موضوعی تأکید شده است؟								
۰/۲۵									
۳۵	با توجه به موضوعات ادبیات پایداری، مضمون مشترک دو بیت زیر را بنویسید.								
۰/۵	۱- جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بذر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (عارف قزوینی) ۲- فرخی ز جان و دل می‌کند در این محفل دل نثار استقـلال، جان فدای آزادی (فرخی یزدی)								
۳۶	شاعر در بیت «تا چشم بشر نبیند روی / بنهفته به ابر چهر دلبند» به کدام ویژگی دماوند اشاره دارد؟								
۰/۲۵									
ادامه سؤالات در صفحه چهارم									

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴				
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹						
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹						مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی						
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره		
۳۷	بیت زیر کدام «وادی» از <u>هفت وادی منطق‌الطیر</u> را توصیف می‌کند؟ «هر چه زد توحید بر جانش رقم جمله گم گردد ازو گم نیز هم»										۰/۲۵	
۳۸	مفهوم کدام عبارت‌ها درست بیان <u>نشده</u> است؟ (الف) نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند ← ← (عشق از خون قصه می‌گوید) (ب) سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست ← ← (بیان راز در همه موجودات) (پ) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد ← ← (سیری ناپذیری عاشق از عشق)										۰/۵	
۳۹	در کدام بیت مفهوم «آزادی» که از مفاهیم ادبیات انقلاب است، دیده می‌شود؟ (الف) دیروز اگر سوخت، ای دوست غم برگ و بار من و تو امروز می‌آید از باغ بوی بهار من و تو (ب) آن‌جا در آن سرزخ سرد در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو										۰/۲۵	
۴۰	عبارت «من از طبیعت آموختم که همانند با درختان بارور، سراسر کرامت باشم» ما را به چه چیزی دعوت می‌کند؟										۰/۲۵	
۴۱	عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟										۰/۵	
۴۲	بیت «مگر کاتش تیز پیدا کند / گنه کرده را زود رسوا کند» به کدام باور مردم قدیم اشاره دارد؟										۰/۲۵	
۴۳	از عبارت «خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند» چه مفهومی دریافت نمی‌شود؟ الف- مرگ مردم ب- ظلم ظالم ج- حيله گری د- مهاجرت مردم										۰/۲۵	
۴۴	در کدام بیت زمینه ملی حماسه دیده می‌شود؟ (الف) یکی تازی‌ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه (ب) چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی‌گناهان نیاید گزند (پ) بیامد دوصد مرد آتش فروز دمیدند گفتی شب آمد به‌روز										۰/۲۵	
۴۵	عبارت زیر بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟ «وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور بیگانه گردد تا وقتی که زبان خویش را حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»										۰/۲۵	
۴۶	در سروده «بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته» شاعر خنده معشوق را موجب (جنگاوری □ / قدرتمندی □) خویش می‌داند.										۰/۲۵	
جمع: ۲۰											پیروز و سرفراز باشید	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹									
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)							
نمره									
الف		قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)							
۷									
*		معنی واژگان (۱/۵) نمره							
۱		معنی واژگان مشخص‌شده زیر را بنویسید. (الف) بگرای چو ازدهای گرز (ب) جزیره‌ها مثل وصله‌های رنگارنگ بر طیلان آبی مدیترانه دوخته شده است. (پ) دست‌تان را بر چشم‌های درشت‌تان، حمایل کرده بودید. (ت) روزگاری که باب علم باز بود و استادان نه در ادارات که در مساجد یا مدرّس‌های مدارس می‌نشستند.							
۲		واژه متناسب را برای هر یک از مفاهیم و معانی آمده، انتخاب کنید. (الف) هریک از دو یا چند نفری که از نظر درجه، رتبه و موقعیت در یک ردیف هستند: (۱) همکار (۲) هم‌قطار (ب) کسی که دیگری فرمان او را می‌برد: (۱) مطیع (۲) مطاع							
*		املا (۱/۵) نمره							
۳		املا درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) بفرن ز پی این (اثاث / اساس) تزویر (ب) دیروز در (قربت / غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ.							
۴		دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «اثنا و میان - اصرار و پافشاری - قدر و خیانت - غایی و نهایی - مسطور و پوشیده - قوت و غذا»							
۵		در هریک از عبارت‌های آمده، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. (الف) هنگام چریق آفتاب، در شهر سیرجان اترق می‌کردیم. (ب) بزئید خودتان را به ناخوشی و بگوئید طبیب غدقن کرده.							
*		دستور (۴) نمره							
۶		با توجه به شعر «نان را، هوا را / روشنی را، بهار را / از من بگیر / اما خندهات را هرگز» به سؤالات پاسخ دهید. (الف) فعل جمله به چه قرینه‌ای حذف شده است؟ نذر (ب) حرف ربط «همپایه‌ساز» را مشخص کنید. اما							
۷		نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (الف) چنین است سوگند چرخ بلند نهاد (ب) سهراب به سرعت، موشک دیگری را داخل سلاح جا انداخت. مکان اسم							
۸		یک مورد «نقش تبعی» را با ذکر «نوع» آن در نوشته زیر، مشخص کنید. «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی و دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می‌کند که...»							
۹		«وابسته و وابسته» در کدام گزینه زیر دیده می‌شود، «نوع» آن را بنویسید. (الف) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده (ب) یکی از صاحب‌دلان، سر به جیب مراقبت فروبرده بود.							
۱۰		الگوی ساخت همه گزینه‌ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. (الف) عشق حقیقی، دل‌وجان را پاک می‌گرداند (ب) محبت به‌غایت را عشق خوانند (پ) برخی عاشق را دیوانه می‌پندارند (ت) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد							
۱۱		کاربرد نشانه «ان» در واژه «نالان» با کاربرد این نشانه در کدام گزینه، یکسان است؟ (الف) خاوران (ب) سپاهان (پ) گریزان (د) پایان							
ادامه سؤالات در صفحه دوم									

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
نمره				
۱۲	در سروده «... و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است» (الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. ماضی نقلی (ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟			
۱۳	نوع حرف «چون» را در دو بیت زیر مقایسه کنید. ۱- عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود حرف اصناف (مسل) ۲- چون بتابد آفتاب معرفت از سپهر این ره عالی صفت حرف ربط (زمانیه)			
۱۴	جمله هسته (پایه) و وابسته (پیرو) را در عبارت زیر مشخص کنید. «احمد رضا می‌گوید: نگفتم این جاسوس دشمن است؟ »			
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)			
*	آرایه‌های ادبی (۲/۵) نمره			
۱۵	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک کنید. (الف) دلم را داغ عشقی بر جبین نه! زبانه را بیانی آتشین ده (تشبیه - پارادوکس) (ب) گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه؟ گفت: در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست (کنایه - اغراق)			
۱۶	در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، تشبیه و تضاد» وجود دارد؟ (الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (ب) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پیویم همه توحید تو گویم که به توحید سزایی			
۱۷	کدام یک از ابیات و عبارات «گروه الف» با آرایه‌های «گروه ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).			
ردیف	الف	ب		
الف	هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، طالب کمال‌اند	حس آمیزی		
ب	به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد از دشت، صد کاروان	اسلوب معادله		
پ	عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	تضاد		
ت	از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست	حسن تعلیل		
		جناس		
۱۸	«مجاز» را در بیت «هرگز دلم برای کم‌وبیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» مشخص کنید.			
۱۹	آرایه ادبی..... در بیت «از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند/ که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست» یافت نمی‌شود؟ (الف) حسن تعلیل (ب) استعاره (پ) تشبیه (ت) مجاز			
۲۰	واژگان مشخص‌شده زیر، کدام آرایه را به وجود می‌آورند؟ «نمی‌دانستم که اسب و زینم را می‌گیرند و پشت میز و نیمکت مدرسه‌ام می‌نشانند.» مراعات تنصیر			
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره			
۲۱	به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) کتاب مشهور «کویر» اثر کدام نویسنده است؟ دکتر شریقی غزلواره‌ها (ب) اثر شاعر و نمایش‌نامه نویس انگلیسی، شکسپیر است. (پ) «در حیاط کوچک پاییز در زندان» نوشته «محمد رضا شفیعی کدکنی» است. ☐ درست ☒ نادرست			

ادامه سؤالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره		
۲۲	داستان «سانتا ماریا» از کیست؟ (الف) مهدی اخوان ثالث (ب) مهرداد اوستا (پ) محمد بهمن بیگی (ت) سیدمهدی شجاعی	۰/۲۵		
*	حفظ شعر (۱/۵) نمره			
۲۳	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) از پای تا سورت همه نور خدا شود (ب) آیین نگاهت، پیوند صبح و ساحل (پ) ترسم تو را ببیند و کشد (ت) به دشت دل جز گل‌رویت نمی‌روید	۱	در راه چو بی‌پاوسر شوی لبخند صبح ستاره‌باران یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه من این زیبا زمین را آزمودم، میهن ای میهن!	حذف ۱۱ درس ۱۲ درس
۲۴	مصراع دیگر بیت‌های زیر را از دو گزینه پیشنهادی، انتخاب کنید. ۱- به هر مجلس به هر زندان، به هر شادی به هر ماتم (الف) به هر حالت که بودم با تو بودم، میهن ای میهن ۲- (الف) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند	۰/۵	 (ب) فدای تو بود بود و نبودم میهن ای میهن در دادگاه عشق رگ گردنت گواه (ب) ای محسن شهید من! ای حسن بی‌گناه	۱۲ درس ۲۱ درس
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸		
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)			
۲۵	برکش ز سر این سپید معجز	۰/۲۵		۵ درس
۲۶	در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست	۰/۲۵		۷ درس
۲۷	امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو	۰/۲۵		۱۰ درس
۲۸	همگان را خون گرمی بود	۰/۲۵		۱۳ درس
۲۹	آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بودم	۰/۵		۹ درس
۳۰	گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است جز نقشی زپود و تار نیست	۰/۵		۳ درس
۳۱	گل اگر چه هست بس صاحب جمال / حسن او در هفته‌ای گیرد زوال	۰/۵		۱۲ درس
۳۲	دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده‌اند قدش درازتر و تک‌وپوزش کریه‌تر شده است	۰/۷۵		۱۶ درس
۳۳	عصاره تاکی به قدرت او شهید فائق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسِق گشته	۰/۷۵		۱ درس
*	درک مطلب (۴ نمره)			
۳۴	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت: در سر عقل باید بی‌کلاهی عاری نیست» بر چه موضوعی تأکید شده است؟	۰/۲۵		
۳۵	با توجه به موضوعات ادبیات پایداری، مضمون مشترک دو بیت زیر را بنویسید. ۱- جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن ۲- فرخی ز جان و دل می‌کند در این محفل	۰/۵		(ازجا نوشتن) فداکاری در راه وطن
۳۶	شاعر در بیت «تا چشم بشر نبیند روی / بنهفته به ابر چهر دلبند» به کدام ویژگی دماوند اشاره دارد؟	۰/۲۵		ارتعاج کوه دماوند مردم نرینه
ادامه سؤالات در صفحه چهارم				

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹				
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی							
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)							نمره	
۳۷	بیت زیر کدام «وادی» از هفت وادی منطق‌الطیر را توصیف می‌کند؟ «هر چه زد توحید بر جانش رقم جمله گم گردد ازو گم نیز هم» <i>حیرت</i>							۰/۲۵		
۳۸	مفهوم کدام عبارت‌ها درست بیان نشده است؟ (الف) نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند ← (عشق از خون قصه می‌گوید) (ب) سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست ← (بیان راز در همه موجودات) (پ) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد ← (سیری ناپذیری عاشق از عشق)							۰/۵		
۳۹	در کدام بیت مفهوم «آزادی» که از مفاهیم ادبیات انقلاب است، دیده می‌شود؟ (الف) دیروز اگر سوخت، ای دوست غم برگ و بار من و تو امروز می‌آید از باغ بوی بهار من و تو (ب) آن‌جا در آن سرزخ سرد در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو							۰/۲۵		
۴۰	عبارت «من از طبیعت آموختم که همانند با درختان بارور، سراسر کرامت باشم» ما را به چه چیزی دعوت می‌کند؟ <i>تجربیات</i>							۰/۵		
۴۱	عبارت «کلمات را کنار زبید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟ <i>برتری باطن بر ظاهر</i>							۰/۵		
۴۲	بیت «مگر گاتش تیز پیدا کند / گنه کرده را زود رسوا کند» به کدام باور مردم قدیم اشاره دارد؟ <i>عمر از اسب برای</i>							۰/۲۵		
۴۳	از عبارت «خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند» چه مفهومی دریافت نمی‌شود؟ (الف) مرگ مردم (ب) ظلم ظالم (ج) حيله گری (د) مهاجرت مردم							۰/۲۵		
۴۴	در کدام بیت زمینه ملی حماسه دیده می‌شود؟ (الف) یکی تازی‌ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه (ب) چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی‌گناهان نیاید گزند (پ) بیامد دوصد مرد آتش فروز دمیدند گفتی شب آمد به‌روز							۰/۲۵		
۴۵	عبارت زیر بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟ «وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور بیگانه گردد تا وقتی که زبان خویش را حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.» <i>اهمیت حفظ زبان ملی</i>							۰/۲۵		
۴۶	در سروده «بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته» شاعر خنده معشوق را موجب (جنگاوری □ / قدرتمندی □) خویش می‌داند.							۰/۲۵		
جمع:		۲۰								
پیروز و سرفراز باشید										

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
*	معنی واژه (۱/۵)	
۱	در کدام گزینه‌ها معنای واژه مشخص شده نادرست است؟ درست آن‌ها را بنویسید. (الف) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم (تلاش) (ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» (میخانه) (پ) بی آنکه زبان به کمتر داعیه‌ای گشاده باشم. (دعا) (ت) این بدبخت‌ها سال آزرگار یک‌بار برایشان چنین پایی می‌افتد. (به‌طور مداوم)	۱
۲	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته. (ب) در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم.	۰/۵
*	درست‌نویسی و املا (۱/۵)	
۳	در کدام گروه از واژه‌ها نادرستی املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. (الف) معجز و چارقد - چریغ آفتاب - بساط تهویه - سوغات و ارمغان (ب) شهد فائق - حریف و دوست - قدم گذاردن - بی‌حصار و بی‌حفاظ (پ) تعلل و عذرآوردن - ذله و درمانده - روضه مجسم - مصاحبت و هم‌نشینی (ت) اهتمام و کوشش - فخر و مباحت - حمایل کردن دست - دیلاق و قد دراز	۰/۵
۴	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) من که بیش از همه (مُسر، مُصر) بودم در شنیدن حرف‌های شما. (ب) به دستور فرمود تا ساروان / (هیون - حیون) آرد از دشت صد کاروان (پ) این (عیار - ایار) مهر و کین مرد و نامرد است (ت) دشمن با استقرار (سلاح - صلاح) های زیادی، قلّه را در دست داشت.	۱
*	دستور زبان (۴)	
۵	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «عشق کردم از اینکه فهمیده‌اید، انهدام آن تیربار، کار من بوده است.» (الف) نوع «وابسته و وابسته» گروه اسمی مشخص شده را بنویسید. (ب) زمان فعل «فهمیده‌اید» چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۶	«نقش تبعی» در کدام گزینه یافت می‌شود؟ (الف) طاووس نیز چنین عذر آورد من نیز مرغی بهشتی‌ام، روزگاری نیز در بهشت به سر برده‌ام. (ب) هفت‌خوان را زاد سرو مرو / یا به قولی ماخ سالار آن گرامی مرد / آن هریوه خوب و پاک آیین روایت کرد	۰/۲۵
۷	رابطه معنایی میان جفت واژه‌ها در کدام گزینه «ترادف» است؟ (الف) کمیل و دعا (ب) درخت و پالیز (پ) اکناف و اطراف (ت) سایه و آفتاب	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	الگوی «ساخت جملات» در همه گزینیه‌ها یکسان است به جز (الف) آن ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند (ب) پنهان مکن آتش درون را (پ) عشق بنده را به خدا برساند (ت) عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند	۰/۲۵
۹	در کدام گزینیه «چون» حرف ربط وابسته‌ساز محسوب می‌شود؟ (الف) چون بود کاکلیم ما را شاه نیست بیش از این بی‌شاه بودن، راه نیست (ب) چون نگه کردند آن سی‌مرغ زود بی‌شک این سی‌مرغ آن سیمرغ بود	۰/۲۵
۱۰	در سروده: «او، شغاد آن نابردار بود» نقش گروه‌های اسمی به ترتیب کدام است؟ (الف) نهاد - مسند - بدل (ب) نهاد - بدل - مسند	۰/۲۵
۱۱	نوع «را» را در بیت زیر، مشخص کنید. «شانه می‌آید به کار زلف در آشفستگی آشنایان را در ایام پریشانی، بپرس»	۰/۲۵
۱۲	مفهوم نشانه «ان» را در واژه‌های زیر بنویسید. (الف) بابکان: (ب) کوهان:	۰/۵
۱۳	«حذف» و «نوع» آن را در عبارت زیر مشخص کنید. «خلاصه آن که از من همه اصرار بود و از مصطفی انکار و عاقبت، کار به آنجایی کشید که مهمان‌ها همه با او هم‌صدا شدند.»	۰/۵
۱۴	نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. (الف) بخروش چو شَرزه شیر ارغند (ب) این که همان دم، شناخته باشید مطمئن نیستم.	۰/۵
۱۵	نوع «واو»های آمده در بیت زیر را مشخص کنید. «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت، آیینه دار من و تو»	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵
*	آرایه‌های ادبی (۲/۵)	
۱۶	آرایه ادبی نوشته شده در برابر کدام بیت نادرست است؟ (الف) سربلک عطا داد کردگار تو را (ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است (پ) همت اگر سلسله جنبان شود (ت) عاشق آن باشد که چون آتش بود به جای خویش دهد، هر چه کردگار دهد (حسن تعلیل) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (جناس) مور تواند کوه سلیمان شود (تلمیح) گرم رو سوزنده و سرکش بود (کنایه)	۰/۲۵
۱۷	آرایه ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: «بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران» (تضمین - تشبیه)	۰/۲۵
۱۸	تفاوت معنایی «باد» در بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد، نیست باد» سبب خلق کدام آرایه ادبی شده است؟	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۹	پرنده «باز» با توجه به عبارت زیر از منطق الطیر، <u>نماد</u> چه کسانی است؟ «آن‌گاه باز شکاری که شاهان او را روی شست می‌نشاندند و با خویشتن به شکار می‌بردند، چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان، جا گرفته‌ام. چه جای آن است که دست شاهان بگذارم و در بیابان بی‌آب و علف در جست‌وجوی سیمرغ سرگردان شوم؟»»	۰/۲۵
۲۰	با توجه به بیت زیر، کدام واژه کاربرد مجازی دارد؟ مفهوم آن را بنویسید. «یکی دشت با دیدگان پر زخون / که تا او کی آید ز آتش برون»	۰/۵
۲۱	«واژگان سجع» را در عبارت زیر بنویسید. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای مَنکر نبرد.	۰/۵
۲۲	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) بیت «سیاوش سیه را به تندی بتاخت / نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت» دارای زمینه حماسی ملی است. ب) سروده «خنده تو / در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکفت» دارای آرایه ادبی «استعاره» است.	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱)	
۲۳	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) داستان کباب غاز: (ب) کلیه و دمنه:	۰/۵
۲۴	 نوشته «سید مهدی شجاعی» است. الف) سانتا ماریا ب) ارمیا	۰/۲۵
۲۵	«قصه‌های دوشنبه» ترجمه عبدالحمید زرین‌کوب است. درست ب) نادرست	۰/۲۵
*	حفظ شعر (۱/۵)	
۲۶	مصراع دوم بیت زیر کدام است؟ پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند الف) لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران ب) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۰/۲۵
۲۷	پاسخ درست را انتخاب کنید. وجه خدا اگر شودت منظر نظر زین پس شکی نماند که شوی (زیروزبر - صاحب‌نظر)	۰/۲۵
۲۸	بیت‌های زیر را کامل کنید. الف) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت	۱
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. (۴)	
۲۹	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم	۰/۲۵
۳۰	دوباره «یا مهدی گفتید» اما این بار جگر خراش‌تر	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره									
۳۱	یکی از حضار چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه شاعر را بوسید	۰/۵									
۳۲	چو او را بدیدند برخاست غو / که آمد ز آتش برون، شاه نو	۰/۵									
۳۳	کز نیستان تا مرا ببریده‌اند / در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند	۰/۵									
۳۴	همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی	۰/۵									
۳۵	شیرمرد عرصه ناوردهای هول	۰/۷۵									
۳۶	دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد	۰/۷۵									
*	درک مطلب: (۴)										
۳۷	در سروده زیر بر چه نکته‌ای تأکید شده است؟ «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»	۰/۵									
۳۸	«فرخی یزدی» در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» خود را با کدام ویژگی معرفی کرده است؟	۰/۵									
۳۹	«گذر سیاوش از آتش» با مضمون بیت زیر چه اشتراکی دارد؟ «آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی ست گو می ترس از آن»	۰/۵									
۴۰	در سروده «قهوه‌خانه گرم و روشن بود، مرد نقال آتشین پیغام / راستی کانون گرمی بود» ویژگی «مرد راوی» را بنویسید.	۰/۵									
۴۱	بیت «وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است» یادآور کدام وادی از «هفت وادی» است؟	۰/۵									
۴۲	هر یک از مصراع‌های زیر، به کدام «پدیده اجتماعی» زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۰/۵									
۴۳	هر یک از بیت‌های زیر با کدام بیت تناسب دارد؟ مفهوم مشترک آن‌ها را بنویسید. (یک بیت اضافه است).	۱									
<table border="1"> <thead> <tr> <th>نمونه</th><th>گزینه انتخابی</th><th>مفهوم مشترک</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			نمونه	گزینه انتخابی	مفهوم مشترک	۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک			۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست		
نمونه	گزینه انتخابی	مفهوم مشترک									
۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک											
۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست											
الف) روزها گر رفت گورو باک نیست تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست ب) با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می ماند ای دوست، گل یادگار من و تو پ) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم											
	«همواره موقت باشید و سرفراز»	جمع نمرات									
		۲۰									

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
*	معنی واژه (۱/۵)	
۱	در کدام گزینه‌ها معنای واژه مشخص شده نادرست است؟ درست آن‌ها را بنویسید. (الف) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم (تلاش) (ب) گفت: «والی از کجا در خانه <u>خمار</u> نیست؟» (میخانه) (پ) بی آنکه زبان به کمتر داعیه‌ای گشاده باشم. (دعا) (ت) این بدبخت‌ها سال <u>آزگار</u> یک‌بار برایشان چنین پایی می‌افتد. (به‌طور مداوم) <i>حوالاتی</i>	۱
۲	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) خنده تو / برای دستان من / شمشیری است <u>آخته</u> . <i>بیرون رفته</i> (ب) در این دو شهر تنها یک «سر پری» زدیم. <u>توقف</u> <i>لوازه</i>	۰/۵
*	درست‌نویسی و املا (۱/۵)	
۳	در کدام گروه از واژه‌ها نادرستی املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. (الف) معجر و چارقد - چریغ آفتاب - بساط تهویه - سوغات و ارمغان (ب) شهد فائق - حریف و دوست - قدم گذاردن - بی حصار و بی حفاظ (پ) تعلل و عذرآوردن - ذله و درمانده - روضه مجسم - مصاحبت و هم‌نشینی (ت) اهتمام و کوشش - <u>فخر و مباحات</u> - حمایل کردن دست - دیلاق و قد دراز <i>مباحات</i>	۰/۵
۴	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) من که بیش از همه (مُسر، مُصر) بودم در شنیدن حرف‌های شما. (ب) به دستور فرمود تا ساروان / (هیون - حیون) آرد از دشت صد کاروان (پ) این (عیار - ایار) مهر و کین مرد و نامرد است (ت) دشمن با استقرار (سلاح - صلاح) های زیادی، قلّه را در دست داشت.	۱
*	دستور زبان (۴)	
۵	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «عشق کردم از اینکه فهمیده‌اید، انهدام آن نیربار، کار من بوده است.» (الف) نوع «وابسته و وابسته» گروه اسمی مشخص شده را بنویسید. <i>هفت مضاف الیه</i> (ب) زمان فعل «فهمیده‌اید» چیست؟ <i>ماضی نقلی</i>	۰/۲۵ ۰/۲۵
۶	«نقش تبعی» در کدام گزینه یافت می‌شود؟ (الف) طاووس نیز چنین عذر آورد من نیز مرغی بهشتی‌ام، روزگاری نیز در بهشت به سر برده‌ام. (ب) <u>هفت‌خوان</u> را زاد سرو مرو / یا به قولی <u>ماخ سالار</u> <u>آن گرامی مرد</u> / آن هریوه خوب و پاک آیین روایت کرد <i>هفت‌خوان</i>	۰/۲۵
۷	رابطه معنایی میان جفت واژه‌ها در کدام گزینه «ترادف» است؟ (الف) کمیل و دعا (ب) درخت و پالیز (پ) <u>کناف</u> و اطراف (ت) سایه و آفتاب <i>کناف</i>	۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	الگوی «ساخت جملات» در همه گزینیه‌ها یکسان است به جز (الف) آن ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند (ب) پنهان مکن آتش درون را (پ) عشق بنده را به خدا برساند (ت) عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند	۰/۲۵
۹	در کدام گزینه «چون» حرف ربط وابسته‌ساز محسوب می‌شود؟ (الف) چون بود کاکلیم ما را شاه نیست بیش از این بی‌شاه بودن، راه نیست (ب) چون نگه کردند آن سی‌مرغ زود بی‌شک این سی‌مرغ آن سیمرغ بود	۰/۲۵
۱۰	در سروده: «او، شغاد آن نابردار بود» نقش گروه‌های اسمی به ترتیب کدام است؟ (الف) نهاد - مسند - بدل (ب) نهاد - بدل - مسند	۰/۲۵
۱۱	نوع «را» را در بیت زیر، مشخص کنید. مفعول «شانه می‌آید به کار زلف در آشفستگی آشنایان را در ایام پریشانی، بپرس»	۰/۲۵
۱۲	مفهوم نشانه «ان» را در واژه‌های زیر بنویسید. (الف) بابکان: نبت (ب) کوهان: سبابت	۰/۵
۱۳	«حذف» و «نوع» آن را در عبارت زیر مشخص کنید. نوع «خلاصه آن که از من همه اصرار بود و از مصطفی انکار و عاقبت، کار به آنجایی کشید که مهمان‌ها همه با او هم‌صدا شدند.»	۰/۵
۱۴	نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. (الف) بخروش چو شرزه شیر ارغند (ب) این که همان دم، شناخته باشیم مطمئن نیستیم. مفعول	۰/۵
۱۵	نوع «واو»های آمده در بیت زیر را مشخص کنید. ربط «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو» عطف	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵
*	آرایه‌های ادبی (۲/۵)	
۱۶	آرایه ادبی نوشته شده در برابر کدام بیت نادرست است؟ (الف) سری ملک عطا داد کردگار تو را (ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است (پ) هم ت اگر سلسله جنبان شود (ت) عاشق آن باشد که چون آتش بود به جای خویش دهد، هر چه کردگار دهد (حسن تعلیل) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (جناس) مور تواند ک سه سلیمان شود (تلمیح) گرم رو س وزنده و س رکش بود (کنایه)	۰/۲۵
۱۷	آرایه ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتیم: «بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران» (تضمین - تشبیه)	۰/۲۵
۱۸	تفاوت معنایی «باد» در بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد، نیست باد» سبب خلق کدام آرایه ادبی شده است؟ جناس همان (نای)	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۹	پرنده «باز» با توجه به عبارت زیر از منطق الطیر، <u>نماد</u> چه کسانی است؟ «آن‌گاه باز شکاری که شاهان او را روی شست می‌نشاندند و با خویشتن به شکار می‌بردند، چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان، جا گرفته‌ام. چه جای آن است که دست شاهان بگذارم و در بیابان بی‌آب و علف در جست‌وجوی سیمرغ سرگردان شوم؟»» <u>مَدَرَت دَوَسْت - جَاه طَلَب</u>	۰/۲۵
۲۰	با توجه به بیت زیر، کدام واژه کاربرد مجازی دارد؟ مفهوم آن را بنویسید. «یکی <u>دشت</u> با دیدگان پر زخون که تا او کی آید ز آتش برون» <u>مردم</u>	۰/۵
۲۱	«واژگان سجع» را در عبارت زیر بنویسید. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش <u>ندرد</u> و وظیفه روزی به خطای <u>مَنکَر</u> نبرد.	۰/۵
۲۲	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) بیت «سیاوش سیه را به تندی بتاخت / نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت» دارای زمینه حماسی ملی است. <u>ع</u> ب) سروده «خنده تو / در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکفت» دارای آرایه ادبی «استعاره» است. <u>ص</u>	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱)	
۲۳	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) داستان کباب غاز: <u>جمال زاره</u> ب) کلیه و دمنه: <u>؟ مترجم: نصرالله منشی</u>	۰/۵
۲۴	 نوشته «سید مهدی شجاعی» است. الف) سانتا ماریا ☒ ب) ارمیا ☐	۰/۲۵
۲۵	«قصه‌های دوشنبه» ترجمه عبدالحمید سین زرین‌کوب است. درست ☒ نادرست ☐	۰/۲۵
*	حفظ شعر (۱/۵)	
۲۶	مصراع دوم بیت زیر کدام است؟ پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند الف) لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران ب) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران <u>حزف</u>	۰/۲۵
۲۷	پاسخ درست را انتخاب کنید. وجه خدا اگر شودت منظر نظر زین پس شکی نماند که شوی (زیروزبر - صاحب‌نظر) <u>حذف</u>	۰/۲۵
۲۸	بیت‌های زیر را کامل کنید. الف) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ب) لبریز زندگی است نفَس‌های آخرت <u>درس ۱۳</u> <u>درس ۱۱</u>	۱
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. (۴)	
۲۹	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم <u>درس ۳</u>	۰/۲۵
۳۰	دوباره «یا مهدی گفتید» اما این بار جگر خراش تر <u>درس ۱۱</u>	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ به وقت تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره									
۳۱	یکی از حضار چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه شاعر را بوسید درس ۱۲	۰/۵									
۳۲	چو او را بدیدند برخاست غو / که آمد ز آتش برون، شاه نو درس ۱۲	۰/۵									
۳۳	کز نیستان تا مرا ببریده‌اند / در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند درس ۱۲	۰/۵									
۳۴	همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی ستایش	۰/۵									
۳۵	شیرمرد عرصه ناوردهای هول درس ۱۳	۰/۷۵									
۳۶	دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیروید درس ۱	۰/۷۵									
*	درک مطلب: (۴)										
۳۷	در سروده زیر بر چه نکته‌ای تأکید شده است؟ «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» قابل توصیف بودن عشق عاشق و اعدای ارزشمند معشوق	۰/۵									
۳۸	«فرخی یزدی» در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» خود را با کدام ویژگی معرفی کرده است؟ ثابت قدم بودن	۰/۵									
۳۹	«گذر سیاوش از آتش» با مضمون بیت زیر چه اشتراکی دارد؟ اشک بر لب ناهان، اشک نادر «آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی ست گو می ترس از آن»	۰/۵									
۴۰	در سروده «قهوه خانه گرم و روشن بود، مرد نقال آتشین پیغام / راستی کانون گرمی بود» ویژگی «مرد راوی» را بنویسید. سخن‌آزم و آتشین	۰/۵									
۴۱	بیت «وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است» یادآور کدام وادی از «هفت وادی» است؟ وادی ۷ فقره فنا	۰/۵									
۴۲	هر یک از مصراع‌های زیر، به کدام «پدیده اجتماعی» زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» رکوه خواری ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» ارواح نامساعد جامعه	۰/۵									
۴۳	هر یک از بیت‌های زیر با کدام بیت تناسب دارد؟ مفهوم مشترک آن‌ها را بنویسید. (یک بیت اضافه است). <table border="1"> <thead> <tr> <th>نمونه</th><th>گزینه انتخابی</th><th>مفهوم مشترک</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک</td><td>ب</td><td>ماندگاری نام و کار نیک</td></tr> <tr> <td>۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست</td><td>الف</td><td>ارزشمند و بزرگ عشق بر همه چیز</td></tr> </tbody> </table> الف) روزها گر رفت گور و باک نیست ب) با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم پ) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست در باغ می ماند ای دوست، گل یادگار من و تو که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	نمونه	گزینه انتخابی	مفهوم مشترک	۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک	ب	ماندگاری نام و کار نیک	۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست	الف	ارزشمند و بزرگ عشق بر همه چیز	۱
نمونه	گزینه انتخابی	مفهوم مشترک									
۱- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک	ب	ماندگاری نام و کار نیک									
۲- زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر / بگو بسوز که برمن به برگ کاهی نیست	الف	ارزشمند و بزرگ عشق بر همه چیز									
	«همواره موقت باشید و سرفراز»	جمع نمرات									
		۲۰									

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی (۳) دوازدهم		رشته ی: کلیه رشته ها		ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:				پایه: دوازدهم		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۳ / ۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
ردیف		سؤالات					
نمره							
		قلمرو زبانی: (۷ نمره)					
الف		معنی واژه (۱/۵ نمره)					
۱		معنی واژه های مشخص شده را با توجه به ابیات و عبارات زیر، بنویسید. الف- هر نفسی که فرو می رود مُدّ حیات است. ب- گفت: «نزدیک است والی را سرای آنجا شویم» ج- آنروز مدرسه دیر شده بود و من بیم آن داشتم که مورد عتاب معلّم قرار بگیرم.					
۰/۲۵							
۰/۲۵							
۰/۲۵							
۲		با توجه به موارد زیر، برای هر یک از واژگان داخل جدول، یک «معادل معنایی» از متن بنویسید. الف) یکی از ملوک عجم جور واذیت آغاز کرده تا جایی که خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند. ب) این مین ها را توی دشت، روبه روی دشمن کار بگذارید و معطل نکنید.					
۰/۵							
		ردیف		معنا		واژه معادل	
		الف		حیله ها			
		ب		درنگ			
۳		معنای کدام یک از واژه های زیر نادرست است؟ الف- گرم رو: مشتاق ب- ولیمه: پستی ج- وهم: تصوّر د- سعد: خوشبختی					
۰/۲۵							
ب		املای واژه: (۱/۵ نمره)					
۴		کدامیک از واژگان داخل کمانک از نظر املایی درست است؟ الف- تن زجان و جان زتن (مستور-مسطور) نیست ب- با دانشنامه رسته حقوق (قضایی-غزایی) به سراغ دادگستری رفتم. ج- بهانه می آوردیدولی (اسرار-اصرار) های من بوی التماس می داد.					
۰/۲۵							
۰/۲۵							
۰/۲۵							
۵		در بین کلمات زیر، کدام واژه، اهمّیت املایی دارد؟ الف- دماوند ب- کلان ج- پیش بینی د- استبعاد					
۰/۲۵							
۶		در جمله زیر، شکل درست واژه نادرست املایی را بنویسید. «ونه اهمّیتی به چین وشکن های ناگزیر سالخورده گی می دهد.»					
۰/۵							
ج		دستور: (۴ نمره)					
۷		مصراع اوّل بیت زیر را، مطابق با زبان فارسی معیار بنویسید. «هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش»					
۰/۵							
		ادامه سؤالات در صفحه دوم					

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی (۳) دوازدهم	رشته ی : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه : دوازدهم	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸ / ۳ / ۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد	خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و بایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات	نمره
۸	با توجه به شعر زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «از پس نبردی سخت باز می گردم/با چشمانی خسته/که دنیا را دیده است/ اما خنده ات که رها می شود/و پرواز کنان در آسمان مرا می جوید/ تمام درهای زندگی را /به رویم می گشاید. الف - فعل «دیده است» چه زمانی دارد؟ ب - نقش دستوری کلمات « خنده ات » و « پرواز کنان » به ترتیب، چیست؟ ج - گروه اسمی « درهای زندگی » چه نوع ترکیبی است ؟	۱/۲۵
۹	در عبارت زیر کدام واژه در نقش «ممیز» است؟ « وبه من سفارش شد که بردن سیصد هزار تومان تا تهران همراه یک محصل، خطر ناک است ! »	۰/۲۵
۱۰	در عبارت زیر، نوع دقیق حروف ربط مشخص شده را به ترتیب، بنویسید. « هرازگاهی صدای تیریا انفجاری او را به خودمی آورد. اگرچه نمی ترسید اما او را وهم گرفته بود.»	۰/۵
۱۱	بیت زیر چند جمله است؟ گفت: «می باید تو را تا خانه قاضی برم» گفت: «رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست»	۰/۵
۱۲	در بیت زیر، نوع دقیق «وابسته های پسین» گروه اسمی مشخص شده، بنویسید. « فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند، مثل من است»	۰/۷۵
۱۳	در عبارت زیر، کدام واژه «نقش تبعی» دارد؟ «مردی فیلسوف و فقیه به این ده آمده تا عمر را به تنهایی بگذارد.»	۰/۲۵
	قلمرو ادبی : (۵ نمره)	
الف	آرایه های ادبی (۳ نمره)	
۱۴	در جدول زیر هر یک از ابیات گروه « الف » با کدام یک از آرایه های گروه « ب » مرتبط است؟	۱
ردیف	الف	ب
۱	عشق، آتش است، هر جا که باشد، جزاو رخت، دیگری ننهد.	حسن تعلیل
۲	تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضما د کردند	تشخیص
۳	خواب را مزه مزه کنید، بجشید ولی سیر نخواهید.	حسن آمیزی
۴	چشمه آبی سرد از دامنه کوه های شمالی ایران به سینه کویر سرازیر می شود	کنایه
۱۵	در بیت زیر، چند «تشبیه» به کار رفته است؟ « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	رشته ی : کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی (۳) دوازدهم
نام و نام خانوادگی:	پایه : دوازدهم	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸ / ۳ / ۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد	خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و بایش کیفیت آموزشی

ردیف	سؤالات	نمره
۱۶	در هر یک از موارد زیر، کدام آرایه داخل کمانک درست است؟ الف - داشتم می گفتم، آن شب نیز /سورتِ سرمای دی بیدادها می کرد./ وچه سرمای، چه سرمای! (تضاد - واج آرایبی) ب - شانه می آید به کارزلف در آشفستگی /آشنایان را درآیم پریشانی بپرس(اسلوب معادله - تشبیه)	۰/۵
۱۷	درباره تلمیح به کار رفته در بیت زیر توضیح دهید. « طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه آن جاست جلوه گاهم، این جا چه کار دارم؟ »	۰/۵
۱۸	در بیت «آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد / غیر از شب آیا چه می دید چشمان تارمن و تو؟» « برزخ سرد» نماد چه مفهومی است؟	۰/۵
ب	شعر حفظی (۲ نمره)	
۱۹	مصرع دوم بیت : « به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید / » را انتخاب کنید. الف - بود لبریز از عشقت وجودم میهن ای میهن ب - فدای نام تو بود و نبودم میهن ای میهن ج - به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن د - من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن	۰/۲۵
۲۰	کدامیک از ابیات زیر درست و کدام نادرست است ؟ الف - وین نغمه محبت، بعد از من و تو ماند «بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران» ب - آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران	۰/۵
۲۱	بیت : « لبریز زندگی است » را کامل کنید.	۰/۷۵
۲۲	مصرع دوم بیت : « یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / » را چیست؟	۰/۵
الف	معنی و مفهوم نثر : (۲ نمره)	
۲۳	معنی و مفهوم قسمت مشخص شده عبارت زیر را بنویسید. هددگفت: «آری آن که او را شناسد، دوری او را تحمل نتواند کرد و آن که بدو رو آورد، بدو نتواند رسید.»	۰/۵
۲۴	معنی هر یک از عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. الف (عشق، هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند. ب (طاعتش موجب قربت است. ج) ولی اصرارهای من که بوی التماس می داد، عاقبت شما را متقاعد کرد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی (۳) دوازدهم	رشته ی: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۳ / ۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد	خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و بایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات	نمره
ب	معنی و مفهوم شعر: (۲ نمره)	
۲۵	معنی و مفهوم مصراع های زیر را بنویسید. الف) ببايد زدن سنگ را بر سبوی ب) همگنان را خون گرمی بود. ج) در نیابد حال پخته هیچ خام د) بفکن زپی این اساس تزویر	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ج	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۶	شعر زیر به چه نکته ای تأکید می کند ؟ « چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند ؟ »	۰/۵
۲۷	مقصود مشترک « ضرب المثل و « بیت » زیر چیست ؟ الف) « هنوز این کلام از دهن خرد شده ما بیرون نجسته بود که مصطفی مثل اینکه غفلتاً فنرش در رفته باشد بی اختیار دست دراز کرد. » ب) سخن گفتن دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد	۰/۵
۲۸	مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست ؟ « چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا جای قرار من و تو	۰/۵
۲۹	مفهوم بیت: « چو او را بدیدند برخاست غو که آمد ز آتش برون شاه نو » زیر را بنویسید.	۰/۵
۳۰	مفهوم قسمت مشخص شده در بیت زیر چیست ؟ چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان ؟	۰/۵
۳۱	در بیت: « پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان، شنو یکی پند » مقصود از « سوخته جان » چیست ؟	۰/۵
۳۲	در عبارت زیر، مقصود از « دریای سبز معلق » و « مرغان الماس پر » به ترتیب چیست ؟ در آن شب من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بودم؛ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلق که بر آن مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر می زنند. »	۰/۵
۳۳	بیت: « آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند » بر چه مفهومی تأکید دارد ؟	۰/۵
	نیک فرجام باشید.	جمع نمره ۲۰

ساعت شروع امتحان: ۱۰ صبح به افق تهران تعداد صفحات: ۳ تعداد سؤالات: ۳۳ تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۸ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	باسمه تعالی آزمون نهایی نوبت دوم نظام جدید (خرداد ماه سال ۱۳۹۸) پاسخ نامه از: منصور صالح نیا - دبیر ادبیات شهر رشت	پاسخ نامه امتحان نهایی درس: فارسی ۳ پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه رشته: کلیه رشته ها * دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور
---	---	--

فهرست زبانی (۷ نمره)

الف	* معنی واژه (۵/نمره)											
۱	معنای واژه های مشخص شده: الف- مددکننده، یاری رساننده (درس ۱- ص ۱۲) ب- حاکم، فرمانروا (درس ۲- ص ۱۸) ج- سرزنش ، ملامت، تندى (روان خوانی ۴« آخرین درس » - ص ۱۵۷)											
۲	* « معادل معنایی»: <table border="1"><tr><td>ردیف</td><td>معنا</td><td>واژه معادل</td></tr><tr><td>الف</td><td>حيله ها</td><td>مکاید (گنج حکمت ص ۱۰۸)</td></tr><tr><td>ب</td><td>درنگ</td><td>تعلل (روان خوانی- ص ۳۹)</td></tr></table>			ردیف	معنا	واژه معادل	الف	حيله ها	مکاید (گنج حکمت ص ۱۰۸)	ب	درنگ	تعلل (روان خوانی- ص ۳۹)
ردیف	معنا	واژه معادل										
الف	حيله ها	مکاید (گنج حکمت ص ۱۰۸)										
ب	درنگ	تعلل (روان خوانی- ص ۳۹)										
۳	*معنای واژه، نادرست : (۲۵/نمره) ب- ولیمه (درس ۱۶- ص ۱۳۲)											
ب	*املاي واژه (۵/نمره)											
۴	*املاي درست داخل کمانک : الف) مستور (درس ۶-ص ۴۷) ب (قضایی (روان خوانی ۲درس ۹- ص ۸۰) ج (اصرار (درس ۱۶-ص ۱۳۶) *عین جمله وواژه درست « اصرار » در متن سؤال ۲۴ قسمت ج !!!!!!!!!!!!!											
۵	*واژه بر خوردار از اهميّت املايی: د) استبعاد (درس ۸-ص ۶۱)											
۶	* شکل درست واژه نادرست املايی: سالخوردگی (درس ۱۸- ص ۱۵۵)											
ج	* دستور: (۴نمره)											
۷	*مصراع اول بیت (مطابق با زبان فارسی): هریکی بر قدر خویش بینا شود (درس ۱۴ ص ۱۲۳)											
۸	*پاسخ پرسش ها:۲۵/نمره (درس ۱۷- ص ۱۵۰) الف -زمان فعل :ماضی نقلی ب- زمان دستوری (به ترتیب): نهاد- قید ج- ترکیب اضافی											
۹	* ممیز الف) هسته : تومان *البته واژه (پول) در گروه اسمی «سیصد هزار تومان پول» در صورت سؤال به اشتباه نیامده است.											
۱۰	*نوع دقیق حروف ربط: یا: پیوند هم پایه ساز اگر: پیوند وابسته ساز (براساس کارگاه درس ۱۶صص ۱۴۱-۱۴۰)											
۱۱	*تعداد جمله های بیت داده شده: سه جمله (گفت/ می باید/ تو را تا خانه قاضی برم / گفت/ رو/ صبح آ/ قاضی نیمه شب بیدار نیست (درس ۲- ص ۱۸)											
۱۲	*نوع دقیق وابسته های پسین : *البته در صورت سؤال دو واژه (آزادی- خویش) به درستی تفکیک نشده است. (آزادی: مضاف الیه (براساس کارگاه درس ۱۳- ص ۱۱۵) خویش: وابسته وابسته « مضاف الیه مضاف الیه» (براساس کارگاه درس ۸- ص ۶۶) (متن برداشت شده از درس ۳- ص ۲۶)											
۱۳	* نقش تبعی : (معطوف « فیلسوف و فقیه») (متن برداشت شده از درس ۹- ص ۷۰)											

رَدیف		قلمرو ادبی (۵ نمره)
الف		آرایه های ادبی (۳ نمره)
۱۴	*ارتباط ابیات گروه «الف» با آرایه های گروه «ب»	
	رَدیف	ب) آرایه
	۱	کنایه (درس ۷- ص ۵۳)
	۲	حسن تعلیل (درس ۵- ص ۲۵)
	۳	حسن آمیزی (درس ۱۱- ص ۹۱)
۱۵	۴	تشخیص (درس ۹- ص ۷۰)
	*تعداد تشبیه های به کاررفته در بیت: ۳ مورد [چو مردان ره بشوی /مس وجود/ کیمیای عشق] (درس شعر خوانی ۱- ص ۲۲)	
۱۶	*آرایه درست داخل کمانک: الف- واج آرایی (درس ۱۳- ص ۱۰۹) ب- اسلوب معادله (درس ۶- کارگاه ص ۴۹)	
۱۷	*توضیح تلمیح به کاررفته بیت داده شده: [ابلیس بارهنگامی طاووس در تن مار، خود را پنهان نمود ووارد بهشت شد و آدم و حوا را وسوسه کرد تا از شجره ممنوعه بخورند. به این سبب همگی از بهشت رانده شدند.] (درس ۱۴- کارگاه - ش ۳ قلمرو ادبی ص ۱۲۷)	
۱۸	*مفهوم نمادین ترکیب «برزخ سرد»: استبداد حاکم بر جامعه (درس ۱۰- کارگاه - ش ۲ قلمرو ادبی ص ۸۶)	
ب		شعر حفظی (۲ نمره)
۱۹	*مصراع دوم بیت داده شده در گزینه د- من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن (شعر خوانی ۴- ص ۱۱۷)	
۲۰	*کدام بیت درست و کدام بیت نادرست: الف - نادرست / ب- درست (شعر خوانی ۲- ص ۵۷)	
۲۱	*تکمیل شده بیت: لبریز زندگی است نفس های آخرت /آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه (شعر خوانی ۳- ص ۹۷)	
۲۲	*مصراع دوم بیت داده شده: کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی (شعر خوانی ۱- ص ۲۳)	
		قلمرو فکری (۸ نمره)
الف		*معنی و مفهوم نثر (۲ نمره)
۲۳	*معنی و مفهوم قسمت مشخص شده عبارت: (درس ۱۴- ص ۱۲۱)	
	معنی: آن که به او (سیمرغ)، علاقه منداست به سیمرغ نمی تواند برسد. مفهوم: نوعی بهانه جویی یا عذر آوردن مرغان.	
۲۴	*معنی سه عبارت داده شده به فارسی روان:	
	الف) عشق هم به هرکسی اجازه ورود نمی دهد و هرکسی را نمی پذیرد (و هرکس نمی تواند در عشق مسکن گزیند). (درس ۷- ص ۵۲) ب) فرمانبرداری و اطاعت از امر او (خداوند) سبب نزدیکی و رسیدن به حق است. (درس ۱- ص ۱۲) ج) اما پافشاری های من که در آن خواهش و درخواست بود، در نهایت شما را مجاب (وادار به قبول امری کردن) نمود. (درس ۱۱- ص ۸۹)	
ب		*معنی و مفهوم شعر (۲ نمره)
۲۵	*معنی و مفهوم مصراع های داده شده:	
	الف) باید آن ها (سیاوش / سودابه) را آزمایش و امتحان کنی. (درس ۱۲- ص ۱۰۰)	
	ب) همه افراد حاضر در قهوه خانه، با هم صمیمیت داشتند. (درس ۱۳- ص ۱۰۹)	
	ج) انسان بی خبر از عشق، احوال عارف واصل را درک نمی کند. (درس ۶- ص ۴۷)	
		د) پایه و اساس ریاض و حيله را از بیخ و بُن بر افکن. (درس ۵- ص ۳۵)

ردیف	ادامه قلمرو فکری (۸ نمره)
ج	*درک مطلب (۴نمره)
۲۶	* تأکید شعر به : نگنجیدن عشق در قالب واژه ها، والا بودن ارزش عشق، کمال در بیان و توصیف عشق. (درس ۱۸- کارگاه ش ۲ قلمرو فکری - ص ۱۵۶)
۲۷	* مقصود مشترک ضرب المثل و بیت داده شده : ضرورت عاقبت اندیشی و سنجیده گویی (=اول اندیشه وانگهی گفتار) / از دست رفتن فرصت (=تیری که از شست رفته باز نمی گردد). (درس ۱۶- کارگاه ش ۲ قلمرو فکری - ص ۱۴۱)
۲۸	* مقصود شاعر از مصراع دوم بیت: حرکت به سوی هدف و کمال ، توصیه به وحدت، امیدواری و نهراسیدن از دشواری ها (درس ۱۰- کارگاه ش ۱ قلمرو فکری - ص ۸۶)
۲۹	* مفهوم بیت داده شده: اثبات بی گناهی سیاوش / باور مردم به بی گناهی سیاوش (درس ۱۲- کارگاه ش ۱ قلمرو فکری-ص ۱۰۶)
۳۰	* مفهوم مصراع داده شده: اَمّت مسلمان با یاری (شفاعت پیامبر اکرم(ص) دلگرم (امیدوار) و شکست ناپذیر می گردد. (درس ۱- ص ۱۳ / کارگاه متن پژوهی ش ۲ قلمرو فکری ص ۱۷) ↑ * عین سؤال ۳۰ - سؤالات امتحان نهایی دی ماه ۱۳۹۷
۳۱	* مقصود شاعر از ترکیب « سوخته جان » در بیت داده شده : خود شاعر یا هر انسان روشنفکر آگاه و خاموش و آزار دیده (درس ۵- کارگاه ش ۱- الف قلمرو فکری-ص ۳۷)
۳۲	* مقصود نویسنده از دو ترکیب مشخص شده متن: دریای سبز معلق: آسمان / مرغان الماس پر: ستارگان (درس ۹ ص ۷۳)
۳۳	* مفهوم بیت داده شده: تأثیر سخنان مرشد (= پیر مغان) ، ضرورت بهره گیری از راهنما در سیر و سلوک (درس ۸- کارگاه ش ۲ قلمرو فکری-ص ۶۸)
@banke2 بانک نمونه سوال ادبیات نیک فرجام باشد	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) آسمان تفرجگاه مردم کویر است ب) اگر کوه آتش بود سپرم پ) گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست؟ ت) دیدم که مجلس آرای بلامعارض شده است	۱
۲	واژه متناسب را برای هر یک از مفاهیم و معانی آمده، انتخاب کنید. الف) خودداری کردن از انجام کاری از روی قصد و بهانه آوردن: (۱) تنبلی کردن (۲) طفره رفتن ب) جعبه چوبی یا فلزی روباز، مختص قرار دادن کاغذ، پرونده یا نامه: (۱) کازیه (۲) صندوق	۰/۵
۳	املاي درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر..... (منسوب / منصوب) ب) عشق، بنده را به خدا رساند. پس عشق از..... این معنی، فرض راه آمد. (بحر / بهر)	۰/۵
۴	دو مورد نادرستی املايي را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «بیکاری و بطالت - فرسخ و فرسنگ - سمن و یاسمن - زخمه و ضربه - تاب و فروق»	۰/۵
۵	در هریک از عبارت‌های آمده، یک نادرستی املايي وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. الف) راه هزاران ساله را در دل افلاک می‌پیمایند تا به سرمنزل قایی سفر خود برسند. ب) دیگر اکنون آن عماد تکیه و امید ایرانشهر / شیرمرد عرصه ناوردهای حول...	۰/۵
۶	کدام «فعل» از عبارت زیر حذف شده است، «نوع حذف» را بنویسید. «گفت: پادشه را کرم باید تا بر او گرد آیند و رحمت تا در پناه دولتش ایمن نشینند.»	۰/۵
۷	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) غرق غباریم و غربت، با من بیا سمت باران ب) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم...	۰/۵
۸	در عبارت زیر، کدام گروه اسمی در نقش نهادی است؟ «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند»	۰/۲۵
۹	«وابسته وابسته» را در بیت زیر مشخص کنید، «نوع» آن را بنویسید. - به نیروی یزدان نیکی دهش کزین کوه آتش نیابم تپش	۰/۵
۱۰	«نقش تبعی» را در عبارت زیر بیابید و «نوع» آن را بنویسید. «نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد»	۰/۵
۱۱	نوع پرسش موجود در بیت زیر چیست؟ «کزین دو یکی گر شود نابکار از آن پس که خواند مرا شهریار؟»	۰/۲۵
۱۲	تفاوت کاربرد معنایی فعل «نیست» را در بیت زیر بنویسید. «چون بود که اقلیم ما را شاه نیست؟ بیش از این بی‌شاه بودن راه نیست»	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۱۳	نوع هر دو «و» مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. «چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم من می‌روم سوی دریا جای قرار من و تو»	۰/۵
۱۴	جمله هسته (پایه) و وابسته (پیرو) را در عبارت زیر مشخص کنید. «معلم آن لباسی را که جز در روز توزیع جوایز نمی پوشید، بر تن کرده بود.»	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵
۱۵	یک مورد «مجاز» را در بیت زیر پیدا کنید. «از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید»	۰/۲۵
۱۶	دو آرایه برای مصراع دوم بیت زیر بنویسید. «چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان»	۰/۵
۱۷	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. (یک بیت اضافی است) ۱- ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران ۲- یک کربلا شکوه به چشم نهفته است ۳- تویی بهانه آن ابرها که می‌گیرند الف) «اضافه استعاری» در کدام بیت دیده می‌شود؟ ب) آرایه ادبی «حسن تعلیل» در کدام بیت وجود دارد؟	۰/۵
۱۸	«ایهام» در کدام واژه بیت زیر دیده می‌شود؟ (فقط واژه را مشخص کنید) «هریکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش»	۰/۲۵
۱۹	آرایه مربوط به واژگان و ترکیب‌های مشخص شده را در بیت‌ها و عبارت‌های زیر بنویسید. الف) آتش عشق است کاندلر نی فتاد جوشش عشق است کاندلر می فتاد ب) از طرفی ذوق کردم، بال در آوردم، عشق کردم از اینکه فهمیده‌اید انهدام آن تیربار کار من بوده است.	۰/۵
۲۰	چه نوع آرایه‌ای در عبارت زیر وجود دارد؟ «مرد نقال آن صدایش گرم، نایش گرم، آن سکوتش ساده و گیرا» الف) حس آمیزی □ ب) اغراق □	۰/۲۵
۲۱	در بیت زیر کدام آرایه ادبی یافت نمی‌شود؟ «کرامت کن درونی دردپرورد دلی در وی درون درد و برون درد» الف) واج آرایی □ ب) تضاد □ پ) تشبیه □ ت) تکرار □	۰/۲۵
۲۲	به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) مجموعه شعر «در حیات کوچک پاییز در زندان» اثر کدام نویسنده است؟ ب) اهل مزینان بود و از متفکران و جامعه‌شناسان معاصر و پدیدآورنده اثر «کویر». پ) «آن شب عزیز» از مجموعه «سانتا ماریا» اثر سید مهدی شجاعی است. درست □ نادرست □	۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۲۳	شعر «دفتر زمانه» از کیست؟ (الف) ملک الشعرا بهار (ب) عارف قزوینی (پ) فرخی سیستانی (ت) فرخی یزدی	۰/۲۵
۲۴	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) خواب و خورت ز دور کرد (ب) ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز (پ) از دور دست می‌رسد آیا کدام پیک (ت) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم آنگه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی کاین گونه فرصت از کف دادند ای! به کجا می‌کنی نگاه؟ به هر که بودم با تو بودم میهن ای میهن!	۱
۲۵	مصراع دیگر بیت‌های زیر را از دو گزینه پیشنهادی، انتخاب کنید. (الف) فدای تو بود بودونبودم میهن ای میهن ۱- تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (ب) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد ۱- یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه ۲- به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید ۲- ای محسن شهید من! ای حسن بی‌گناه	۰/۵
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)	
۲۶	چون به آتش رسد، خود را بر میان زند.	۰/۲۵
۲۷	همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود.	۰/۲۵
۲۸	به شکر اندرش مزید نعمت است.	۰/۲۵
۲۹	حسن او در هفته‌ای گیرد زوال	۰/۲۵
۳۰	گفت: «تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش»	۰/۵
۳۱	به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت صد کاروان	۰/۵
۳۲	گفت: «در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست.»	۰/۵
۳۳	گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلق بودم که در آن مرغان الماس پر، تک‌تک از غیب سر می‌زنند.	۰/۷۵
۳۴	آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پیاش نام نهادند	۰/۷۵
*	درک مطلب (۴ نمره)	
۳۵	با توجه به عبارت «این‌گونه است که عشق جاودانی، نه توجهی به گردوغبار و جراحات پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های ناگزیر سالخوردگی می‌دهد»، «عشق جاودانی» چه ویژگی‌ای دارد؟	۰/۲۵
۳۶	منظور شاعر از عبارت مشخص‌شده در شعر «و اگر دیدی، به ناگاه / خون بر سنگ‌فرش خیابان جاری ست / بخند زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری ست آخته» چیست؟	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۳۷	«سربه‌مهر» در عبارت «تمام حُسنِ کبابِ غاز به این است که سربه‌مهر، روی میز بیاید» کنایه از چیست؟	۰/۲۵
۳۸	بیت زیر کدام «وادی» از هفت وادی منطق‌الطیر را توصیف می‌کند؟ «صد هزاران سایه جاوید تو گم‌شده بینی ز یک خورشید تو»	۰/۲۵
۳۹	با توجه به شعر «...رخش آن طاق عزیز آن تای بی‌همتا / رخس رخسند / با هزاران یادهای روشن و زنده / گفت در دل: «رخش طفلک رخس! / آه!... این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»: الف) سروده، وصف حال چه کسی است؟ ب) منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟	۰/۵
۴۰	عبارت «تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند. من را هم گفتید و باز برگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید» یادآور کدام شهید کربلا است؟ الف) حضرت علی‌اکبر (ع) ب) حضرت ابوالفضل (ع) پ) حضرت امام حسین (ع) ت) حضرت قاسم (ع)	۰/۲۵
۴۱	در عبارت «بدان که از جمله نام‌های حُسن یکی جمال است و یکی کمال و هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، همه، طالب کمال‌اند» کدام واژه یا واژگان، بیان‌گر کل موجودات هستی است؟	۰/۲۵
۴۲	با توجه به بیت «برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند» پاسخ درست را از درون کمانک برگزینید. الف) شاعر در مصراع دوم، کوه دماوند را به (اوج گرفتن و برخاستن □ / استراحت کردن □) تشویق می‌کند. ب) «سپید معجر» کنایه از (رو سپیدی □ / پیری و ناتوانی □) است.	۰/۵
۴۳	با توجه با بیت‌های زیر به سؤالات پاسخ دهید. «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت» «جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است» الف) مردم «صاحب‌قلم» در بیت اول چه کسانی هستند؟ ب) منظور شاعر از «غرق به خون شدن جامه» در بیت دوم چیست؟	۰/۵
۴۴	بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) رشوه‌خواری ب) رباخواری پ) فساد اخلاقی ت) غفلت و بی‌خبری	۰/۲۵
۴۵	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید: «ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم. ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم چاه می‌برد و می‌گریست.» الف) مقصود از «امام راستین» چه کسی است؟ ب) منظور از «مدینه پلید» کجاست؟	۰/۵
	پیروز و سرفراز باشید	جمع: ۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) آسمان تفرجگاه مردم کویر است (پ) اگر کوه آتش بود سپهر می‌نم پ) گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست؟ (پ) دیدم که مجلس آرای بلامعارض شده است بی‌رقیب	۱
۲	واژه متناسب را برای هر یک از مفاهیم و معانی آمده، انتخاب کنید. الف) خودداری کردن از انجام کاری از روی قصد و بهانه آوردن: (۱) تنبلی کردن (۲) طفره رفتن ب) جعبه چوبی یا فلزی روباز، مختص قرار دادن کاغذ، پرونده یا نامه: (۱) کازیه (۲) صندوق	۰/۵
۳	املاي درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر..... منسوب (منسوب) ب) عشق، بنده را به خدا رساند. پس عشق از..... این معنی، فرض راه آمد. (بحر بهر)	۰/۵
۴	دو مورد نادرستی املايی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «بیکاری و بطالت - فرسخ و فرسنگ - سمن و یاسمن - زخمه و ضربه - تاب و فروق» فرسخ - فروغ	۰/۵
۵	در هریک از عبارت‌های آمده، یک نادرستی املايی وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. الف) راه هزاران ساله را در دل افلاک می‌پیمایند تا به سرمنز قایی سفر خود برسند. عای ب) دیگر اکنون آن عماد تکیه و امید ایرانشهر / شیرمرد عرصه ناوردهای حول... هول	۰/۵
۶	کدام «فعل» از عبارت زیر حذف شده است، «نوع حذف» را بنویسید. «گفت: پادشه را کرم باید تا بر او گرد آیند و رحمت نا در پناه دولتش ایمن نشینند.» باید / لغی	۰/۵
۷	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) غرق غباریم و غربت، با من بیا سمت باران معاف الیه ب) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم... مند	۰/۵
۸	در عبارت زیر، کدام گروه اسمی در نقش نهادی است؟ «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند»	۰/۲۵
۹	«وابسته وابسته» را در بیت زیر مشخص کنید، «نوع» آن را بنویسید. - به نیروی یزدان نیکی دهش کزین کوه آتش نیابم تپش صفت معاف الیه	۰/۵
۱۰	«نقش تبعی» را در عبارت زیر بیابید و «نوع» آن را بنویسید. «نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد» بدل	۰/۵
۱۱	نوع پرسش موجود در بیت زیر چیست؟ «کزین دو یکی گر شود نابکار از آن پس که خواند مرا شهریار؟» استغاثم انظار	۰/۲۵
۱۲	تفاوت کاربرد معنایی فعل «نیست» را در بیت زیر بنویسید. «چون بود که اقلیم ما را شاه نیست؟ بیش از این بی‌شاه بودن راه نیست» (غیر اسناد) (موجود ندارد) ادامه سؤالات در صفحه دوم (اسناد)	۰/۵

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۳	نوع هر دو «و» مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. «چون رود امیدوارم، بی‌تابم و بی‌قرارم / من می‌روم سوی دریا جای قرار من و تو» عطف	۰/۵
۱۴	جمله هسته (پایه) و وابسته (پیرو) را در عبارت زیر مشخص کنید. «معلم آن لباسی را که جز در روز توزیع جوایز نمی‌پوشید، بر تن کرده بود.» ج وابسته ع هسته	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵
۱۵	یک مورد «مجاز» را در بیت زیر پیدا کنید. «از دسوت و زبـان که برآید / کز عـهدۀ شـکرش به درآید»	۰/۲۵
۱۶	دو آرایه برای مصراع دوم بیت زیر بنویسید. «چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان» استعاره - مراعات نظیر	۰/۵
۱۷	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. (یک بیت اضافی است) ۱- ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران الف ۲- یک کربلا شکوه به چشم‌ت نهفته است / ای روضه مجسم گودال قتلگاه ۳- تویی بهانه آن ابرها که می‌گیرند / بیا که صاف شود این هوای بارانی ب الف) «اضافه استعاری» در کدام بیت دیده می‌شود؟ ۱ ب) آرایه ادبی «حسن تعلیل» در کدام بیت وجود دارد؟ ۳	۰/۵
۱۸	«ایهام» در کدام واژه بیت زیر دیده می‌شود؟ (فقط واژه را مشخص کنید) «هریکی بینا شود بر قدر خویش / باز باید در حقیقت صدر خویش» صدر هم می‌تواند ایهام داشته باشد	۰/۲۵
۱۹	آرایه مربوط به واژگان و ترکیب‌های مشخص شده را در بیت‌ها و عبارت‌های زیر بنویسید. الف) آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد تشبیه ب) از طرفی ذوق کردم، بال در آوردم، عشق کردم از اینکه فهمیده‌اید انهدام آن تیربار کار من بوده است. کنایه	۰/۵
۲۰	چه نوع آرایه‌ای در عبارت زیر وجود دارد؟ «مرد نقال آن صدایش گرم، نایش گرم، آن سکوتش ساده و گیرا» الف) حس آمیزی ب) اغراق	۰/۲۵
۲۱	در بیت زیر کدام آرایه ادبی یافت نمی‌شود؟ «کرامت کن درونی دردپرورد / دلی در وی درون درد و برون درد» الف) واج آرایی ب) تضاد پ) تشبیه ت) تکرار	۰/۲۵
۲۲	به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) مجموعه شعر «در حیاط کوچک پاییز در زندان» اثر کدام نویسنده است؟ مهدی اخوان ثالث ب) «دلیله بی‌سوی» اهل مزینان بود و از متفکران و جامعه‌شناسان معاصر و پدیدآورنده اثر «کویر». پ) «آن شب عزیز» از مجموعه «سانتا ماریا» اثر سید مهدی شجاعی است. درست نادرست	۰/۷۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۳	شعر «دفتر زمانه» از کیست؟ (الف) ملک الشعرا بهار (ب) عارف قزوینی (پ) فرخی سیستانی (ت) فرخی یزدی	۰/۲۵
۲۴	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) خواب و خورت ز دور کرد (ب) ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز (پ) از دور دست می‌رسد آیا کدام پیک (ت) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم	۱
۲۵	مصراع دیگر بیت‌های زیر را از دو گزینه پیشنهادی، انتخاب کنید. (الف) فدای تو بود بودونبودم میهن ای میهن ۱- تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (ب) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد ۱- یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه ۲- ای محسن شهید من! ای حسن بی‌گناه	۰/۵
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)	
۲۶	چون به آتش رسد، خود را بر میان زند. <u>درس ۷</u>	۰/۲۵
۲۷	همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود. <u>درس ۸</u>	۰/۲۵
۲۸	به شکر اندرش مزید نعمت است. <u>درس ۱</u>	۰/۲۵
۲۹	حسن او در هفته‌ای گیرد زوال <u>درس ۱۱</u>	۰/۲۵
۳۰	گفت: «تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش» <u>درس ۱۶</u>	۰/۵
۳۱	به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت صد کاروان <u>درس ۱۳</u>	۰/۵
۳۲	گفت: «در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست.» <u>درس ۱۲</u>	۰/۵
۳۳	گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی بودم که در آن مرغان الماس‌پر، تک‌تک از غیب سر می‌زنند. <u>درس ۹</u>	۰/۷۵
۳۴	آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پیاش نام نهادند <u>درس ۱</u>	۰/۷۵
*	درک مطلب (۴ نمره)	
۳۵	با توجه به عبارت «این‌گونه است که عشق جاودانی، نه توجهی به گردوغبار و جراحات پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های ناگزیر سالخوردگی می‌دهد»، «عشق جاودانی» چه ویژگی‌ای دارد؟ <u>همسرم جوان و سرزنده است</u>	۰/۲۵
۳۶	منظور شاعر از عبارت مشخص شده در شعر «و اگر دیدی، به ناگاه / خون بر سنگ‌فرش خیابان جاری ست / بخند زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری ست آخته» چیست؟ <u>زندگی پنهان خنده‌ها معنوق</u> <u>لبقته معنوق خانه تعمیر آماده به صند</u>	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم <u>مطلوبه نرود</u>		

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۳۷	«سربه‌مهر» در عبارت «تمام حُسنِ کبابِ غاز به این است که سربه‌مهر، روی میز بیاید» کنایه از چیست؟ دست‌نخورده	۱۰/۲۵
۳۸	بیت زیر کدام «وادی» از هفت وادی منطق‌الطیر را توصیف می‌کند؟ «صد هزاران سایه جاوید تو گم‌شده بینی ز یک خورشید تو» معرورنا وارث صفت	۰/۲۵
۳۹	با توجه به شعر «...رخش آن طاق عزیز آن تایی بی‌همتا / رخس رخسند / با هزاران یادهای روشن و زنده / گفت در دل: «رخش طفلک رخس! / آه!... این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»: الف) سروده، وصف حال چه کسی است؟ رستم ب) منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟ لبغه	۰/۵
۴۰	عبارت «تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند. من را هم گفتید و باز برگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید» یادآور کدام شهید کربلا است؟ الف) حضرت علی‌اکبر (ع) ب) حضرت ابوالفضل (ع) پ) حضرت امام حسین (ع) ت) حضرت قاسم (ع)	۰/۲۵
۴۱	در عبارت «بدان که از جمله نام‌های حُسن یکی جمال است و یکی کمال و هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، همه، طالب کمال‌اند» کدام واژه یا واژگان، بیان‌گر کل موجودات هستی است؟ روحانی و جسمانی	۰/۲۵
۴۲	با توجه به بیت «برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند» پاسخ درست‌تر را از درون کمانک برگزینید. الف) شاعر در مصراع دوم، کوه دماوند را به (اوج گرفتن و برخاستن / استراحت کردن □) تشبیه می‌کند. ب) «سپید معجر» کنایه از (رو سپیدی □ / پیری و ناتوانی □) است. ب) دست آوردن قدرت، ثلوه، عفت ج) کجاست	۰/۵
۴۳	با توجه به بیت‌های زیر به سؤالات پاسخ دهید. «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت» «جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است» الف) مردم «صاحب‌قلم» در بیت اول چه کسانی هستند؟ اهل‌خان، دانشمندان ب) منظور شاعر از «غرق به خون شدن جامه» در بیت دوم چیست؟ جان دادن	۰/۵
۴۴	بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) رشوه‌خواری ب) رباخواری پ) فساد اخلاقی ت) غفلت و بی‌خبری	۰/۲۵
۴۵	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید: «ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم. ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم چاه می‌برد و می‌گریست.» الف) مقصود از «امام راستین» چه کسی است؟ امام علی (ع) ب) منظور از «مدینه پلید» کجاست؟ لوم	۰/۵
	پیروز و سرفراز باشید	جمع: ۲۰

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷/۵
*	معنی واژگان (۱/۵) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) شیـــــر مرد عرصـــــه ناورد های هـــــول ب) گویی درزی ازل به قامت زیبای او دوخته است پ) خنده تو، برای دست های من شمشیری است آخته ت) در این شهر، تنـــــها یک سرپری زدیم	۱
۲	واژه متناسب را برای هر یک از معانی آمده، انتخاب کنید. الف) روی گرداندن از کسی یا چیزی (۱) اعراض (۲) اهمال ب) واحد نظامی که معمولاً شامل سه گروهان است. (۱) گردان (۲) هنگ	۰/۵
*	املا (۱/۵) نمره	
۳	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) گفت از بهر (گرامت / قرامت) جامهات بیرون کنم. ب) نی حدیث راه پر خون می کند / (غصه / قصه) های عشق مجنون می کند.	۰/۵
۴	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. «شرزه شیر ارقند - بی خردان سفله - مستور و پوشیده - طاق ظربی - دولت مستعجل - دیوارهای قطور»	۰/۵
۵	در عبارت زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. «پس از گشت و گزار در گردشگاه آسمان، تماشاخانه زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمد و بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب و پاک آن اسرا به خواب رفتیم.»	۰/۵
*	دستور (۴/۵) نمره	
۶	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بیت زیر بیابید. «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۵
۷	انواع «و» را در عبارت «تابستان وصال، امیدبخش و گرم می آمد و ما را از غربت زندان شهر به میهن آزاد، کویـــــر می برد» بنویسید؟	۰/۵
۸	الگوی ساخت جمله سوم بیت زیر چیست (جمله سوم چند جزئی است)؟ «او بنده خود را عاشق کند، آنگاه بر بنده عاشق شود و بنده را گوید: تو عاشق و محب مایی!» الف) سه جزئی مسندی ب) سه جزئی متممی پ) ۴ جزئی مفعولی متممی ت) ۴ جزئی مسندی متممی	۰/۵
۹	تفاوت دو حرف «را» در «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است. من او را می شناسم. نامش سیمرغ است.» چیست؟	۰/۵
۱۰	نوع «وابسته وابسته» را در «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد» بنویسید.	۰/۲۵
۱۱	نقش ضمیر پیوسته «تان» در عبارت «حرفتان را بشنوم، فرمانتان را ببرم» چیست؟	۰/۲۵
۱۲	«معطوف» ها در عبارت زیر به ترتیب از چه نقشی تبعیت می کنند؟ «می خواهم امروز نشان بدهی که چند مرده حلاجی و از زیر سنگ هم که شده یک عدد غاز خوب و تازه به هر قیمتی که شده برای ما پیدا کنی، مصطفی ابتدا مبلغی سرخ و سیاه شد و بالاخره صدایش از حلقوم بیرون آمد.»	۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۰۳ / ۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
۱۳	زمان افعال مشخص شده را در سروده «آیا چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟» بنویسید.	۰/۵
۱۴	با توجه به بیت «کزین دو یکی گر شود نابکار / از آن پس که خواند مرا شهریار؟» به سوالات پاسخ دهید. الف) جمله وابسته (پیرو) را بنویسید. ب) نقش «شهریار» چیست؟	۰/۵
۱۵	حذف را در بیت زیر مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. «دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو»	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات)	۴
*	آرایه های ادبی (۳) نمره	
۱۶	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی (مجاز - حس آمیزی) ب) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد (پارادوکس - استعاره)	۰/۵
۱۷	در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، استعاره و کنایه» وجود دارد؟ الف) ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی! ای دماوند! ب) برکن زبن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۲۵
۱۸	ابیات و عبارات «گروه الف» با کدام یک از آرایه های «گروه ب» ارتباط دارند؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).	۰/۷۵
ردیف	الف	ب
الف	«دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند»	اسلوب معادله
ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتنگی / آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	استفهام انکاری
پ	اگر لطف تو نبود پر توانداز / کجا فکر و کجا گنجینه راز؟	تضاد پارادوکس
۱۹	کنایه را در بیت های زیر مشخص کنید و مفهوم هر یک را بنویسید. الف) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی ببايد زدن سنگ را بر سبوی ب) سیاوش سیه را به تندی بتاخت نشد تنگ دل جنگ آتش بساخت	۱
۲۰	شاعر در بیت «عاشق آن باشد که چون آتش بود / گرم رو، سوزنده و سرکش بود» برای بیان وجه شبه، از آرایه (کنایه □ - استعاره □) استفاده کرده است.	۰/۲۵
۲۱	ترکیب مشخص شده در عبارت زیر، کدام آرایه را به وجود آورده است؟ «پهلوان هفت خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود.»	۰/۲۵
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره	
۲۲	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) سانتاماریا ب) هوا را از من بگیر، خنده ات را نه	۰/۵
۲۳	«غزلواره ها» نوشته شکسپیر است. درست □ نادرست □	۰/۲۵
۲۴	کدام یک از آثار زیر، نوشته «محمد علی جمال زاده» است؟ الف) کباب غاز ب) دری به خانه خورشید پ) تمهیدات ت) در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۰۳ / ۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸/۵
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)	
۲۵	در غم ما روزها بی گاه شد.	۰/۲۵
۲۶	در عشق کسی قدم نهد، کش جان نیست.	۰/۲۵
۲۷	سورت سرمای دی بیداده می کرد	۰/۲۵
۲۸	هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم	۰/۲۵
۲۹	امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو	۰/۵
۳۰	گفت در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست	۰/۵
۳۱	حالا دیگر چانه اش هم گرم شده و در خوش زبانی و حرافی نوک جمع را چیده	۰/۵
۳۲	جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۰/۷۵
۳۳	اگر کوه آتش بود بسپرم / از این تنگ خوار است اگر بگذرم	۰/۷۵
*	درک مطلب (۴/۵ نمره)	
۳۴	بر اساس عبارت «یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فروبرده و در بحر مکاشفت مستغرق شده، آن گه که از این معامله باز آمد، یکی از دوستان گفت ...» به سوالات پاسخ دهید: الف) منظور از «صاحب دلان» چه کسانی هستند؟ ب) «سر به جیب مراقبت فروبردن» کنایه از چیست؟	۰/۵
۳۵	کدام یک از ابیات زیر بیانگر رفتار نادرست مأموران حکومتی با مردم بوده است؟ الف) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای دوست این پیراهن است افسار نیست» ب) گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را» / گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست!»	۰/۵
۳۶	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ ۱- شو من فجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته میسند ۲- دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
۳۷	مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. «آن شب نیز من، خود را روی بام خانه گذاشته بودم و گرم تماشای این دریای سبز معلق که بر آن مرغان الماس پر، خاموش، تک تک از غیب سر می زنند.»	۰/۵
۳۸	با توجه به بیت های زیر به سوالات پاسخ دهید. ۱- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ۲- هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش ۳- من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بد حالان و خوش حالان شدم الف) اعتقاد به «معاد» در کدام بیت دیده می شود؟ ب) کدام واژه بیان گر همه فرقه هاست؟	۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
۳۹	مفهوم بیت «چون رود امیدوارم / بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا جای قرار من و تو» با کدام گزینه ارتباط کمتری دارد؟ (الف) باز سعادت رسید، دامن ما را کشید بر سر گردون زدیم خیمه و ایوان خویش (ب) ساقی مستان ما، شد شکرستان ما یوسف جان برگشاد جعد پریشان خویش (جعد: موی تابدار)	۰/۲۵
۴۰	در سروده «قصه است این قصه، آری قصه درد است» منظور از قصه درد چیست؟	۰/۵
۴۱	با توجه به بیت های آمده از منطق الطیر، به سوالات زیر پاسخ دهید. ۱- بعد از این وادی حیرت آیدت / کار دائم درد و حسرت آیدت ۲- مال اینجا بایدت انداختن / ملک اینجا بایدت درباختن (الف) «این» در بیت اول به کدام وادی اشاره دارد؟ (ب) بیت دوم، کدام وادی عرفان است؟	۰/۵
۴۲	منظور از «گل سرخ» و «سوسن» در عبارت زیر چیست؟ گل سرخ را از من مگیر / سوسنی که می کاری ... (الف) زیبایی- لبخند (ب) زیبایی- مهربانی (پ) عشق و زیبایی (ت) عشق- لبخند	۰/۲۵
۴۳	منظور از «خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید، ایستاده یا نشسته بخوابید» چیست؟	۰/۵
	پیروز و سرفراز باشید	جمع: ۲۰

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷/۵
*	معنی واژگان (۱/۵) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) شی—مرد عرصه—ناوردهای هول (ب) گویی درزی ازل به قامت زیبایی او دوخته است (پ) خنده تو، برای دست‌های من شمشیری است آخته. (ت) در این شهر، تنها یک سرپری زدیم	۱
۲	واژه متناسب را برای هر یک از معانی آمده، انتخاب کنید. (الف) روی گرداندن از کسی یا چیزی (۱) اعراض (۲) اهمال (ب) واحد نظامی که معمولاً شامل سه گروهان است. (۱) گردان (۲) هنگ	۰/۵
*	املا (۱/۵) نمره	
۳	املاي درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) گفت از بهر (غرامت/قرامت) جامهات بیرون کنم. (ب) نی حدیث راه پر خون می کند / (غصه/قصه) های عشق مجنون می کند.	۰/۵
۴	دو مورد نادرستی املايي را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. <u>ارغند-ضرب</u> «شرزه شیر ارغند - بی خردان سفله - مستور و پوشیده - طاق ظربی - دولت مستعجل - دیوارهای قطور»	۰/۵
۵	در عبارت زیر، دو نادرستی املايي وجود دارد، شکل درست هریک را بنویسید. «پس از گشت و گزار در گردشگاه آسمان، تماشاخانه زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمدم و بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب و پاک آن اسرا به خواب رفتم.» <u>گذار - نشئه</u>	۰/۵
*	دستور (۴/۵) نمره	
۶	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بیت زیر بیابید. <u>وصف: محرابی / اجناس: طر جانم و ادا</u> «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۵
۷	انواع «و» را در عبارت «تابستان وصال، امیدبخش و گرم می آمد و ما را از غربت زندان شهر به میهن آزاد، کوی— می برد» بنویسید؟ <u>عطف / ربط</u>	۰/۵
۸	الگوی ساخت جمله سوم بیت زیر چیست (جمله سوم چند جزئی است)؟ «او بنده خود را عاشق کند / آنگاه بر بنده عاشق شود و بنده را گوید: تو عاشق و محب مایی!» (الف) سه جزئی مسندی (ب) سه جزئی متممی (پ) ۴ جزئی مفعولی متممی (ت) ۴ جزئی مسندی متممی	۰/۵
۹	تفاوت دو حرف «را» در «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است. من او را می شناسم. نامش سیمرغ است.» چیست؟ <u>حرف اضافه / مفعول</u>	۰/۵
۱۰	نوع «وابسته وابسته» را در «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد» بنویسید. <u>مضاف الیه / مضاف</u>	۰/۲۵
۱۱	نقش ضمیر پیوسته «تان» در عبارت «حرفتان را بشنوم، فرمانتان را ببرم» چیست؟ <u>مضاف الیه</u>	۰/۲۵
۱۲	«معطوف» ها در عبارت زیر به ترتیب از چه نقشی تبعیت می کنند؟ «می خواهم امروز نشان بدهی که چند مرده حلاجی و از زیر سنگ هم که شده یک عدد غاز خوب و تازه به هر قیمتی که شده برای ما پیدا کنی، مصطفی ابتدا مبلغی سرخ و سیاه شد و بالاخره صدایش از حلقوم بیرون آمد.» <u>صفت / مفعول</u>	۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
۱۳	زمان افعال مشخص شده را در سروده «آیا چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد/ اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟» بنویسید. ماهی التزیمی مصارع التزیمی	۰/۵
۱۴	با توجه به بیت «کزین دو یکی گر شود نابکار/ از آن پس که خواند مرا شهریار؟» به سوالات پاسخ دهید. الف) جمله وابسته (پیرو) را بنویسید. ب) نقش «شهریار» چیست؟ مستند	۰/۵
۱۵	حذف را در بیت زیر مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. حذف معنوی «دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو/ امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو»	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات)	۴
*	آرایه های ادبی (۳) نمره	
۱۶	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی (مجاز - حس آمیزی) ب) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد (پارادوکس - استعاره)	۰/۵
۱۷	در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، استعاره و کنایه» وجود دارد؟ الف) ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی! ای دماوند! ب) برکن زبن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۲۵
۱۸	ابیات و عبارات «گروه الف» با کدام یک از آرایه های «گروه ب» ارتباط دارند؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵
ردیف	الف	ب
الف	«دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی/ مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند»	اسلوب معادله
ب	شانه می آید به کار زلف در آشفتنی/ آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	استفهام انکاری
پ	اگر لطف تو نبود پر توانداز/ کجا فکر و کجا گنجینه راز؟	تضاد پارادوکس
۱۹	کنایه را در بیت های زیر مشخص کنید و مفهوم هر یک را بنویسید. الف) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی باید زدن سنگ را بر سبوی از سبوی کردن سبوی ب) سیاوش سبیه را به تندی بتاخت نشد تنگ دل جنگ آتش بساخت آماده عبور از آتش	۱
۲۰	شاعر در بیت «عاشق آن باشد که چون آتش بود / گرمرو، سوزنده و سرکش بود» برای بیان وجه شبه، از آرایه کنایه □ - استعاره □ استفاده کرده است.	۰/۲۵
۲۱	ترکیب مشخص شده در عبارت زیر، کدام آرایه را به وجود آورده است؟ «پهلوان هفت خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود.» استعاره	۰/۲۵
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره	
۲۲	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) سانتاماریا جاعی ب) هوا را از من بگیر، خنده ات را نه با بلو نرورا	۰/۵
۲۳	«غزلواره ها» نوشته شکسپیر است. درست □ نادرست □	۰/۲۵
۲۴	کدام یک از آثار زیر، نوشته «محمدعلی جمال زاده» است؟ الف) کباب غاز ب) دری به خانه خورشید پ) تمهیدات ت) در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
ردیف	سوالات		
نمره			

۸/۵	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)	
۰/۲۵	در غم ما روزها بی گاه شد. درس ۶	۲۵
۰/۲۵	در عشق کسی قدم نهد، کش جان نیست. درس ۷	۲۶
۰/۲۵	سورت سرمای دی بیداده می کرد درس ۱۳	۲۷
۰/۲۵	هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم درس ۱۸	۲۸
۰/۵	امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو درس ۱۰	۲۹
۰/۵	گفت در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست درس ۲	۳۰
۰/۵	حالا دیگر چانه اش هم گرم شده و در خوش زبانی و حرافی نوک جمع را چیده درس ۱۶	۳۱
۰/۷۵	جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است درس ۳	۳۲
۰/۷۵	اگر کوه آتش بود بسپرم / از این تنگ خوار است اگر بگذرم درس ۱۲	۳۳
*	درک مطلب (۴/۵ نمره)	
۰/۵	بر اساس عبارت «یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فروبرده و در بحر مکاشفت مستغرق شده، آن گه که از این معامله باز آمد، یکی از دوستان گفت ...» به سوالات پاسخ دهید: الف) منظور از «صاحب دلان» چه کسانی هستند؟ ب) «سر به جیب مراقبت فروبردن» کنایه از چیست؟ عارفان در کف عارفان فرو رفتن	۳۴
۰/۵	کدام یک از ابیات زیر بیانگر رفتار نادرست مأموران حکومتی با مردم بوده است؟ الف) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای دوست این پیراهن است افسار نیست» ب) گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را» / گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست!»	۳۵
۰/۵	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ ۱- شو من فجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته میسند نثر مکتوب و ۲- دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ اعتراف نمودن	۳۶
۰/۵	مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. «آن شب نیز من، خود را روی بام خانه گذاشته بودم و گرم تماشای این دریای سبز معلق که بر آن بهاره مرغان الماس پر، خاموش، تک تک از غیب سر می زنند.»	۳۷
۰/۵	با توجه به بیت های زیر به سوالات پاسخ دهید. ۱- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ۲- هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش ۳- من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بد حالان و خوش حالان شدم الف) اعتقاد به «معاد» در کدام بیت دیده می شود؟ در ب) کدام واژه بیان گر همه فرقه هاست؟ جفت بد حال و خوش حال	۳۸
	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
۳۹	مفهوم بیت «چون رود امیدوارم / بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا جای قرار من و تو» با کدام گزینه ارتباط کمتری دارد؟ الف) باز سعادت رسید، دامن ما را کشید بر سر گردون زدیم خیمه و ایوان خویش ب) باقی مستان ما، شد شکرستان ما یوسف جان برگشاد جعد پریشان خویش (جعد: موی تابدار)	۰/۲۵
۴۰	در سروده «قصه است این قصه، آری قصه درد است» منظور از قصه درد چیست؟ حرف رستم	۰/۵
۴۱	با توجه به بیت های آمده از منطق الطیر، به سوالات زیر پاسخ دهید. ۱- بعد از این وادی حیرت آیدت / کار دائم درد و حسرت آیدت ۲- مال اینجا بایدت انداختن / ملک اینجا بایدت درباختن الف) «این» در بیت اول به کدام وادی اشاره دارد؟ ب) بیت دوم، کدام وادی عرفان است؟ حرف طلب	۰/۵
۴۲	منظور از «گل سرخ» و «سوسن» در عبارت زیر چیست؟ گل سرخ را از من مگیر / سوسنی که می کاری ... الف) زیبایی - لبخند ب) زیبایی - مهربانی پ) عشق و زیبایی ت) عشق - لبخند	۰/۲۵
۴۳	منظور از «خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید، ایستاده یا نشسته بخوابید» چیست؟ خواب سعی غیر صمیمی	۰/۵
	پرویز و سرفراز باشید	۲۰
	جمع:	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷/۵
	معنی واژه (۱/۵ نمره)	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) همه می دانیم «دولت مستعجل» بود ب) اصرارهای من که بوی التماس می داد، عاقبت شما را متقاعد کرد. پ) به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد از دشت، صد کاروان ت) وظیفه روزی به خطای منگر نبرد.	۱
۲	معادل درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست ازلی کردن. (تجريد - تفرید) ب) کسی که دیگری فرمان او را می برد: (مطاع - مطیع)	۰/۵
	درست نویسی و املا (۱/۵ نمره)	
۳	دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن ها را بنویسید. (غرق غبار - تل خاک - خبر قابل ارض - طفره رفتن - جناغ سینه - خود زرین - دیوارهای قطور - حد و حسر)	۰/۵
۴	املائی درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) پیرمرد از داخل (کاذبه - کازیه) روی میز یک پاکت کهنه برداشت. ب) همچنان که می توانست او اگر می خواست / کان کمند (شصت - شست) خم خویش بگشاید	۰/۵
۵	در هریک از گزینه های زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن ها را بنویسید. الف) در این معرکه و تاریکی، صدای محیب توپخانه، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می کرد. ب) چو او را بدیدند برخواست غو / که آمد ز آتش برون شاه نو	۰/۵
*	دستور (۴/۵ نمره)	
۶	در کدام گزینه واژه «هم آوا» دیده می شود، مشخص کنید. الف) نهادند بر دشت، هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم گروه ب) شیرمرد عرصه ناوردهای هول / پور زال زر، جهان پهلو	۰/۵
۷	هسته و وابسته پیشین را در عبارت «با هزاران یادهای روشن و زنده» مشخص کنید.	۰/۵
۸	در عبارت زیر، زمان فعل های مشخص شده را بنویسید. «ور پرسی راست، گویم راست / قصه بی شک راست می گوید / می توانست او، اگر می خواست / لیک ...»	۰/۵
۹	نوع هردو ضمیر آمده در عبارت زیر را بنویسید. «آهسته به پشت سرتان رفتم تا بتوانم همچنان با شما باشم.»	۰/۵
۱۰	پاسخ درست را انتخاب کنید. در بیت «چون شب تیره گردد، شبیخون کنیم / ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم» با چه روشی می توان به معنای واژه «اندیشه» پی برد؟ الف) قرار دادن واژه در جمله ب) توجه به روابط معنایی واژگان	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱۱	نقش واژه مشخص شده را در متن زیر بنویسید. «این فصل، فصل من و دوست، فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو»	۰/۲۵
۱۲	نوع «نقش‌های تبعی» آمده در متن زیر بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است). ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است که در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی آشیان دارد.	۰/۵
۱۳	تفاوت معنایی فعل «بسازند» را در عبارات زیر، بنویسید. «ساسانیان برای اینکه بتوانند دیواره‌های مرزی استواری بسازند، مجبور شدند مدتی با دشمنان نواحی شمال شرقی ایران بسازند.»	۰/۵
۱۴	با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) قدرت قلم نویسنده ب) اسیر این جهان	۰/۵
۱۵	در مصراع زیر کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. «بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد»	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات)	۴
*	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)	
۱۶	واژه‌های مشخص شده، نماد چه مفهومی هستند؟ « آنجا در آن برزخ سرد در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟ »	۰/۵
۱۷	حسن تعلیل در کدام بیت وجود دارد، دلیل خود را بنویسید. الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند ب) تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند	۰/۵
۱۸	در شعر زیر شاعر از کدام آرایه‌های ادبی بهره برده است؟ (دو مورد) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی ره‌سای	۰/۵
۱۹	دو بیت زیر از نظر شیوه بیان (جد - طنز) چه وجه اشتراکی باهم دارند؟ با محتسبم عیب مگوید که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمّار نیست؟»	۰/۵
۲۰	هر یک از آرایه‌های ستون «ب» را به بیت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافه است)	۱
ادامه سوالات در صفحه سوم		

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره				
	تاریخ ادبیات (۱ نمره)					
۲۱	«منطق الطیر» اثر کیست؟ الف) هاتف اصفهانی ب) ابوالقاسم لاهوتی ج) مرتضی امیری د) عطار نیشابوری	۰/۲۵				
۲۲	کتاب مشهور «کویر» اثر کدام نویسنده است؟	۰/۲۵				
۲۳	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است. <table><tr><td>گروه الف</td><td>گروه ب (* یک نام اضافه است)</td></tr><tr><td>دری به خانه خورشید / سانتاماریا</td><td>محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی</td></tr></table>	گروه الف	گروه ب (* یک نام اضافه است)	دری به خانه خورشید / سانتاماریا	محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی	۰/۵
گروه الف	گروه ب (* یک نام اضافه است)					
دری به خانه خورشید / سانتاماریا	محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی					
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸/۵				
	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.					
۲۴	ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است.	۰/۲۵				
۲۵	در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم.	۰/۲۵				
۲۶	مرد نقال از صدایش ضجه می بارید.	۰/۲۵				
۲۷	گفت: نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم	۰/۲۵				
۲۸	بفکن ز پی این اساس تزویر	۰/۵				
۲۹	خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	۰/۵				
۳۰	صد هزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو	۰/۵				
۳۱	همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است	۰/۷۵				
۳۲	دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده اند قدش درازتر و تک و پوزش کویه تر شده است.	۰/۷۵				
۳۳	مفهوم کلی بیت «گریز از کفش در دهان نهنگ / که مردن به از زندگانی به ننگ» کدام است؟ الف) مرگ بهتر از زندگانی با ذلت است ب) خطرپذیری برای رسیدن به هدف، واجب است	۰/۵				
۳۴	در کدام بیت، از مفهوم «دنیا، انسان های آزاده را ناراحت و غمگین می سازد» بهره گرفته است؟ الف) ور ایدون که زین کار هستم گناه / جهان آفرینم ندارد نگاه ب) سیاوش بدو گفت: اندۀ مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۰/۲۵				
۳۵	مفهوم کلی مصراع مشخص شده را بنویسید. «گر کسی وصف او زمن پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز»	۰/۵				
۳۶	مقصود نهایی شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ «چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا جای قرار من و تو»	۰/۵				
۳۷	در سروده زیر بر چه نکته ای تأکید شده است؟ (ذکر یک مورد کافی است) «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»	۰/۵				
	ادامه سوالات در صفحه چهارم					

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۳۸	هر یک از بیت‌های ردیف اول با کدام‌یک از وادی‌های عرفان در ردیف دوم، مطابقت دارد؟	۰/۷۵								
<table><tr><td>بیت‌ها</td><td>وادی عرفان</td></tr><tr><td>الف) وصلت آن‌کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است</td><td>طلب</td></tr><tr><td>ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟</td><td>توحید</td></tr><tr><td>پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوه آبِ صاف در گل و خار</td><td>فقر و فنا</td></tr></table>			بیت‌ها	وادی عرفان	الف) وصلت آن‌کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است	طلب	ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟	توحید	پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوه آبِ صاف در گل و خار	فقر و فنا
بیت‌ها	وادی عرفان									
الف) وصلت آن‌کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است	طلب									
ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟	توحید									
پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوه آبِ صاف در گل و خار	فقر و فنا									
۳۹	سفارش و تأکید شاعر در مصراع دوم بیت «برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند» بر چیست؟	۰/۵								
۴۰	در هر یک از عبارات زیر مفهوم قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بوی گلم چنان مست کرد که <u>دامنم از دست برفت</u> . ب) خانه‌خراب! تا حلقوم بلعیده بودی، باز تا چشمت به غاز افتاد <u>دین و ایمان را باختی</u> ؟	۱								
	«همواره موفق باشید و سرفراز» جمع نمرات	۲۰								

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷/۵
	معنی واژه (۱/۵ نمره)	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) همه می دانیم «دولت مستعجل» بود زودلر ب) اصرارهای من که بوی التماس می داد، عاقبت شما را متقاعد کرد. عجاب سدن پ) به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد دشت ، صد کاروان وزیر ت) وظیفه روزی به خطای منگر نبرد. زست	۱
۲	معادل درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست ازلی کردن. (تجرید - تفرید) ب) کسی که دیگری فرمان او را می برد: (مطاع - مطیع)	۰/۵
	درست نویسی و املا (۱/۵ نمره)	
۳	دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن ها را بنویسید. عرفن / عصر (غرق غبار - تل خاک - خبر قابل ارض - طفره رفتن - جناغ سینه - خود زرین - دیوارهای قطور - حد و حصر)	۰/۵
۴	املائی درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) پیرمرد از داخل (کاذبه - کازیه) روی میز یک پاکت کهنه برداشت. ب) همچنان که می توانست او اگر می خواست / کان کمند (شست - شست) خم خویش بگشاید	۰/۵
۵	در هریک از گزینه های زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن ها را بنویسید. الف) در این معرکه و تاریکی، صدای محبوب توپخانه، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می کرد. محبوب ب) چو او را بدیدند برخواست غو / که آمد ز آتش برون شاه نو	۰/۵
*	دستور (۴/۵ نمره)	
۶	در کدام گزینه واژه «هم آوا» دیده می شود، مشخص کنید. الف) نهادند بر دشت، هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم گروه ب) شیرمرد عرصه ناوردهای هول / پور زال زر، جهان پهلوی حول	۰/۵
۷	هسته و وابسته پیشین را در عبارت «با هزاران یادهای روشن و زنده» مشخص کنید.	۰/۵
۸	در عبارت زیر، زمان فعل های مشخص شده را بنویسید. «ور پرسی راست، گویم راست / فضا بی شک راست می گوید / می توانست او، اگر می خواست / لیک ...» ماهی استمرا همه از اخبار مهر و خرم	۰/۵
۹	نوع هر دو ضمیر آمده در عبارت زیر را بنویسید. «آهسته به پشت سرتان رفتم تا بتوانم همچنان با شما باشم.» متصل / متصل مستقل / مستقل	۰/۵
۱۰	پاسخ درست را انتخاب کنید. در بیت «چون شب تیره گردد، شبیخون کنیم / ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم» با چه روشی می توان به معنای واژه «اندیشه» پی برد؟ الف) قرار دادن واژه در جمله ب) توجه به روابط معنایی واژگان	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره												
۱۱	نقش واژه مشخص شده را در متن زیر بنویسید. «این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو» همسند	۰/۲۵												
۱۲	نوع «نقش‌های تبعی» آمده در متن زیر بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است). ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است که در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی آشیان دارد. بدل معصوم	۰/۵												
۱۳	تفاوت معنایی فعل «بسازند» را در عبارات زیر، بنویسید. «ساسانیان برای اینکه بتوانند دیوارهای مرزی استواری بسازند، مجبور شدند مدتی با دشمنان نواحی شمال شرقی ایران بسازند.» ملع و مازن به وجود آوردن	۰/۵												
۱۴	با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) قدرت قلم نویسنده ب) اسیر این جهان	۰/۵												
	<table><tr><td>صفت مضاف الیه</td><td>مضاف الیه مضاف الیه</td></tr><tr><td>این</td><td>نویسنده</td></tr></table>	صفت مضاف الیه	مضاف الیه مضاف الیه	این	نویسنده									
صفت مضاف الیه	مضاف الیه مضاف الیه													
این	نویسنده													
۱۵	در مصراع زیر کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. «بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد» معنوی	۰/۵												
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات)	۴												
*	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)													
۱۶	واژه‌های مشخص شده، نماد چه مفهومی هستند؟ «آنجا در آن برزخ سرد در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟» ظلم دوران صلح	۰/۵												
۱۷	حسن تعلیل در کدام بیت وجود دارد، دلیل خود را بنویسید. الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند ب) تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند هردو عدت در خون برای بدکار واقعی	۰/۵												
۱۸	در شعر زیر شاعر از کدام آرایه‌های ادبی بهره برده است؟ (دو مورد) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مجاز - مراعات تنصیر - ایحاء تناسب مگر از آتش دوزخ بودش روی ره‌سای	۰/۵												
۱۹	دو بیت زیر از نظر شیوه بیان (جد - طنز) چه وجه اشتراکی باهم دارند؟ هردو ، رفتار پادشاهان محسوب می‌شد با محتسبم عیب مگویند که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است والی را بیان می‌شد گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمّار نیست؟»	۰/۵												
۲۰	هر یک از آرایه‌های ستون «ب» را به بیت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافه است)	۱												
	<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>الف) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست</td><td>مجاز</td></tr><tr><td>ب) از شامۀ قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست</td><td>اسلوب معادله</td></tr><tr><td>پ) یکی دشت با دیدگان پر ز خون / که تا او کی آید ز آتش برون</td><td>حسن آمیزی</td></tr><tr><td>ت) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و می اش نام نهادند</td><td>تلمیح</td></tr><tr><td></td><td>تشبیه</td></tr></table>	الف	ب	الف) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست	مجاز	ب) از شامۀ قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست	اسلوب معادله	پ) یکی دشت با دیدگان پر ز خون / که تا او کی آید ز آتش برون	حسن آمیزی	ت) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و می اش نام نهادند	تلمیح		تشبیه	
الف	ب													
الف) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست	مجاز													
ب) از شامۀ قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست	اسلوب معادله													
پ) یکی دشت با دیدگان پر ز خون / که تا او کی آید ز آتش برون	حسن آمیزی													
ت) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و می اش نام نهادند	تلمیح													
	تشبیه													
ادامۀ سوالات در صفحه سوم														

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره				
	تاریخ ادبیات (۱ نمره)					
۲۱	«منطق الطیر» اثر کیست؟ الف) هاتف اصفهانی ب) ابوالقاسم لاهوتی ج) مرتضی امیری د) عطار نیشابوری	۰/۲۵				
۲۲	کتاب مشهور «کویر» اثر کدام نویسنده است؟ شریعتی	۰/۲۵				
۲۳	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است. <table><tr><td>گروه الف</td><td>گروه ب (* یک نام اضافه است)</td></tr><tr><td>دری به خانه خورشید / سانتاماریا هراتی</td><td>محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی شجاعی</td></tr></table>	گروه الف	گروه ب (* یک نام اضافه است)	دری به خانه خورشید / سانتاماریا هراتی	محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی شجاعی	۰/۵
گروه الف	گروه ب (* یک نام اضافه است)					
دری به خانه خورشید / سانتاماریا هراتی	محمدرضا شفیعی کدکنی / سید مهدی شجاعی / سلمان هراتی شجاعی					
پ	قلمرو فک — ری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸/۵				
	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.					
۲۴	ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است. درس ۷	۰/۲۵				
۲۵	در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم. درس ۸	۰/۲۵				
۲۶	مرد نقال از صدایش ضجه می بارید. درس ۲۴	۰/۲۵				
۲۷	گفت: نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم درس ۲۴	۰/۲۵				
۲۸	بفکن ز پی این اساس تزویر درس ۵	۰/۵				
۲۹	خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده درس ۱	۰/۵				
۳۰	صد هزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو درس ۱۴	۰/۵				
۳۱	همت از باد سحر می طلبم گر برد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است درس ۳	۰/۷۵				
۳۲	دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده اند قدش درازتر و تک و پوزش کویه تر شده است. درس ۱۶	۰/۷۵				
۳۳	مفهوم کلی بیت «گریز از کفش در دهان نهنگ / که مردن به از زندگانی به ننگ» کدام است؟ الف) مرگ بهتر از زندگانی با ذلت است ب) خطرپذیری برای رسیدن به هدف، واجب است	۰/۵				
۳۴	در کدام بیت، از مفهوم «دنیا، انسان های آزاده را ناراحت و غمگین می سازد» بهره گرفته است؟ الف) ور ایدون که زین کار هستم گناه / جهان آفرینم ندارد نگاه ب) سیاوش بدو گفت: انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۰/۲۵				
۳۵	مفهوم کلی مصراع مشخص شده را بنویسید. «گر کسی وصف او زمن پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز» معنای: معنای نشان (خداوند) را نمی تواند وصف کند	۰/۵				
۳۶	مقصود نهایی شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ «چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا جای قرار من و تو» انسان است انقاد و همبستگی معیار مردم و موجب ارتقای	۰/۵				
۳۷	در سروده زیر بر چه نکته ای تأکید شده است؟ (ذکر یک مورد کافی است) «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» توصیف نابینایی معنای عاشق	۰/۵				
	ادامه سوالات در صفحه چهارم					

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نوبت خرداد سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۶ به افق تهران	رشته: کلیه رشته ها	پایه: دوازدهم
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۳۸	هر یک از بیت های ردیف اول با کدام یک از وادی های عرفان در ردیف دوم، مطابقت دارد؟	۰/۷۵								
<table border="1"><thead><tr><th>بیت ها</th><th>وادی عرفان</th></tr></thead><tbody><tr><td>الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه ای اسرار</td><td>طلب</td></tr><tr><td>ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟</td><td>توحید</td></tr><tr><td>پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوۀ آب صاف در گل و خار</td><td>تقر و فنا</td></tr></tbody></table>			بیت ها	وادی عرفان	الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه ای اسرار	طلب	ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟	توحید	پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوۀ آب صاف در گل و خار	تقر و فنا
بیت ها	وادی عرفان									
الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه ای اسرار	طلب									
ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همّت پست کی رسد به فراز؟	توحید									
پ) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوۀ آب صاف در گل و خار	تقر و فنا									
۳۹	سفارش و تأکید شاعر در مصراع دوم بیت «برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اوزند» بر چیست؟	۰/۵								
۴۰	در هر یک از عبارات زیر مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت. ب) خانه خراب! تا حلقوم بلعیده بودی، باز تا چشمت به غاز افتاد دین و ایمان را باختی؟ فراموش درون مای نگرین	۱								
	«همواره موفق باشید و سرفراز»	جمع نمرات								
		۲۰								

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
*	معنی واژگان (۱) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص‌شده زیر را بنویسید . (الف) به دست‌ور فرمود تا ساروان (ب) پاداش هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند شیرین ایثار کند.	۰/۵
۲	برای واژه مشخص‌شده عبارت « وقتی که تعلل کردند موظف شان کردید که بروند » یک برابر معنایی از بیت زیر بیابید . «صبح است ساقیا قدحی پر شراب کن دور فلک درنگ ندارد شتاب کن»	۰/۲۵
۳	در بیت زیر کدام واژه ، متضاد واژه « شاد » است ؟ «چو بشنید خسرو، از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت»	۰/۲۵
*	املا (۲) نمره	
۴	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید . (الف) در چهار سالگی پشت (غاش / قاش) زین نشستیم.. (ب) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار / خوار)	۰/۵
۵	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید . «تاب و فروغ – مرحم و ضمد – دولت مستعجل – کمند شصت خم – آبرو و حیثیت – زله و عاجز»	۰/۵
۶	در کدام گزینه نادرستی املایی دیده می شود؟ درست آن را بنویسید. (الف) دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه های آن باقی است . (ب) وحشت ناپلئون از بارندگی است که توپخانه را از تحرک باز دارد. (پ) قدش درازتر و تک و پوزش کریه‌تر شده است. (ت) باز شکاری که شاهان او را روی شست می نشانند.	۰/۵
۷	در بین واژگان زیر، کدام واژه ها اهمیت املایی دارند؟ آن‌ها را بنویسید . (الف) کاربرد (ب) شادی بخش (پ) بحر (ت) دیوار (ث) تریاق	۰/۵
*	دستور (۴) نمره	
۸	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در متن زیر بیابید . « فقط سرمای کشنده و برف زمستان بود که توانست او را به چهار دیواری اتاق بکشاند . »	۰/۵
۹	در عبارت زیر کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید . سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر ، گوهر .	۰/۵
۱۰	فعل «ساخت» در مصراع «نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت» با همین واژه در کدام گزینه ، کاربرد معنایی یکسانی دارد؟ (الف) او در مراغه رصدخانه‌ای بزرگ ساخت. (ب) آن نامدار، لشکری عظیم ساخت. (ج) استاد موسیقی، آهنگ زیبایی ساخت. (د) او با ناملایمات زندگی ساخت.	۰/۲۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۱۱	در عبارت « دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد . » الف) « را » در این عبارت به چه معنا است ؟ ب) نقش دستوری واژه « دایه » چیست ؟	۰/۵
۱۲	زمان فعل جمله زیر را بنویسید. با شادی و غرور به تصدیقم می نگریست.	۰/۲۵
۱۳	از متن زیر برای الگوی « نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل » نمونه ای بیابید و بنویسید. « برف کوه هنوز آب نشده است . گل و گیاه ، پشم گوسفندان را رنگین کرده است . نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی »	۰/۲۵
۱۴	در نوشته زیر نوع « وابسته وابسته » مشخص شده را بنویسید. بر بالای آن ، با خط بسیار روشن ، دو سطر مطلب زیبا نوشته بود.	۰/۵
۱۵	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: « چنان آمد اسب و قبا سوار که گفتی سمن داشت اندر کنار » الف) جمله وابسته کدام است ؟ ب) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است ؟	۰/۵
۱۶	با توجه به جمله « بوی شبدر دو چین ، هوا را عطر آگین ساخته بود. » کدام واژه « صفت مضاف الیه » است ؟	۰/۲۵
۱۷	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. شما « یا مهدی » غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد.	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر)	۵
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره	
۱۸	با توجه به عبارت زیر ، در کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده ، آرایه استعاره وجود دارد ؟ آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سرزد.	۰/۲۵
۱۹	در مصراع اول بیت « صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند » ، مشبه و مشبه به را بنویسید .	۰/۵
۲۰	هر یک از آرایه‌های ادبی (تلمیح، اسلوب معادله، تشبیه، تضاد) در کدام بیت‌ها دیده می‌شود؟ (یک بیت اضافی است). الف) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را ب) هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، طالب کمال‌اند. پ) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش ت) تا چشم بشر نبیندت روی ث) زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر باز جوید روزگار وصل خویش بنهفته به ابر چهر دل بند بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۱
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »	

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۲۱	با توجه به سروده « آنگاه که پاهایم می روند و باز می گردند نان را ، هوا را / روشنی را ، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبندم » مفهوم کنایه « چشم از دنیا نبندم » چیست؟	۰/۲۵
۲۲	آرایه درست هر بیت یا عبارت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گفت : آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت : در سر عقل باید ، بی کلاهی عار نیست (کنایه – حس آمیزی) ب) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبیه)	۰/۵
۲۳	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده، مجاز است ؟ مفهوم آن را بنویسید. « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس ، همچو من است »	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره	
۲۴	در میان آثار زیر ، نام پدید آورنده دو اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؛ مشخص کنید. (کباب غاز : محمدعلی جمال زاده) – (روایت سنگر سازان ۲: عیسی سلمانی) – (قصه شیرین فرهاد: نظامی گنجه‌ای) – (از پاریز تا پاریس: محمد رضا شفیعی کدکنی) – (منطق الطیر: عطار نیشابوری) – (فیه ما فیه: مولوی)	۰/۵
۲۵	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) قصیده « دماوندیه » اثر (محمد تقی بهار – عارف قزوینی) است. ب) « دری به خانه خورشید » ، اثر (محمد بهمن بیگی – سلمان هراتی) است.	۰/۵
*	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۶	بیت‌های زیر را کامل کنید . الف) از دور دست می رسد آیا کدام پیک ؟ ب) تنیده نام تو در تار و پودم، میهن ای میهن ۱	
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید . (۵ نمره)	
۲۷	از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید ؟	۰/۵
۲۸	گفت : « والی از کجا در خانه خمار نیست ؟ »	۰/۵
۲۹	عشق من ، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت	۰/۵
۳۰	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است . در خرد و بینش ، او را همتایی نیست .	۰/۷۵
۳۱	حالا دیگر مصطفی در خوش زبانی نوک جمع را چیده است.	۰/۷۵
	« ادامه سؤالات در صفحه چهارم »	

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی :		تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹	
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱					
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
نمره					
۳۲	بگرای چو ازدهای گرزه	بخروش چو شرزه شیر ارغند			
۳۳	سر پر ز شرم و بهایی مراست	اگر بی‌گناهم رهایی مراست			
*	درک مطلب (۳ نمره)				
۳۴	مفهوم کلی مصراع مشخص شده چیست؟ چه غم دیوار آفت را که دارد چون تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟				
۳۵	مقصود شاعر از عبارت مشخص شده زیر چیست؟ « همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است »				
۳۶	در بیت زیر منظور از « نسیم سحر خیز » و « باغ » چیست؟ « با این نسیم سحر خیز ، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می ماند ای دوست ، گل یادگار من و تو »				
۳۷	بیت زیر بر چه مفهومی تاکید دارد؟ « چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود »				
۳۸	هر یک از بیت‌های زیر با کدام یک از وادی‌های عرفانی داخل کمانک تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است (استغنا / طلب) ب) روی‌ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان برکنند (توحید / فنا)				
۳۹	در سروده زیر بر چه نکته‌ای تاکید شده است؟ « چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟ »				
جمع	همواره موفق باشید و سرفراز				
۲۰					

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
*	معنی واژگان (۱) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) به دستور فرمود تا ساروان (ب) پاداش هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند شیرین ایثار کند.	۰/۵
۲	برای واژه مشخص شده عبارت « وقتی که تعلل کردند موظف شان کردید که بروند » یک برابر معنایی از بیت زیر بیابید. «صبح است ساقیا قدحی پر شراب کن دور فلک درنگ ندارد شتاب کن»	۰/۲۵
۳	در بیت زیر کدام واژه، متضاد واژه «شاد» است؟ «چو بشنید خسرو، از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت»	۰/۲۵
*	املا (۲) نمره	
۴	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) در چهار سالگی پشت (غاش / قاش) زین نشستیم.. (ب) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار / خوار)	۰/۵
۵	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «تاب و فروغ - مرجم و ضمد - دولت مستعجل - کمند شصت خم - آبرو و حیثیت - زله و عاجز»	۰/۵
۶	در کدام گزینه نادرستی املایی دیده می شود؟ درست آن را بنویسید. (الف) دباورهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه های آن باقی است. (ب) وحشت ناپلئون از بارندگی است که توپخانه را از تحرک باز دارد. (پ) قدش درازتر و تک و پوزش کریه تر شده است. (ت) باز شکاری که شاهان او را روی شست می نشانند.	۰/۵
۷	در بین واژگان زیر، کدام واژه ها اهمیت املایی دارند؟ آن ها را بنویسید. (الف) کاربرد (ب) شادی بخش (پ) بحر (ت) دیوار (ث) تریاق	۰/۵
*	دستور (۴) نمره	
۸	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در متن زیر بیابید. « فقط سرمای کشنده و برف زمستان بود که توانست او را به چهار دیواری اتاق بکشانند. »	۰/۵
۹	در عبارت زیر کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زرافشانی می کند و ابر، گوهر افشان و بلند حذف لغوی مغل	۰/۵
۱۰	فعل «ساخت» در مصراع «نشد تنگدل، جنگ آتش بساخت» با همین واژه در کدام گزینه، کاربرد معنایی یکسانی دارد؟ (الف) او در مراغه رصدخانه ای بزرگ ساخت. (ب) آن نامدار، لشکری عظیم ساخت. (ج) استاد موسیقی، آهنگ زیبایی ساخت. (د) او با نامالیقات زندگی ساخت.	۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

بسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۱۱	در عبارت « دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد . » (الف) « را » در این عبارت به چه معنا است ؟ (ب) نقش دستوری واژه « دایه » چیست ؟	۰/۵
۱۲	زمان فعل جمله زیر را بنویسید. با شادی و غرور به تصدیق می نگریست. حافظ استعاره	۰/۲۵
۱۳	از متن زیر برای الگوی « نهاد + مفعول + مسند + فعل » نمونه ای بیابید و بنویسید. (نهاد / گزاره) « برف کوه هنوز آب نشده است . گل و گیاه ، پشم گوسفندان را رنگین کرده است . نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی »	۰/۲۵
۱۴	در نوشته زیر نوع « وابسته وابسته » مشخص شده را بنویسید. بر بالای آن ، با خط بسیار روشن ، در سطر مطلب زیبا نوشته بود.	۰/۵
۱۵	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: « چنان آمد آسب و قبا سوار الف) جمله وابسته کدام است ؟ ب) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است ؟	۰/۵
۱۶	با توجه به جمله « بوی شبدر دو چین هوا را عطر آگین ساخته بود. » کدام واژه « صفت مضاف الیه » است ؟	۰/۲۵
۱۷	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. شما « یا مهدی » غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد.	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر)	۵
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره	
۱۸	با توجه به عبارت زیر ، در کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده ، آرایه استعاره وجود دارد ؟ آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سرزد.	۰/۲۵
۱۹	در مصراع اول بیت « صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند » ، مشبه و مشبه به را بنویسید . جفا مانند تیغ است	۰/۵
۲۰	هر یک از آرایه‌های ادبی (تلمیح ، اسلوب معادله ، تشبیه ، تضاد) در کدام بیت ها دیده می شود ؟ (یک بیت اضافی است). الف) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را ب) هر چه موجودند از روحانی و جسمانی ، طالب کمال اند. تضاد پ) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش ت) تا چشم بشر نبیندت روی ث) زمانه گر بزند آتش به خرمن عمر من	۱
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

بسمه تعالی

رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹	
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۱	با توجه به سروده « آ نگاه که پاهایم می روند و باز می گردند نان را ، هوا را / روشنی را ، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبندم » مفهوم کنایه « چشم از دنیا نبندم » چیست؟ <i>نمردن / زنده ماندن</i>	۰/۲۵
۲۲	آرایه درست هر بیت یا عبارت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گفت : آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت : در سر عقل باید ، بی کلاهی عار نیست (کنایه - حس آمیزی) ب) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبیه)	۰/۵
۲۳	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده، مجاز است ؟ مفهوم آن را بنویسید. « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلك مرغ گرفتار قفس ، همچو من است » <i>مجاز</i>	۰/۵
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره	
۲۴	در میان آثار زیر ، نام پدید آورنده دو اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؛ مشخص کنید. (کباب غاز : محمدعلی جمال زاده) - (روایت سنگر سازان ۲: عیسی سلمانی) - (قصه شیرین فرهاد: نظامی گنجه‌ای) - (از پاریز تا پاریس: محمد رضا شفیعی کدکنی) - (منطق الطیر: عطار نیشابوری) - (فیه ما فیه: مولوی) <i>محمد رضا شفیعی کدکنی</i>	۰/۵
۲۵	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) قصیده « دماوندیه » اثر (محمد تقی بهار - عارف قزوینی) است. ب) « دری به خانه خورشید » ، اثر (محمد بهمن بیگی - سلمان هراتی) است.	۰/۵
*	حفظ شعر (۱ نمره) <i>۵/۵ درس ۱۱ / ۵/۵ درس ۱۳</i>	
۲۶	بیت‌های زیر را کامل کنید . الف) از دور دست می رسد آیا کدام پیک ؟ ب) تنیده نام تو در تار و پودم، میهن ای میهن <i>نگونه نثر / میهن امیختن</i>	۱
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)	۸
*	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید . (۵ نمره)	
۲۷	از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید ؟ <i>قدرت و توان و بیان</i>	۰/۵
۲۸	گفت : « والی از کجا در خانه خمار نیست ؟ » <i>حاکم معتمد است / مامور است / وجود ندارد</i>	۰/۵
۲۹	عشق من ، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت	۰/۵
۳۰	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است . در خرد و بینش ، او را همتایی نیست . <i>برابر او مانند ما نیست</i>	۰/۷۵
۳۱	حالا دیگر مصطفی در خوش زبانی نوک جمع را چیده است. <i>نمک صفت / خوش و غری / زبانی / نمک صفت</i>	۰/۷۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
۳۲	بگریز چو از دهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند <i>ما سه شیر صمغین دغصبات سوک را بین</i>			
۳۳	سر پر ز شرم و پهایی مراست <i>۸</i> اگر بی گناهم رهایی <i>۸</i> <i>و صبور سرشار از صفا و ارزین بر این من وجود دارد / در دنیا هماره با هم ، آزادانسته من است</i>			
*	درک مطلب (۳ نمره)			
۳۴	مفهوم کلی مصراع مشخص شده چیست؟ چه غم دیوار اَمّت را که دارد چون تو پشتیبان؟ <i>عدم ترس و عدم باحمالت با من است</i>			
۳۵	مقصود شاعر از عبارت مشخص شده زیر چیست؟ « همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است » <i>از آرزو بردن</i>			
۳۶	در بیت زیر منظور از « نسیم سحر خیز » و « باغ » چیست؟ « با این نسیم سحر خیز بر خیز اگر جان سپردیم در باغ می ماند ای دوست ، گل یادگار من و تو »			
۳۷	بیت زیر بر چه مفهومی تاکید دارد؟ « چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود » <i>اراد من خداوند ، باعث بیانی امر مستفاد می شود !</i> <i>بیکار - اعتلا - صراحت اراد</i> « چو بخشایش پاک یزدان بود » <i>حرم خدا بخواهد همان می شود !</i>			
۳۸	هر یک از بیت های زیر با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است ب) روی ها چون زین بیابان در کنند هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است (استغنا / طلب) جمله سر از یک گریبان برکننده (توحید / فنا)			
۳۹	در سروده زیر بر چه نکته ای تاکید شده است؟ « چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟ » <i>قابل وصف بودن عشق زیاد من و اصدق آرزو من تو نه صفت</i>			
جمع	همواره موفق باشید و سرفراز			

موقوفہ

واری

پہندان

سیرج ہے حد

حد ہے رحیم

بلبل ہے عاشق معوق زینب (م)

باز ہے جاہ طلب

طارس ہے عبارت از روی حضرت

معوق (عقیدہ)

معوق (شناخت)

جائیداد (قدر/صدر)

واری بن یا دسر

طلب

عشق

ریاض

مال

مکد

نعب

محم نبردن هیچ ابرو غیر معوق

حبیب x دوزخ x

استغنا

معوق واحد

عشق واحد

توصد

وحدت وجود

حلول آیت صاف در دل و ظاہر

سر از یک دریای سرخوردن

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره				
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه ، املا و دستور)	۷				
*	معنی واژگان (۱) نمره					
۱	معنی واژگان مشخص‌شدهٔ زیر را بنویسید . الف) کافور بر آن <u>ضماد</u> کردند ب) تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> نیست پ) وقتی که <u>تعلل</u> کردند ، موظف شان کردید . ت) در دم ملتفت <u>وخامت</u> امر گردید .	۱				
*	املا (۲) نمره					
۲	سه مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید . « عسارهٔ تاک – مار غاشیه – هیرت و سرگشتگی – هامون و دشت – صجایای ارزشمند »	۰/۷۵				
۳	املای درست واژهٔ داخل کمانک را انتخاب کنید . الف) بگویند طبیب (قدغن / قدغن) کرده است . ب) در بُن این چاه آبش زهرِ شمشیر و (سنان / صنان) گم بود پ) نمی پذیرفتید ، بهانه می آوردید و (تفره / طفره) می رفتید .	۰/۷۵				
۴	در عبارت زیر ، دو نادرستی املایی وجود دارد ، شکل درست هر یک را بنویسید . « با همان صدای بریده بریده و زبان گرفته و ادا و اتوارهای معمولی خودش که در تمام مدت ناهار اثری از آن حویدا نبود ، نفس زنان و حق‌حق کنان گفت : پسر عمو جان من چه گناهی دارم ؟ »	۰/۵				
*	دستور (۴) نمره					
۵	نوع « را » در کدام گزینه ، نشانهٔ مفعول است ؟ الف) گفت : می باید تو را تا خانهٔ قاضی بَرَم ب) ای مرغ سحر ! عشق ز پروانه بیاموز گفت : رو ، صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۲۵				
۶	نوع « و » را در عبارت « در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شگری واجب . » بنویسید .	۰/۲۵				
۷	نوع <u>حذف</u> را در عبارت « از جملهٔ نام‌های حُسن ، یکی « جمال » است و یکی « کمال » . » بنویسید .	۰/۲۵				
۸	در عبارت « سه تخته پتو » ، نوع وابستهٔ وابسته را بنویسید .	۰/۲۵				
۹	با توجه به گروه اسمی زیر ، جدول را کامل کنید . الف) پیراهنِ سبزِ روشن ب) شرایط تقریباً ناپایدار	۰/۵				
	<table><tr><td>قید صفت</td><td>صفت صفت</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	قید صفت	صفت صفت			
قید صفت	صفت صفت					
۱۰	بیت زیر را از شیوهٔ بلاغی به شیوهٔ عادی برگردانید . « نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم‌گروه »	۰/۵				
۱۱	در عبارت « سیمرغ در پس کوه قاف ، بلندترین کوه روی زمین ، بر درختی بلند آشیان دارد . » الف) کدام گروه اسمی ، نقش تبعی دارد ؟ ب) <u>نوع</u> آن را بنویسید .	۰/۵				
	« ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم »					

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره												
۱۲	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بندهای زیر بیابید . « عشق من ، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت »	۰/۵												
۱۳	در مصراع اول بیت زیر ، نهاد و مسند را مشخص کنید . « هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است »	۰/۵												
۱۴	نقش واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید . « رخ شاه کاووس پر شرم دید سخن گفتنش با پسر نرم دید »	۰/۵												
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر)	۵												
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره													
۱۵	در نوشته زیر از « پابلو نرودا » ، کلمه مشخص شده ، نماد چه چیزی است ؟ آنگاه که پاهایم می روند و باز می گردند / نان را ، هوا را / روشنی را ، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز	۰/۲۵												
۱۶	در بیت زیر ، دو « استعاره » مشخص کنید . « از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمر بند »	۰/۵												
۱۷	در بند زیر ، مشبه و مشبه به را بنویسید . « قهوه خانه گرم و روشن بود ، هم چون شرم »	۰/۵												
۱۸	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز ؟ (استعاره – تشبیه) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (حسن تعلیل – تلمیح)	۰/۵												
۱۹	در عبارت زیر ، « سماع مکیدن » کنایه از چیست ؟ « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماع بکنند . »	۰/۵												
۲۰	ابیات و عبارات « گروه الف » با کدام یک از آرایه‌های « گروه ب » ارتباط دارند ؟ (در گروه « ب » یک مورد اضافی است .)	۰/۷۵												
	<table> <tr> <th>ردیف</th><th>الف</th><th>ب</th></tr> <tr> <td>الف</td><td>چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم</td><td>من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .</td><td></td></tr> <tr> <td>پ</td><td>هر یکی بینا شود بر قدر خویش</td><td>باز یابد در حقیقت صدر خویش</td></tr> </table>	ردیف	الف	ب	الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم	من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو	ب	خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .		پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش	باز یابد در حقیقت صدر خویش	حس آمیزی اسلوب معادله تشبیه جناس
ردیف	الف	ب												
الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم	من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو												
ب	خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .													
پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش	باز یابد در حقیقت صدر خویش												
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره													
۲۱	کدام یک از آثار زیر ، نوشته « سید مهدی شجاعی » است ؟ الف) منطق الطیر ب) دری به خانه خورشید پ) سانتاماریا ت) کباب غاز	۰/۲۵												
۲۲	« کویر » نوشته « محمد ابراهیم باستانی پاریزی » است . □ درست □ نادرست	۰/۲۵												
۲۳	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید . الف) داستان کباب غاز ب) مثنوی معنوی	۰/۵												
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »													

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۴	بیت های زیر را کامل کنید . الف) ماه آمد به دیدن خورشید، صبح زود ب) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	۱
پ	قلمرو فکری (درک مطلب ، معنی و مفهوم نثر و نظم)	۸
*	درک مطلب (۳ نمره)	
۲۵	در بیت زیر مقصود از « مردم صاحب قلم » چه کسانی هستند ؟ « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت »	۰/۲۵
۲۶	شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد ؟ «کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت بازخم نشان سرفرازی نگرفت »	۰/۲۵
۲۷	چرا شاعر خطاب به « دماوند » چنین می گوید ؟ « تو قلب فسرده زمینی از درد ، ورم نموده یک چند »	۰/۵
۲۸	نویسنده در داستان « کباب غاز » کدام رفتارهای فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است ؟ (دو مورد)	۰/۵
۲۹	هر یک از بیت‌های آمده از منطق الطیر ، به کدام وادی اشاره دارد ؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو ، سوزنده و سرکش بود ب) روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک گریبان بر کنند	۰/۵
۳۰	مفهوم کلی بیت « گرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار » چیست ؟	۰/۵
۳۱	در عبارت « همچنان می گفت و می گفت و قدم می زد / قصّه است این ، قصّه ، آری قصّه درد است » ، مقصود نقّال از « قصّه درد » چیست ؟	۰/۵
*	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	
۳۲	باران رحمت بی حسابش همه را رسیده	۰/۵
۳۳	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند .	۰/۵
۳۴	عشق کردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است .	۰/۵
۳۵	مشغول تماشا و ورناداز این مخلوق کمیاب و شیء عَجاب بودم که عیالم هراسان وارد شد . معنی و مفهوم مصراع ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	۱
۳۶	بگرای چو ازدهای گَرزه	۰/۵
۳۷	هر کسی از ظنّ خود شد یار من	۰/۵
۳۸	با صدایی مرتعش ، لحنی رَجَز مانند و دردآلود خواند	۰/۵
۳۹	چون فرو آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب	۱
	« موقّق و سربلند باشید . »	جمع نمره
		۲۰

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
*	معنی واژگان (۱) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) کافور بر آن <u>ضماد</u> کردند مهم = ب) تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> نیست پوشیده پ) وقتی که <u>تعلل</u> کردند، موظف شان کردید چند ت) در دم ملتفت و <u>خامت</u> امر گردید شرایط نامساعد	۱
*	املا (۲) نمره	
۲	سه مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. عصاره/حیرت/بجایا « عساره تاک - مار غاشیه - هیرت - سرگشتگی - هامون و دشت - صجایای ارزشمند »	۰/۷۵
۳	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) بگویند طیب (قدغن / قدغن) کرده است. ب) در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و (سنان / صنان) گم بود پ) نمی پذیرفتید، بهانه می آوردید و (تفره / طفره) می رفتید.	۰/۷۵
۴	در عبارت زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد، شکل درست هر یک را بنویسید. « با همان صدای بریده بریده و زبان گرفته و ادا و اتوارهای معمولی خودش که در تمام مدت ناهار اثری از آن حویدا نبود، نفس زنان و حق کنان گفت: پسر عمو جان من چه گناهی دارم؟ » اموار/ هویدا	۰/۵
*	دستور (۴) نمره	
۵	نوع « را » در کدام گزینه، نشانه مفعول است؟ الف) گفت: می باید تو را تا خانه قاضی برم گفت: رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست ب) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۲۵
۶	نوع « و » را در عبارت « در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. » بنویسید. ربط	۰/۲۵
۷	نوع <u>حذف</u> را در عبارت « از جمله نام های <u>حسن</u> ، یکی « <u>جمال</u> » است و یکی « <u>کمال</u> ». » بنویسید. لفظی	۰/۲۵
۸	در عبارت « سه تخته پتو »، نوع وابسته وابسته را بنویسید. معیز	۰/۲۵
۹	با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) پیراهن سبز روشن ب) شرایط تقریباً ناپایدار	۰/۵
۱۰	بیت زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید. دولوه هیرم بردست نهادند/جهانی هم گروه نظاره کرد « نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه »	۰/۵
۱۱	در عبارت « سیمرغ در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد. » الف) کدام گروه اسمی، نقش تبعی دارد؟ بدل ب) نوع آن را بنویسید.	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره															
۱۲	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بندهای زیر بیابید. «عشق من، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت» <i>اضافه</i>	۰/۵															
۱۳	در مصراع اول بیت زیر، نهاد و مسند را مشخص کنید. «هشت جنت نیز اینجا فرده ای ست» هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است <i>نهاد</i>	۰/۵															
۱۴	نقش واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید. «رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید» <i>مفعول</i>	۰/۵															
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات، حفظ شعر)	۵															
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره																
۱۵	در نوشته زیر از «پابلو نرودا»، کلمه مشخص شده، نماد چه چیزی است؟ آنگاه که پاهایم می روند و باز می گردند / نان را، هوا را / روشنی را، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز <i>رزق و روزی</i>	۰/۲۵															
۱۶	در بیت زیر، دو «استعاره» مشخص کنید. «از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند»	۰/۵															
۱۷	در بند زیر، مشبّه و مشبّه به را بنویسید. «قهوه خانه گرم و روشن بود، هم چون شرم» <i>مربوب</i>	۰/۵															
۱۸	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گر کسی وصف او ز من پرسد / بی دل از بی نشان چه گوید باز؟ (استعاره - تشبیه) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (حسن تعلیل - تلمیح)	۰/۵															
۱۹	در عبارت زیر، «سماق مکیدن» کنایه از چیست؟ «تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بمکند.» <i>انتظار به بهره بردن</i>	۰/۵															
۲۰	ابیات و عبارات «گروه الف» با کدام یک از آرایه‌های «گروه ب» ارتباط دارند؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.) <table border="1"> <tr> <th>ردیف</th><th>الف</th><th>ب</th></tr> <tr> <td>الف</td><td>چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو</td><td>حسن آمیزی</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>خواب را مزمزه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید.</td><td>اسلوب معادله</td></tr> <tr> <td>پ</td><td>هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش</td><td>تشبیه</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>جناس</td></tr> </table>	ردیف	الف	ب	الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو	حسن آمیزی	ب	خواب را مزمزه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید.	اسلوب معادله	پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش	تشبیه			جناس	۰/۷۵
ردیف	الف	ب															
الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو	حسن آمیزی															
ب	خواب را مزمزه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید.	اسلوب معادله															
پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش	تشبیه															
		جناس															
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره																
۲۱	کدام یک از آثار زیر، نوشته «سید مهدی شجاعی» است؟ الف) منطق الطیر / ب) دری به خانه خورشید / پ) سائنات‌ماریا / ت) کباب غاز	۰/۲۵															
۲۲	«کویر» نوشته «محمد ابراهیم باستانی پاریزی» است. □ درست □ نادرست	۰/۲۵															
۲۳	پدیدآوردگان آثار زیر را بنویسید. الف) داستان کباب غاز / جمال زاده / ب) مثنوی معنوی / مولوی	۰/۵															
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»																

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۴	بیت های زیر را کامل کنید . الف) ماه آمد به دیدن خورشید، صبح زود ب) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	۱ درس ۱۱ درس ۱۲
پ	قلمرو فکری (درک مطلب ، معنی و مفهوم نثر و نظم)	۸
*	درک مطلب (۳ نمره)	
۲۵	در بیت زیر مقصود از « مردم صاحب قلم » چه کسانی هستند ؟ « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت »	۰/۲۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۲۶	شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد ؟ « کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت باز خم نشان سرفرازی نگرفت »	۰/۲۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۲۷	چرا شاعر خطاب به « دماوند » چنین می گوید ؟ « تو قلب فسرده زمینی از درد ، ورم نموده یک چند »	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۲۸	نویسنده در داستان « کباب غاز » کدام رفتارهای فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است ؟ (دو مورد)	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۲۹	هر یک از بیت های آمده از منطق الطیر ، به کدام وادی اشاره دارد ؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود ب) روی ها چون زین بیابان در کنند	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۰	مفهوم کلی بیت « گرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار » چیست ؟	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۱	در عبارت « همچنان می گفت و می گفت و قدم می زد / قصّه است این ، قصّه ، آری قصّه درد است » ، مقصود نقّال از « قصّه درد » چیست ؟	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
*	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	
۳۲	باران رحمت بی حسابش همه را رسیده	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۳	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند .	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۴	عشق کردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است .	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۵	مشغول تماشا و ورنده از این مخلوق کمیاب و شیء عجب بودم که عیالم هراسان وارد شد .	۱ درس ۱۱ درس ۱۲
	معنی و مفهوم مصراع ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	
۳۶	بگرای چو ازدهای گرز	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۷	هر کسی از ظنّ خود شد یار من	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۸	با صدایی مرتعش ، لحنی رجز مانند و دردآلود خواند	۰/۵ درس ۱۱ درس ۱۲
۳۹	چون فرو آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب	۱ درس ۱۱ درس ۱۲
	« موفق و سربلند باشید . »	
۲۰	جمع نمره	

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره								
	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور) (۷ نمره)									
*	معنی واژگان (۱ نمره)									
۱	معنی واژه مشخص شده زیر را بنویسید. «عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده.»	۰/۲۵								
۲	معنی مقابل واژه «ناورد» در کدام گزینه آمده است؟ الف) هر کدام می‌خواهند معنای صلح را مرادف اول باشند. ب) جنگ بود این یا شکار؟ آیا / میزبانی بود یا تزویر؟	۰/۲۵								
۳	با توجه به جدول زیر واژه‌های هم‌معنی را مشخص نمایید. (در ستون دوم یک واژه اضافی است).	۰/۵								
	<table><tr><th>معنا</th><th>واژه معادل</th></tr><tr><td>۱- تنهایی گزیدن</td><td>الف - پتیاره</td></tr><tr><td>۲- زشت و ترسناک</td><td>ب - تجرید</td></tr><tr><td></td><td>ج - تفرید</td></tr></table>	معنا	واژه معادل	۱- تنهایی گزیدن	الف - پتیاره	۲- زشت و ترسناک	ب - تجرید		ج - تفرید	
معنا	واژه معادل									
۱- تنهایی گزیدن	الف - پتیاره									
۲- زشت و ترسناک	ب - تجرید									
	ج - تفرید									
*	املا (۲ نمره)									
۴	با توجه به گروه واژگان زیر کلمات نادرست را مشخص نموده و آن‌ها را اصلاح کنید. «محظور و مانع - استقرار صلاح - حشم و خدمتکاران - همایل و محافظ - عتاب و سرزنش - شیحه اسب - کج و مأوج - سجایای ارزشمند»	۱								
۵	در کدام گزینه واژه نادرست املائی دیده می‌شود؟ الف) نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی ب) از بهر غرامت جامهات بیرون کنم ج) هر کسی از ظن خود شد یار من د) بر نمط عشق اگر پای نهی تاق نه	۰/۲۵								
۶	شکل درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) سیاوش که (آزر - آذر - آذر - آذر) حیا و پاک‌دامنی آموخته است تن به گناه نمی‌سپارد. ب) انگار از دست آن (زله - ذله) شده بود.	۰/۵								
۷	املائی کدام گزینه با توجه به معنی آن نادرست است؟ الف) ثمن و درخت گل ب) تصنیعی و ساختگی	۰/۲۵								
*	دستور (۴ نمره)									
۸	در کدام گزینه «وابسته وابسته» وجود ندارد؟ الف) یک چمن داغ ب) دموکراسی قرن بیستم ج) لباس سفید گل‌دار د) کلاس خیلی مرتب	۰/۲۵								
۹	با توجه به بیت زیر درستی و نادرستی سؤالات زیر را مشخص کنید. «خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد آن‌که رسی به خویش که بی خواب و خور شوی» الف) مصراع اول بر اساس الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» ساخته شده است. (درست - نادرست) ب) زمان فعل «رسی» ماضی استمراری است. (درست - نادرست)	۰/۵								
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»									

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۱۰	با توجه به سروده «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن» به سؤالات پاسخ دهید. الف) پیوند «هم‌پایه ساز» را مشخص نمایید. ب) حذف صورت گرفته به چه قرینه‌ای است؟	۰/۵
۱۱	در عبارت زیر نوع «نقش‌های تبعی» را مشخص کنید. « هدهد چنان از شکوه سیمرغ سخن راند که مرغان جملگی شیدا و دل‌باخته گشتند.»	۰/۵
۱۲	مفهوم نشانه «ان» را در نمونه‌های زیر بررسی کنید. الف) مصطفی با لباس تازه خرامان مانند طاووس مست وارد شد. ب) به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی	۰/۵
۱۳	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» الف) نقش دستوری «آن‌جا» را بنویسید. ب) ترکیب‌های اضافی را در بیت بالا مشخص کنید.	۰/۷۵
۱۴	مصراع دوم بیت زیر را از «شیوه بلاغی» به «شیوه عادی» برگردانید. «چه خوش فرمود آن پیر خردمند وزین خوشتر نباشد در جهان پند»	۰/۲۵
۱۵	در بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند» یک واژه «هم‌آوا» بیابید.	۰/۲۵
۱۶	تفاوت معنایی فعل «نواخت» را در ابیات زیر بررسی کنید. الف) بنده حلقه به گوش از نوازی برود ب) ای مشت زمین بر آسمان شو لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه بگوش بر روی بنوازد ضربتی چند	۰/۵
	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات، حفظ شعر) (۵ نمره)	
*	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)	
۱۷	در کدام بیت آرایه‌های «تشبیه» و «استعاره» دیده می‌شود؟ الف) ز نیرنگ هوا و از فریب آذخاقانی ب) کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطان با زخم نشان سرفرازی نگرفت	۰/۲۵
۱۸	آرایه مشترک دو بیت زیر «حسن تعلیل» است یا «اسلوب معادله»؟ یک دلیل ذکر کنید. الف) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده ب) تا درد و ورم فرو نشینند کندر خاک می‌جویند ایام جوانی را کافور بر آن ضماد کردند	۰/۵
۱۹	آرایه‌های (ایهام، مجاز، حس آمیزی و جناس) را در ابیات زیر مشخص نمایید. الف) با اهل فنا دارد هر کس سر یکرنگی ب) با محتسبم عیب مگوید که او نیز ج) هر یکی بینا شود بر قدر خویش د) رخ شاه کاووس پر شرم دید باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است باز یابد در حقیقت صدر خویش سخن گفتنش با پسر نرم دید	۱
۲۰	کدام «زمینه حماسه» در بیت زیر دیده می‌شود؟ «مگر کاتش تیز پیدا کند گنه کرده را زود رسوا کند»	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۲۱	مفهوم کنایه‌های موجود را در نمونه‌های زیر بنویسید. (الف) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بیايد زدن سنگ را بر سبوی (ب) از این بهانه تراشی‌هایش داشتم شاخ درمی‌آوردم.	۰/۵
۲۲	مفهوم «نمادین» واژه مشخص شده را بنویسید. «گل اگر چه هست بس صاحب جمال حسن او در هفته‌ای گیرد زوال»	۰/۲۵
۲۳	ویژگی شعر «خوان ثالث» را در سروده زیر بنویسید. «همگنان خاموش، / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۲۵
*	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۲۴	در بین آثار زیر نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن نادرست آمده است؛ آن دو را مشخص کنید. (سانتاماریا: سیدمهدی شجاعی)، (منطق الطیر: عطار نیشابوری)، (غزلواره: شیلر)، (کویر: دکتر علی شریعتی)، (کباب غاز: محمدعلی جمال‌زاده)، (دری به خانه خورشید: قیصر امین‌پور)	۰/۵
۲۵	کدام یک از آثار زیر از زبان دیگری به فارسی ترجمه شده است؟ (الف) تیرانا (ب) قصه‌های دوشنبه	۰/۲۵
۲۶	جای خالی عبارت زیر را کامل کنید. متن «بوی جوی مولیان» از کتاب اثر محمد بهمن‌بیگی انتخاب شده است.	۰/۲۵
*	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۷	بیت زیر را کامل کنید. «ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد»	۰/۵
۲۸	مصراع اول بیت دوم را بنویسید. «اگر مستم اگر هشیار، اگر خوابم اگر بیدار به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن! من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن!»	۰/۵
	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب) (۸ نمره)	
*	معنی و مفهوم (۴ نمره)	
۲۹	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (الف) دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو (ب) به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید. (ج) گفتید: «از شامۀ قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.» (د) پر اندیشه شد جان کاووس کی ز فرزند و سودابه نیک‌پی (ه) من تخلص را از زواید و از جمله رسوم و عاداتی می‌دانم که باید متروک گردد. (و) رستم دستان / در تگ تاریک ژرف چاه پهناور، / چاه غدر ناجوان‌مردان / گم بود. (ز) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۱
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
*	درک مطلب (۴ نمره)	
۳۰	در بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد مشخص شده چیست؟	۰/۵
۳۱	در بیت «هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش» بنویسید.	۰/۵
۳۲	در بیت زیر منظور از «پیر مغان» چیست؟ «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند»	۰/۲۵
۳۳	مفهوم مشترک نمونه‌های داده شده را بنویسید. الف) امپراتوری روم چند صبحی تا حبشه و قلب آفریقا نیز پیش راند؛ اما همه می‌دانیم که دولت مستعجل بود. ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟	۰/۵
۳۴	نویسنده در عبارت زیر بر چه مفهومی اشاره دارد؟ «نه همین مهربانی را به مهر، که پاداش هر زخمه سنجی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.»	۰/۵
۳۵	در سروده «گل آبی، گل سرخ کشورم که مرا می‌خواند»، «گل آبی و گل سرخ» اشاره به چه چیزی دارد؟	۰/۲۵
۳۶	مفهوم ضرب‌المثل‌های «از چاله به چاه افتادن» و «از ماست که بر ماست» در کدام ابیات زیر دیده می‌شود؟ الف) سخن گفته دگر باز نیاید به دهن ب) گله ما را گله از گرگ نیست ج) یوسف به این رها شدن از چاه دل میند اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد کاین همه بیداد شبان می‌کند این بار می‌برند که زندانی‌ات کنند	۰/۵
۳۷	هریک از ابیات زیر یادآور کدام وادی از «هفت وادی عطار» است؟ الف) هشت جنت نیز این‌جا مرده‌ای است ب) صد هزاران سایه جاوید، تو هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است گم‌شده بینی ز یک خورشید، تو	۰/۵
۳۸	مفهوم مرتبط با هر گزینه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گریز از کفش در دهان نهنگ ب) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست نکوهش بی‌بهره بودن از عشق - بیان بُعد مادی انسان - ترجیح مرگ بر ننگ - شکوه از ناملایمات روزگار که مردن به از زندگانی به ننگ دل افسرده، غیر از آب و گل نیست	۰/۵
	«پیروز و سربلند باشید.»	جمع نمره
		۲۰

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور) (۷ نمره)									
*	معنی واژگان (۱ نمره)									
۱	معنی واژه مشخص شده زیر را بنویسید. درخت انور - زار «عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده.»	۰/۲۵								
۲	معنی مقابل واژه «ناورد» در کدام گزینه آمده است؟ الف) هر کدام می‌خواهند معنای صلح را مرادف اول باشند. ب) جنگ بود این یا شکار؟ آیا / میزبانی بود یا تزویر؟	۰/۲۵								
۳	با توجه به جدول زیر واژه‌های هم‌معنی را مشخص نمایید. (در ستون دوم یک واژه اضافی است.) <table border="1"><tr><td>معنا</td><td>واژه معادل</td></tr><tr><td>۱- تنهایی گزیدن</td><td>الف - پتیاره</td></tr><tr><td>۲- زشت و ترسناک</td><td>ب - تجرید</td></tr><tr><td></td><td>ج - تفرید</td></tr></table>	معنا	واژه معادل	۱- تنهایی گزیدن	الف - پتیاره	۲- زشت و ترسناک	ب - تجرید		ج - تفرید	۰/۵
معنا	واژه معادل									
۱- تنهایی گزیدن	الف - پتیاره									
۲- زشت و ترسناک	ب - تجرید									
	ج - تفرید									
*	املا (۲ نمره)									
۴	با توجه به گروه واژگان زیر کلمات نادرست را مشخص نموده و آن‌ها را اصلاح کنید. «محظور و مانع - استقرار صلاح - حشم و خدمتکاران - همایل و محافظ - عتاب و سرزنش - شیحه اسب - کج و مأوج - سجایای ارزشمند» سداح - حمایل - شمیم - معوج	۱								
۵	در کدام گزینه واژه نادرست املائی دیده می‌شود؟ الف) نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی ب) از بهر غرامت جامهات بیرون کنم ج) هر کسی از ظن خود شد یار من د) ب ر نمط عشق اگر پای نهی تاق نه طاق	۰/۲۵								
۶	شکل درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) سیاوش که (آزرم - آذرم) حیا و پاک‌دامنی آموخته است تن به گناه نمی‌سپارد. ب) انگار از دست آن (زله - ذله) شده بود.	۰/۵								
۷	املائی کدام گزینه با توجه به معنی آن نادرست است؟ الف) ثمن و درخت گل ب) تصنعی و ساختگی	۰/۲۵								
*	دستور (۴ نمره)									
۸	در کدام گزینه «وابسته وابسته» وجود ندارد؟ الف) یک چمن داغ ب) دموکراسی قرن بیستم ج) لباس سفید گل دار صفت صفت د) کلاس خیلی مرتب	۰/۲۵								
۹	با توجه به بیت زیر درستی و نادرستی سؤالات زیر را مشخص کنید. «خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی» الف) مصراع اول بر اساس الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» ساخته شده است (درست - نادرست) ب) زمان فعل «رسی» ماضی استمراری است. (درست - نادرست)	۰/۵								
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»									

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۱۰	با توجه به سروده «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن» به سؤالات پاسخ دهید. الف) پیوند «هم پایه ساز» را مشخص نمایید. ب) حذف صورت گرفته به چه قرینه‌ای است؟	۰/۵
۱۱	در عبارت زیر نوع «نقش‌های تبعی» را مشخص کنید. «هدهد چنان از شکوه سیمرغ سخن راند که مرغان <u>جملگی</u> شیدا و <u>دل‌باخته</u> گشتند.»	۰/۵
۱۲	مفهوم نشانه «ان» را در نمونه‌های زیر بررسی کنید. الف) مصطفی با لباس تازه خرامان مانند طاووس مست وارد شد. ب) به هر جانب که روی آری درفش <u>کاویان</u> بینی	۰/۵
۱۳	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست» الف) نقش دستوری «آن جا» را بنویسید. ب) ترکیب‌های اضافی را در بیت بالا مشخص کنید.	۰/۷۵
۱۴	مصرع دوم بیت زیر را از «شیوه بلاغی» به «شیوه عادی» برگردانید. ب) این خوشتر در جهان نباشد «چه خوش فرمود آن پیر خردمند وزین خوشتر نباشد در جهان پند»	۰/۲۵
۱۵	در بیت «بفکن ز پی این <u>اساس</u> نژویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند» یک واژه «هم آوا» بیابید.	۰/۲۵
۱۶	تفاوت معنایی فعل «نواخت» را در ابیات زیر بررسی کنید. الف) بنده حلقه به گوش از نوازی برود ب) ای مشت زمین بر آسمان شو لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه بگوش بر روی بنواز ضربتی چند	۰/۵
	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات، حفظ شعر) (۵ نمره)	
*	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)	
۱۷	در کدام بیت آرایه‌های «تشبیه» و «استعاره» دیده می‌شود؟ الف) <u>نیرنگ هوا</u> و از فریب <u>آز خاقانی</u> ب) کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت دلت <u>خلد است خالی</u> ساز از <u>طاووس</u> و <u>شیطان</u> با زخم نشان سرفرازی نگرفت	۰/۲۵
۱۸	آرایه مشترک دو بیت زیر «حسن تعلیل» است یا «اسلوب معادله»؟ یک دلیل ذکر کنید. دلیل ادبی برای بد الف) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده ب) تا درد و ورم فرو نشینند کندر خاک می‌جویند ایام جوانی را کافور بر آن ضماد کردند	۰/۵
۱۹	آرایه‌های (ایهام، مجاز، حس آمیزی و جناس) را در ابیات زیر مشخص نمایید. الف) با اهل فنا دارد هر کس سر یکرنگی ب) با محتسبم عیب مگوید که او نیز ج) هر یکی بینا شود بر قدر خویش د) رخ شاه کاووس پر شرم دید باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است باز یابد در حقیقت صدر خویش سخن گفتنش با پسر نرم دید	۱
۲۰	کدام «زمینه حماسه» در بیت زیر دیده می‌شود؟ ملی «مگر کاتش تیز پیدا کند گنه کرده را زود رسوا کند»	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۲۱	مفهوم کنایه‌های موجود را در نمونه‌های زیر بنویسید. (الف) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی (ب) از این بهانه تراشی هایش داشتم شاخ درمی‌آوردم.	۰/۵
۲۲	مفهوم «نمادین» واژه مشخص شده را بنویسید. «گل اگر چه هست بس صاحب جمال حسن او در هفته‌ای گیرد زوال»	۰/۲۵
۲۳	ویژگی شعر «خوان ثالث» را در سروده زیر بنویسید. «همگنان خاموش، گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۲۵
*	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۲۴	در بین آثار زیر نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن نادرست آمده است؛ آن دو را مشخص کنید. (سانتاماریا: سیدمهدی شجاعی)، (منطق الطیر: عطار نیشابوری)، (غزلواره: شیلر)، (کویز: دکتر علی شریعتی)، (کباب غاز: محمدعلی جمال‌زاده)، (دری به خانه خورشید: قیصر امین‌پور)	۰/۵
۲۵	کدام یک از آثار زیر از زبان دیگری به فارسی ترجمه شده است؟ (الف) تیرانا (ب) قصه‌های دوشنبه	۰/۲۵
۲۶	جای خالی عبارت زیر را کامل کنید. متن «بوی جوی مولیان» از کتاب این محمد بهمن بیگی انتخاب شده است.	۰/۲۵
*	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۷	بیت زیر را کامل کنید. «ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد یوسف بلو به هیچ بنابرین ز چاه»	۰/۵
۲۸	مصرع اول بیت دوم را بنویسید. «اگر مستیم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار به دست دل دیاور فرس بویت» به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن! من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن!	۰/۵
	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب) (۸ نمره)	
*	معنی و مفهوم (۴ نمره)	
۲۹	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (الف) دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو درس ۱۰ (ب) به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید. درس ۷ (ج) گفتید: «از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.» درس ۱۱ (د) پر اندیشه شد جان کاووس کی ز فرزند و سودابه نیک پی درس ۱۲ (ه) من تخلص را از زواید و از جمله رسوم و عاداتی می‌دانم که باید متروک گردد. درس ۱۶ (و) رستم دستان / در تگ تاریک ژرف چاه پهناور، / چاه غدر ناجوان مردان / گم بود. درس ۱۴ (ز) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست درس ۱۷	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۱
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

سؤالات نهایی درس: فارسی ۳ دانش آموزان روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد ایرانی خارج از کشور

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	نوبت خرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ عصر به افق تهران	رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۴	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
*	درک مطلب (۴ نمره)	
۳۰	در بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد» خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است «مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟ دوستان ازاد و خارج از زندان	۰/۵
۳۱	دریافت خود را از بیت «هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش» بنویسید. بازنگر اصل	۰/۵
۳۲	در بیت زیر منظور از «پیر مغان» چیست؟ رهبر و مراد و مرشد ران عارفان «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده‌پیش نام نهادند»	۰/۲۵
۳۳	مفهوم مشترک نمونه‌های داده شده را بنویسید. نایاب‌دار، قدرت الف) امپراتوری روم چند صبحی تا حبشه و قلب آفریقا نیز پیش راند؛ اما همه می‌دانیم که دولت مستعجل بود. ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟	۰/۵
۳۴	نویسنده در عبارت زیر بر چه مفهومی اشاره دارد؟ حربی در برابر بدن «نه همین مهربانی را به مهر، که پاداش هر زخمه سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.»	۰/۵
۳۵	در سروده «گل آبی، گل سرخ کشورم که مرا می‌خواند»، «گل آبی و گل سرخ» اشاره به چه چیزی دارد؟ چشم و سوز	۰/۲۵
۳۶	مفهوم ضرب‌المثل‌های «از چاله به چاه افتادن» و «از ماست که بر ماست» در کدام ابیات زیر دیده می‌شود؟ الف) سخن گفته دگر باز نیاید به دهن ب) گله ما را گله از گرگ نیست ج) یوسف به این رها شدن از چاه دل میند اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد کاین همه بیداد شبان می‌کند این بار می‌برند که زندانی‌ات کنند	۰/۵
۳۷	هریک از ابیات زیر یادآور کدام وادی از «هفت وادی عطار» است؟ الف) هشت جنت نیز این‌جا مرده‌ای است ب) صد هزاران سایه جاوید، تو هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است گم‌شده بینی ز یک خورشید، تو استغنا فخر و منا	۰/۵
۳۸	مفهوم مرتبط با هر گزینه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گریز از کفش در دهان نهنگ ب) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست که مردن به از زندگانی به ننگ دل افسرده، غیر از آب و گل نیست (نکوهش بی‌بهره بودن از عشق - بیان بُعد مادی انسان - ترجیح مرگ بر ننگ - شکوه از ناملایمات روزگار)	۰/۵
	«پیروز و سربلند باشید.»	جمع نمره
		۲۰

باسمه تعالی

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)				
نمره					
الف	فلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)				
۷					
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند. (ب) حسن بر خوبان غرامت می کند. پ) شیرمردی باید این ره را شگرف. (ت) جای دنجی بود برای خلوت کردن با خدا				
۲	با توجه به گزینه های زیر برای هریک از واژگان داخل جدول، یک معادل معنایی بیابید. الف) پس هماوای خروش خشم، با صدایی مرتعش، لحنی رجز مانند و دردآلود ب) از آن همه زیبایی ها و نشانه های سرشار از شعر و خیال محروم تر می شدم.				
		معنا	واژه معادل		
		لرزان	الف		
		حالت سرخوشی	ب		
۳	دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن ها را بنویسید. «عبا و خودداری - طیلسان آبی - قضا و تقدیر - مباحات و افتخار - امارت و فرمانروایی - برخاستن پیامبران»				
۴	املائی درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) چنان آمد و اسب و قباى سوار که گفتی داشت اندر کنار (ثمن / سمن) ب) صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود می کرد. (هضم / حزم)				
۵	در هریک از گزینه های زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن ها را بنویسید. الف) نتوان شبخ تو گفتن که تو در وهم نیایی ب) هریکی بینا شود بر قدر خویش باز باید در حقیقت سدر خویش				
۶	«هم آوا» در کدام واژه دیده می شود، مشخص کنید. - شیرمرد عرصه ناوردهای هول / پور زال زر، جهان پهللو				
۷	کدام نقش تبعی، در مصراع «قصه است این، قصه، آری قصه درد است» وجود دارد؟				
۸	زمان فعل مشخص شده را در عبارت زیر، بنویسید. «صدای بلدرچین، یک دم قطع نمی شود جوجه کبک ها خطوخال انداخته اند.»				
۹	نوع پسوند «ان» در واژه های «کاویان - خواهان - دیلمان - پاییزان» به ترتیب کدام است؟ الف) زمان - صفت فاعلی - مکان - زمان (ب) منسوب - صفت فاعلی - مکان - زمان پ) منسوب - جمع - مکان - زمان (ت) مکان - جمع - منسوب - زمان				
۱۰	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) «متضاد» واژه مشخص شده بیت «با اهل فنا دارد هر کس سر یکرنگی / باید که به رنگ شمع، از رفتن سر خندد» (تزویر / غدر) است. ب) در بیت «چو شب، تیره گردد شبیخون کنیم / ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم» با رابطه معنایی (ترادف / تضمین) می توان به معنای «اندیشه» پی برد.				
ادامه سؤالات صفحه دوم					

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴															
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				نام و نام خانوادگی:				تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷															
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir																			
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)						نمره															
۱۱		نقش واژه‌های مشخص شده را در سروده زیر مشخص کنید. «رخش غیر تمند، با هزارش یادبود خوب خوابیده است.»						۰/۵															
۱۲		با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند.» الف) کدام جمله به صورت «نهاد + مفعول + مسند + فعل» آمده است؟ ب) جمله «هسته» را مشخص کنید.						۰/۵															
۱۳		تفاوت معنایی فعل «گذشت» را در جمله‌های زیر بنویسید. الف) دوران جوانی گذشت. ب) او از حقش گذشت.						۰/۵															
۱۴		«وابسته وابسته» را در گروه‌های اسمی زیر یافته و جدول را کامل کنید. الف) یک کربلا شکوه ب) قلب آن کویر						۰/۵															
		<table border="1"> <tr> <td>صفت مضاف‌الیه</td> <td>ممیز</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>						صفت مضاف‌الیه	ممیز														
صفت مضاف‌الیه	ممیز																						
۱۵		در عبارت زیر یک نمونه «حذف فعل و نوع آن» را مشخص کنید. «سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر گوهرافشانی.»						۰/۵															
ب		قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)						۵															
۱۶		ترکیب مشخص شده، نماد چه مفهومی است؟ «آنجا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو»						۰/۲۵															
۱۷		آرایه «استعاره» در کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده زیر، وجود دارد؟ «آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد.»						۰/۲۵															
۱۸		در شعر زیر، شاعر از کدام آرایه‌های ادبی بهره برده است؟ (دو مورد) «اما خنده‌ات که رها می‌شود / تمامی درهای زندگی را / به رویم می‌گشاید... / خنده‌ات را می‌خواهم / چون گلی که منتظرش بودم.»						۰/۵															
۱۹		دو بیت زیر از نظر شیوه بیان (جد - طنز) چه وجه اشتراکی باهم دارند؟ بیا محتسبم عیب مگویند که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمّار نیست؟»						۰/۵															
۲۰		هر یک از آرایه‌های ستون «ب» را به بیت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید (یک مورد در ستون ب اضافه است)						۱															
		<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> <tr> <td>الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد</td> <td>مجاز</td> </tr> <tr> <td>ب) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد</td> <td>یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه</td> </tr> <tr> <td>پ) سراسر همه دشت بریان شدند</td> <td>بر آن چهر خندانش گریان شدند</td> </tr> <tr> <td>ت) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر</td> <td>بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تشبیه</td> </tr> </table>						الف	ب	الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد	مجاز	ب) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد	یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه	پ) سراسر همه دشت بریان شدند	بر آن چهر خندانش گریان شدند	ت) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر	بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست		تلمیح		تشبیه		
الف	ب																						
الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد	مجاز																						
ب) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد	یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه																						
پ) سراسر همه دشت بریان شدند	بر آن چهر خندانش گریان شدند																						
ت) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر	بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست																						
	تلمیح																						
	تشبیه																						
ادامه سؤالات صفحه سوم																							

باسمه تعالی

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			نام و نام خانوادگی:			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷					
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir								
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)								نمره	
۲۱	درست و نادرست بودن گزینه‌های زیر را مشخص کنید.										
	الف) «محمدعلی جمال‌زاده» نویسنده «داستان کباب‌غاز» است. درست □ نادرست □										
	ب) «از پاریز تا پاریس» نوشته «دکتر محمدعلی اسلامی» است. درست □ نادرست □										
۲۲	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.										
	الف) هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه! □ ب) مثل درخت در شب باران: □										
۲۳	مصراع دوم بیت زیر کدام است؟										
	«پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند الف) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران ب) بیداری ستاره در چشم جویباران										
۲۴	واژه مناسب بیت‌های زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.										
	الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ب) تنیده یاد تو در تاروپودم، میهن ای میهن										
	تا عشق بیابی و زر شوی (اکسیر / کیمیای) بود لبریز از وجودم، میهن ای میهن! (مهرت / عشقت)										
۲۵	بیت‌های زیر را کامل کنید.										
	الف) نیاز نیست که در محضر آورند ب) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار پ) حسن شهادت از همه حسن فراتر است										
	در دادگاه عشق رگ گردنت گواه به‌سوی تو بود روی میهن ای میهن ای محسن شهید من! ای حسن										
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب)		۸								
*	معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید (۴ نمره)										
۲۶	تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی		۰/۲۵								
۲۷	در این دو شهر، تنها یک «سرپری» زدیم		۰/۲۵								
۲۸	من بیشتر از همه شما جهان را گشته‌ام		۰/۲۵								
۲۹	سورت سرمای دی، بیداده‌ها می‌کرد		۰/۲۵								
۳۰	وظیفه روزی به خطای منکر نبرد		۰/۵								
۳۱	در غم ما روزها بی‌گاه شد		روزها با سوزها همراه شد ۰/۵								
۳۲	باآنکه جیب و جام من از مال و می تهی است		ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ۰/۵								
۳۳	سرپر ز شرم و بهایی مراست		اگر بی‌گناهیم رهایی مراست ۰/۷۵								
۳۴	خانه‌خراب! تا حلقوم بلعیده بودی، باز تا چشمت به غاز افتاد، دین و ایمان را باختی؟		۰/۷۵								
*	درک مطلب (۴ نمره)										
۳۵	هریک از بیت‌های زیر، یادآور کدام‌یک از «هفت وادی» در سروده عطار است؟		۰/۵								
	الف) چشم بگشا به گلستان و ببین ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است										
	جلوه آب صاف در گل و خار هفت‌دوزخ همچو یخ، افسرده‌ای است										
ادامه سؤالات صفحه چهارم											

باسمه تعالی				
سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۰۷		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
نمره				
۳۶	برای هر نمونه، بیتی مرتبط از گزینه‌های زیر بیابید، سپس مفهوم مشترک بیت‌های هر ستون را بنویسید.			
	نمونه	گزینه درست	مفهوم	
	(۱) گریز از کفش در دهان نهنگ که مردن به از زندگانی به ننگ			
	(۲) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هرکسی بر حسب فکر، گمانی دارد			
	الف) سیاوش چنین گفت: کای شهریار / که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار ب) عشق من! خنده تو / در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکفت پ) هرکسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من ت) بلکه همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می‌گرداند			
۳۷	مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ چه خوش گفته‌اند که: «امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوءهاضمه می‌میرند.»			
۳۸	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «یکی تازی‌ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه» الف) منظور از «تازی‌ای سیاه» چیست؟ ب) اغراق مصرع دوم در چیست؟			
۳۹	مفهوم درست بیت‌های زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) بیت «در کف‌ها کاسه زیبایی / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو جای دگر / ره می‌بر تا پای دگر» (تقابل عقل و احساس / خوش‌گذرانی در دنیا) ب) «و اگر دیدی، به ناگاه / خون من بر سنگ‌فرش خیابان جاری است / بخند: زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته» (امیدبخش بودن خنده معشوق برای عاشق / ناتوانی عاشق از توصیف معشوق)			
۴۰	هر یک از مفاهیم (اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق - از دست دادن اختیار با دیدن جلوه یار - در غم و اندوه، ظاهری خندان داشتن - پاک‌بازی) با کدام یک از بیت‌های زیر ارتباط دارد؟ (یک بیت اضافه است)			
	الف) هیچ نقاش نمی‌بیند که نقشی برگند ب) اگر خونین‌دلی از جور ایام پ) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد ت) از پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت ث) در عالم پیر هر کجا برنایی است	و آن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای «لب خندان بیاور چون لب جام» هر که بی‌روزی است روزش دیر شد حیثیت مرگ را به بازی نگرفت عاشق بادا که عشق خوش سودایی است		
۲۰	جمع نمرات			
	«همواره موفق باشید و سرفراز»			

پاسخ نامه امتحان نهایی درس: فارسی ۳ پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه رشته های نظری			باسمه تعالی مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی آزمون نهایی نوبت دوم خارج از کشور منصور صالح نیا - دبیر ادبیات شهر رشت	ساعت شروع امتحان: ۱۶ عصر ۱۳۹۹/۳/۷ تعداد صفحات: ۲ تعداد سؤالات: ۴۰ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
ردیف				
الف	* تلمیذ و زیبایی (معنی واژه، املا و دستور - ۷ نمره)			
۱	* معنای واژه های مشخص شده: (نمره)			
	الف) همراهی کردن، بدرقه کردن (درس ۹ - ص ۷۰)			
	ب) تاوان، جبران خسارت مالی و غیر آن (درس ۲ - ص ۲۰) * هر چند این بیت از کتاب چاپ ۹۸ حذف شده است.			
	پ) قوی، نیرومند (درس ۱۴ - ص ۱۲۰)			
۲	* «معادل معنایی»: (۵/نمره)			
	ردیف	معنا	واژه معادل	
	الف	لرزان	مرتعش (درس ۱۳ - ص ۱۱۰)	
	ب	حالت سرخوشی	نشئه (درس ۹ - ص ۷۳)	
۳	* شکل درست واژه های نادرست املائی: (۵/نمره)			
۴	* املائی درست داخل کمانک: (۵/نمره)			
۵	* شکل درست واژه های نادرست املائی: (۵/نمره)			
۶	* واژه هم آوا: (۲۵/نمره)			
۷	* نقش تبعی: (۲۵/نمره)			
۸	* زمان فعل مشخص شده: (۲۵/نمره)			
۹	* همخوانی واژه ها با نوع پسوند «ان» در کدام گزینه؟ (۲۵/نمره) * ب (درس ۱۷ - کارگاه متن پژوهی)			
۱۰	* انتخاب پاسخ درست از داخل کمانک: (۵/نمره) الف) تزویر (درس ۱۳ - کارگاه متن پژوهی) ب) ترادف (درس ۱۲ - کارگاه متن پژوهی)			
۱۱	* نقش دستوری واژه های مشخص شده: (۵/نمره) ش: مضاف الیه یادبود: متمم (درس ۱۳ - ص ۱۱۳)			
۱۲	* پاسخ به پرسش ها: (۵/نمره) الف) جمله پیرو یا وابسته = عشق جاودانی... می بیند. ب) جمله هسته / پایه = این گونه است (درس ۱۸ - ص ۱۵۵)			
۱۳	* تفاوت معنایی فعل: (۵/نمره) (درس ۱۲ - کارگاه متن پژوهی) الف - سپری شد ب) بخشید (= صرف نظر کرد)			
۱۴	* تکمیل جدول (وابسته های وابسته): (۵/نمره) (بر اساس کارگاه متن پژوهی دروس ۸ و ۹) صفت مایه: آن ممیز: کربلا			
۱۵	* حذف فعل و نوع آن: (۵/نمره) (گنج حکمت ۵ - تیرانا ص ۸۷) ابر، گوهر افشانی [می کند] به قرینه لفظی			
ب	* تلمیذ و ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر - ۵ نمره)			
۱۶	* مفهوم نماد «برزخ سرد»: (۲۵/نمره) استبداد حاکم برجامعه / ظلم و ستم در دوران حکومت قبل از انقلاب (درس ۱۰ - کارگاه متن پژوهی)			
۱۷	* آرایه استعاره: (۲۵/نمره) ماه / گل های الماس (درس ۹ - ص ۷۳)			
۱۸	* دو آرایه از شعر زیر: (۵/نمره) (درس ۱۷ - کارگاه متن پژوهی)			
	استعاره (در زندگی) + استعاره و تشخیص (رها شدن خنده / منتظر خنده بودن) + مراعات نظیر یا تناسب (در و گشودن)			
	تشبیه (خنده چون گل) + کنایه (در به روی کسی گشودن: حل مشکلات)			
۱۹	* وجه اشتراک دویست داده شده از نظر شیوه بیان: (۲۵/نمره) طنز (فساد مسئولان حکومتی) (درس ۲ - کارگاه متن پژوهی)			
۲۰	* جور کردن ابیات الف به آرایه های ب (نمره)			
	الف (ابیات)	ب (آرایه)		
	الف)	اسلوب معادله	(درس ۶ - کارگاه متن پژوهی)	
	ب)	تلمیح	(درس ۱۱ - کارگاه متن پژوهی)	
	پ)	مجاز	(درس ۱۲ - ص ۱۰۳)	
	ت)	تشبیه	(درس ۶ - کارگاه متن پژوهی)	

ردیف	* ادامهٔ تکرار ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر= ۵ نمره)
۲۱	* درست و نادرست بودن گزینه های داده شده : (۵/نمره) (الف) درست (درس ۱۶- ص ۱۴۰) (ب) نادرست (درس ۸- ص ۶۴)
۲۲	* نام پدید آورندگان آثار داده شده : (۵/نمره) (الف) پایلو نرودا (درس ۱۷- ص ۱۵۱) (ب) شفیعی کدکنی (درس ۷- ص ۵۷)
۲۳	* مصراع دوم بیت داده شده در کدام گزینه ؟ : (۲۵/نمره) (الف) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران (شعر خوانی ۲- ص ۵۷)
۲۴	* انتخاب واژه مناسب بیت های داده شده از داخل کمانک : (۵/نمره) (الف) کیمیا ((شعر خوانی ۱- ص ۲۲) (ب) عشقت (شعر خوانی ۴- ص ۱۱۷)
۲۵	* کامل نمودن ابیات داده شده : (۷۵/نمره) (الف) شاهد (شعر خوانی ۳- ص ۹۶) (ب) سجودم (شعر خوانی ۴- ص ۱۱۷) (پ) بی گناه (شعر خوانی ۳- ص ۹۶)
پ	* تکرار تکراری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب= ۸ نمره)
*	* معنی و مفهوم موارد داده شده به نثر روان : (۴ نمره) تو (خداوند) عامل فضل و بخششی، تو شایسته ستایش هستی. (= آشکار کننده برتری ها = تعز من تشاو الحمدالله)
۲۶	(ستایش « لطف خدا»- ص ۱۰) (۲۵/نمره)
۲۷	در این دوشهر، توقف کوتاهی نمودیم.
۲۸	(از زبان هدهد) من بیشتر از همه شما پرندگان سیر و سفر نموده ام. (= با تجربه بودن) (۲۵/نمره) (درس ۸- ص ۶۱)
۲۹	تندی، تیزی، حدت سرمای زمستان بسیار شدید بود (= ظلم و ستم حاکم بر جامعه) (۲۵/نمره) (درس ۱۳- ص ۱۰۹)
۳۰	(خداوند) رزق و روزی آفریدگان را به سبب خطا و گناه ناپسند قطع نمی کند. (رزاق بودن خدا / رزق و روزی بندگان، مقرر و همیشگی است) (۵/نمره) (درس ۱- ص ۱۲)
۳۱	روزگار ما با غم و اندوه عشق سپری شد و همراه با سوز و گداز بود. (= عاشق همیشه اندوهگین است. خلوت عاشق با معشوق / در سوز و گداز بودن عاشق و دشواری راه عشق / دوام عشق، گذر عمر عاشق) (۵/نمره) (درس ۶- ص ۴۷)
۳۲	با وجود این که تمام هستی من از ثروت و خوشی های دنیا خالی است. آسایش و آرامشی دارم که جمشید (= پادشاه پیشدادی) چنین آسایشی نداشت. (= رهایی از تعلقات دنیوی موجب آرامشی می گردد. / آسایش در قناعت / ترجیح آسودگی فکری به ثروت و خوشی های زودگذر دنیا) (۵/نمره) (درس ۳- ص ۲۷)
۳۳	وجودی شرم زده اما والا و ارجمند دارم [آن را با گناه آلوده نمی سازم] پس، اگر بی گناه باشم [که هستم] حتما از این آتش رهایی می یابم. (= ایمان داشتن سیاوش به پاکی خود و نداشتن ترس از آزمون سوگند خوردن / مجازات و مکافات عمل) (۷۵/نمره) (درس ۱۲- ص ۱۰۳)
۳۴	(گفتم) الهی زندگی ات ویران گردد! بیش از حد که خوردی، دوباره که نگاهت به غاز افتاد ریال اختیار خودت را از دست دادی (= سرزنش شدن مصطفی توسط میزبان و تنبیه شدن او) (۷۵/نمره) (درس ۱۶- ص ۱۴۰)
*	* درک مطلب : (۴ نمره)
۳۵	* ابیات داده شده یادآور کدام وادی : (۵/نمره) (الف) وادی ۵ یا توحید (درس ۱۴- کارگاه متن پژوهی ص ۱۲۷) (ب) وادی ۴ یا استغنا (درس ۱۴- ص ۱۲۳)
۳۶	* بیت مرتبط و مفهوم مشترک ابیات داده شده : (نمره) بیت (۱) با گزینه الف - مفهوم : رنج تهمت / تحمل سختی برای اثبات بی گناهی / ترجیح مرگ بر ذلت بیت (۲) با گزینه پ - مفهوم : هیچ کس محرم راز عشق نیست / هر کس به اندازه طرفیت وجودی اش از معرفت حضرت حق بهره مند می شود. (درس ۶- ص ۵۰)
۳۷	* مقصود نویسنده از عبارت داده شده : (۵/نمره) (درس ۸- کارگاه متن پژوهی) عامل مرگ انسان های بزرگ خودشان هستند / ناپایداری قدرت / حرص و زیاده جویی موجب نابودی است.
۳۸	* پاسخ پرسش ها با توجه به بیت داده شده : (۵/نمره) (درس ۱۲- ص ۱۰۳)
۳۹	(الف) اسبی از نژاد عربی با گردن کشیده و پاهای باریک سیاوش (ب) سرعت اسب
۴۰	* انتخاب مفهوم درست بیت های داده شده از داخل کمانک : (۵/نمره) (الف) تقابل عقل و احساس (درس ۹- کارگاه متن پژوهی) (ب) امید بخش بودن خنده معشوق برای عاشق (درس ۱۷- کارگاه متن پژوهی)
	* جور کردنی ابیات داده شده با مفاهیم موجود در صورت سؤال (نمره) (الف) از دست دادن اختیار با دیدن جلوه یار (درس ۱- کارگاه متن پژوهی) (ب) در غم و اندوه، ظاهری خندان داشتن (درس ۱۷- کارگاه متن پژوهی) (پ) اشتیاق پیاپی ناپذیر عاشق (درس ۶- کارگاه متن پژوهی) (ت) پاک بازی (درس ۱۱- کارگاه متن پژوهی)

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
-----	---------------------------------------	---

معنی واژه (۱/۵ نمره)

۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف (عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده. ب) در عشق کسی قدم نهد کیش جان نیست پ (به دستور فرمود تا ساروان ت) بخند: زیرا خنده تو برای دستان من، شمشیری است آخته.	۱
---	--	---

۲	با توجه به گزینه‌های زیر برای هر یک از واژگان داخل جدول، یک معادل معنایی بیابید. الف) داشتم می‌گفتم، آن شب نیز / سورتِ سرمای دی بیدادها می‌کرد. ب) با حال استیصال پرسیدم: «پس چه خاکی به سرم بریزم؟»	۰/۵									
	<table><tr><td></td><td>معنا</td><td>واژه معادل</td></tr><tr><td>الف</td><td>ناچاری، درماندگی</td><td></td></tr><tr><td>ب</td><td>تندی و تیزی</td><td></td></tr></table>		معنا	واژه معادل	الف	ناچاری، درماندگی		ب	تندی و تیزی		
	معنا	واژه معادل									
الف	ناچاری، درماندگی										
ب	تندی و تیزی										

درست نویسی و املا (۱/۵ نمره)

۳	دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «بحر وطن - اژدهای گرز - شقاد نابردار - مستور و پوشیده»	۰/۵
۴	املائی درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) دست‌تان را بر چشم‌های درشت‌تان که در نور آفتاب جمع شده بود، کرده بودید. (همایل / حمایل) ب) مابقی را نقداً خط بکش و بگذار بمکند. (سماق، سماغ)	۰/۵
۵	در هریک از گزینه‌های زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن‌ها را بنویسید. الف) آن شب نیز ماه با تعلقو پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند. ب) تو عاشق و مهبّ مایی و ما معشوق و حبیب توایم.	۰/۵

دستور (۴ نمره)

۶	در بیت زیر «مسند» را مشخص کنید. «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۲۵
۷	در عبارت زیر، یک حرف پیوند وابسته‌ساز بیابید و بنویسید. «همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند که تخلّصی بس به‌جاست.»	۰/۲۵
۸	نوع «را» در کدام گزینه، مفعول است؟ الف (سرّ من از ناله من دور نیست ب (خویش را دیدند سیمرغ تمام لیک چشم و گوش را آن نور نیست بود خود سیمرغ، سی مرغ تمام	۰/۲۵

ادامه سؤالات صفحه دوم

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها		ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه															
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰																	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی‌ماه سال ۱۳۹۹				تعداد صفحه: ۴																	
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)						نمره													
۹		نوع پسوند «ان» در واژه‌های «سحرگاهان - خواهان - بابکان - کوهان» به ترتیب کدام است؟ (الف) زمان - صفت فاعلی - شباهت - منسوب (ب) منسوب - صفت فاعلی - مکان - زمان (پ) زمان - صفت فاعلی - منسوب - شباهت (ت) مکان - جمع - منسوب - زمان						۰/۲۵													
۱۰		کدام واژه در عبارت «قصه است این، قصه! آری قصه درد است» نقش تبعی است، نوع آن را بنویسید.						۰/۵													
۱۱		نقش واژه‌های مشخص شده را در متن زیر بنویسید. «چو بشنید خسرو از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت»						۰/۵													
۱۲		مصراع «در نیابد حال پخته هیچ خام» را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید.						۰/۵													
۱۳		فعل‌های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. (الف) ما دوباره سبز می‌شویم. (ب) گفت: «نزدیک است والی را سرای آنجا شویم»						۰/۵													
۱۴		با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. (الف) دوست بسیار مهربان (ب) محوطه میدان شهر						۰/۵													
		<table><tr><td>مضاف‌الیه مضاف‌الیه</td><td>قید صفت</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>						مضاف‌الیه مضاف‌الیه	قید صفت												
مضاف‌الیه مضاف‌الیه	قید صفت																				
۱۵		در مصراع «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ»: (الف) کدام واژه حذف شده است؟ (ب) نوع حذف آن چیست؟						۰/۵													
ب		قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)						۵													
		آرایه‌های ادبی (۲/۵ نمره)																			
۱۶		«اغراق» در کدام بیت به کار رفته است؟ (الف) هرکسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من (ب) اگر کوه آتش بود بسپر من ازین تنگ، خوار است اگر بگذرم						۰/۲۵													
۱۷		کدام واژه در عبارت زیر «مجاز» دارد؟ آنگاه که چشم باز می‌گشایم و می‌بندم، آنگاه که پاهایم می‌روند و بازمی‌گردند ...						۰/۲۵													
۱۸		هر یک از آرایه‌های ستون «ب» را به بیت یا عبارت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون «ب» اضافه است.)						۱													
		<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه/ در تحیر مانده و گم کرده راه</td><td>حسن آمیزی</td></tr><tr><td>ب) و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاه‌سار گوش می‌پیچید</td><td>تضاد</td></tr><tr><td>پ) به پور جوان گفت شاه زمین/ که رایت چه بیسند کنون اندرین؟</td><td>حسن تعلیل</td></tr><tr><td>ت) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی/ مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند</td><td>مجاز</td></tr><tr><td></td><td>تشبیه</td></tr></table>						الف	ب	الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه/ در تحیر مانده و گم کرده راه	حسن آمیزی	ب) و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاه‌سار گوش می‌پیچید	تضاد	پ) به پور جوان گفت شاه زمین/ که رایت چه بیسند کنون اندرین؟	حسن تعلیل	ت) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی/ مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند	مجاز		تشبیه		
الف	ب																				
الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه/ در تحیر مانده و گم کرده راه	حسن آمیزی																				
ب) و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاه‌سار گوش می‌پیچید	تضاد																				
پ) به پور جوان گفت شاه زمین/ که رایت چه بیسند کنون اندرین؟	حسن تعلیل																				
ت) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی/ مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند	مجاز																				
	تشبیه																				
		ادامه سؤالات صفحه سوم»																			

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	
۱۹	یک «تشبیه» در مصرع «آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل» بیابید و «مشبه» آن را بنویسید.	۰/۵	
۲۰	ترکیب مشخص شده در عبارت زیر، کنایه از چیست؟ «برخلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر، دست و پا گیر نشده بودیم.»	۰/۵	
تاریخ ادبیات (۱ نمره)			
۲۱	درست و نادرست بودن گزینه‌های زیر را مشخص کنید. (الف) درس «گذر سیاوش از آتش» از شاهنامه فردوسی است. درست □ نادرست □ (ب) «از یاریز تا پاریس» نوشته «دکتر محمدعلی جمال‌زاده» است. درست □ نادرست □	۰/۵	
۲۲	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. (الف) کویسر (ب) سانتا ماریا	۰/۵	
حفظ شعر (۱/۵ نمره)			
۲۳	مصرع دوم بیت زیر کدام است؟ «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی (الف) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران (ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۲۵	
۲۴	مصرع اول بیت زیر را کامل کنید. «..... دیوار زندگی را زین گونه یادگاران»	۰/۵	
۲۵	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) ترسم تو را ببیند و کشد (ب) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (پ) یک کر بلا شکوه به چشم نهفته است یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه فدای تو بود و نبودم، میهن ای میهن! ای مجسم گودال قتلگاه	۰/۷۵	
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب) معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.	۸ نمره	
۲۶	تو قلب فسرده زمینی	۰/۲۵	
۲۷	اگر کوه آتش بود، بسپر	۰/۲۵	
۲۸	آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد.	۰/۲۵	
۲۹	نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی	۰/۵	
۳۰	عشق، آتش است. هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد.	۰/۵	
۳۱	صبح، هنگام «چریخ آفتاب» کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم.	۰/۵	
۳۲	هر که داند گفت با خورشید راز کسی تواند ماند از یک ذره باز	۰/۷۵	
۳۳	مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کیمیا و شیء عجب بودم که عیالم هراسان وارد شد.	۱	
ادامه سؤالات صفحه چهارم			

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۳۴	هر یک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سروده عطار است؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است		
۳۵	منظور از «سیه» و «جنگ آتش» در بیت «سیاوش سیه را به تندی بتاخت / نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت» چیست؟		
۳۶	مقصود نویسنده از عبارت «امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوءهاضمه می‌میرند» چیست؟		
۳۷	بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست» به کدام معضل اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟		
۳۸	در سروده زیر بر چه نکته‌ای تأکید شده است؟ «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»		
۳۹	در بیت زیر، مرغان از چه چیزی گله و شکایت می‌کنند؟ «چون بود کاقلیم ما را شاه نیست؟ / بیش ازین بی شاه بودن راه نیست!»		
۴۰	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!» بر چه موضوعی تأکید شده است؟		
۴۱	نویسنده در داستان «کباب غاز» کدام رفتار فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است؟		
۲۰	جمع نمرات		
	«همواره تندرست باشید و سربلند»		

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحات: ۴		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)	۷
-----	---------------------------------------	---

معنی واژه (۱/۵ نمره)

۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف (عصاره تاکی به قدرت او شهید فایق شده. ^{برتر} ب) در عشق کسی قدم نهد کیش جان نیست پ) به دستور فرمود تا ساروان ت) بخند: زیرا خنده تو برای دستان من، شمشیری است آخته. ^{بیرون کشیده}	۱
---	---	---

۲

با توجه به گزینه‌های زیر برای هر یک از واژگان داخل جدول، یک معادل معنایی بیابید.

الف) داشتیم می‌گفتم، آن شب نیز / سورتِ سرمای دی بیدادها می‌کرد.

ب) با حال استیصال پرسیدم: «پس چه خاکی به سرم بریزم؟»

	معنا	واژه معادل
الف	ناچاری، درماندگی	استیصال
ب	تندی و تیزی	سورت

۰/۵

درست نویسی و املا (۱/۵ نمره)

۳	دو مورد نادرستی املائی را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. « <u>بحر</u> وطن - <u>اژدهای</u> گرز - <u>شقاد</u> نابردار - مستور و پوشیده» ^{بهر / شقاد}	۰/۵
۴	املائی درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) دست‌تان را بر چشم‌های درشت‌تان که در نور آفتاب جمع شده بود، کرده بودید. (همایل / حمایل) ب) مابقی را نقداً خط بکش و بگذار بمکند. (سماق، سماغ)	۰/۵
۵	در هریک از گزینه‌های زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن‌ها را بنویسید. الف) آن شب نیز ماه با <u>تعللو</u> پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند. ^{تلالو} ب) تو عاشق و مهرب مایی و ما معشوق و حبیب توایم. ^{محب}	۰/۵

دستور (۴ نمره)

۶	در بیت زیر «مسند» را مشخص کنید. «در پیشگاه اهل خرد نیست <u>محترم</u> هر کس که فکر جامعه را <u>محترم</u> نداشت»	۰/۲۵
۷	در عبارت زیر، یک حرف پیوند وابسته‌ساز بیابید و بنویسید. «همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند که <u>تخلصی</u> بس به‌جاست.»	۰/۲۵
۸	نوع «را» در کدام گزینه، مفعول است؟ الف) (سر من از ناله من دور نیست ب) (خویش را دیدند سیمرغ تمام لیک چشم و گوش را آن نور نیست بود خود سیمرغ، سی مرغ تمام	۰/۲۵
	ادامه سؤالات صفحه دوم	

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۹	نوع پسوند «ان» در واژه‌های «سحرگاهان - خواهان - بابکان - کوهان» به ترتیب کدام است؟ (الف) زمان - صفت فاعلی - شباهت - منسوب (ب) منسوب - صفت فاعلی - مکان - زمان (پ) زمان - صفت فاعلی - منسوب - شباهت (ت) مکان - جمع - منسوب - زمان	۰/۲۵				
۱۰	کدام واژه در عبارت «قصه است این، قصه! آری قصه درد است» نقش تبعی است، نوع آن را بنویسید. تکرار	۰/۵				
۱۱	نقش واژه‌های مشخص شده را در متن زیر بنویسید. «چو بشنید خسرو از آن شاد گشت نهاد روانش ز اندیشه آزاد گشت» متمم	۰/۵				
۱۲	مصرع «در نیابد حال پخته هیچ خام» را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید. هیچ خام، حال پخته را در نیابد	۰/۵				
۱۳	فعل‌های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. (الف) ما دوباره سبز می‌شویم. مضارع اخباری (ب) گفت: «نزدیک است والی را سرای آنجا شویم » مضارع التزامی	۰/۵				
۱۴	با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. (الف) دوست بسیار مهربان (ب) محوطه میدان شهر	۰/۵				
	<table border="1"> <tr> <td>مضاف الیه</td> <td>مضاف الیه</td> </tr> <tr> <td>بسیار</td> <td>مهربان</td> </tr> </table>	مضاف الیه	مضاف الیه	بسیار	مهربان	
مضاف الیه	مضاف الیه					
بسیار	مهربان					
۱۵	در مصرع «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ»: (الف) کدام واژه حذف شده است؟ بود (ب) نوع حذف آن چیست؟ لغوی	۰/۵				
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر)	۵				

آرایه‌های ادبی (۲/۵ نمره)

۱۶	«اغراق» در کدام بیت به کار رفته است؟ (الف) هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من (ب) اگر کوه آتش بود بسپر من ازین تنگ، خوار است اگر بگذرم	۰/۲۵
۱۷	کدام واژه در عبارت زیر «مجاز» دارد؟ وجود! آنگاه که چشم باز می‌کشایم و می‌بندم، آنگاه که پاهایم می‌روند و بازمی‌گردند ...	۰/۲۵

۱۸

هر یک از آرایه‌های ستون «ب» را به بیت یا عبارت مربوطه در ستون «الف» متصل کنید. (یک مورد در ستون «ب» اضافه است.)

حوال چهار اشعار است!

ب	الف
حسن آمیزی	(الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه / در تحیر مانده و گم کرده راه
تضاد	(ب) و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاه بسیار گوش می‌پیچید
حسن تعلیل	(پ) به پور جوان گفت شاه زمین / که رایت چه بینند کنون اندرین؟
مجاز	(ت) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند
تشبیه	تضاد

«ادامه سؤالات صفحه سوم»

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	
۱۹	یک «تشبیه» در مصرع «آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل» بیابید و «مشبه» آن را بنویسید.	۰/۵	
۲۰	ترکیب مشخص شده در عبارت زیر، کنایه از چیست؟ «برخلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر، دست و پا گیر نشده بودیم.»	۰/۵	حسب تفسیر
تاریخ ادبیات (۱ نمره)			
۲۱	درست و نادرست بودن گزینه‌های زیر را مشخص کنید. (الف) درس «گذر سیاوش از آتش» از شاهنامه فردوسی است. درست ☒ نادرست ☐ (ب) «از پاریز تا پاریس» نوشته «دکتر محمدعلی جمال‌زاده» است. درست ☐ نادرست ☒	۰/۵	
۲۲	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. (الف) کویسر ^{سریعی} (ب) سانتا ماریا ^{سجای}	۰/۵	
حفظ شعر (۱/۵ نمره)			
۲۳	مصرع دوم بیت زیر کدام است؟ «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی (الف) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران (ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۲۵	۴
۲۴	مصرع اول بیت زیر را کامل کنید. «.....» دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۰/۵	۴
۲۵	بیت‌های زیر را کامل کنید. (الف) ترسم تو را ببیند و کشد (ب) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (پ) یک کر بلا شکوه به چشم نهفته است یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه ^{درس ۱۱} فدای تو بود و نبودم، میهن ای میهن! ^{درس ۱۲} ای مجسم گودال قتلگاه ^{درس ۱۱}	۰/۷۵	
پ	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب) معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.	۸ نمره	
۲۶	تو قلب فسرده زمینی ^{درس ۵}	۰/۲۵	
۲۷	اگر کوه آتش بود، بسپر ^{درس ۱۲}	۰/۲۵	
۲۸	آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد. ^{درس ۱۸}	۰/۲۵	
۲۹	نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی ^{سای}	۰/۵	
۳۰	عشق، آتش است. هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. ^{درس ۷}	۰/۵	
۳۱	صبح، هنگام «چریخ آفتاب» کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. ^{درس ۸}	۰/۵	
۳۲	هر که داند گفت با خورشید راز کی تواند ماند از یک ذره باز ^{درس ۱۴}	۰/۷۵	
۳۳	مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجب بودم که عیالم هراسان وارد شد. ^{درس ۱۶}	۱	
ادامه سؤالات صفحه چهارم			

سؤالات امتحان درس نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۴ عصر به افق تهران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۱۰	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور دی ماه سال ۱۳۹۹	تعداد صفحه: ۴		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	
۳۴	هر یک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سروده عطار است؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است گرم رو، سوزنده و سرکش بود هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	۰/۵	
۳۵	منظور از «سیه» و «جنگ آتش» در بیت «سیاوش سیه را به تندی بتاخت / نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت» چیست؟ اسب / آماده عبور از آتش	۰/۵	
۳۶	مقصود نویسنده از عبارت «امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوءهاضمه می‌میرند» چیست؟ طمع و زیاده خواهی، باعث از بین رفتن قدرت‌های بزرگ می‌شود	۰/۵	
۳۷	بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست» به کدام معضل اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ رکوه خواری	۰/۵	
۳۸	در سروده زیر بر چه نکته‌ای تأکید شده است؟ «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» قابل توصیف بودن عشق عاشق و اخلاق زیبای معشوق	۰/۵	
۳۹	در بیت زیر، مرغان از چه چیزی گله و شکایت می‌کنند؟ «چون بود کافلیم ما را شاه نیست؟ / بیش ازین بی شاه بودن راه نیست!» جراش‌ها نذارند!	۰/۵	
۴۰	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!» بر چه موضوعی تأکید شده است؟ برتری عقل بر ظاهر	۰/۵	
۴۱	نویسنده در داستان «کباب‌غاز» کدام رفتار فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است؟ عدم توجه به کیفیت کار - استفاده از انسان‌های ناشایست برای هر کاری	۰/۵	
۲۰	جمع نمرات		«همواره تندرست باشید و سربلند»

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی (۳)		رشته ی : کلیه رشته ها		ساعت شروع : ۱۶ به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه										
نام ونام خانوادگی:				پایه : دوازدهم		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۳/۸										
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی												
ردیف		سؤالات														
		قلمرو زبانی: (۷ نمره)														
الف		معنی واژه(۱/۵ نمره)														
۱		معنی واژه های مشخص شده را با توجه به عبارات زیر، بنویسید. الف - دلم را داغ عشقی بر جبین نه زبانم را بیانی آتشین ده ب - به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت ، صد کاروان ج - من زندگانی را در چادر با شیهه اسب آغاز کردم.														
۲		با توجه به ابیات زیر ، برای هر یک از واژگان داخل جدول ، یک «معادل معنایی» از متن بنویسید. الف - در اولین دقایق صبح احداث ، این خاک ریز هشت نه کیلومتری به پایان رسید. ب - هر کدام از ایشان به زاد بیشتر ، بدین گرده خوردن اولی تر.														
		<table><tr><td>ردیف</td><td>معنا</td><td>واژه معادل</td></tr><tr><td>الف</td><td>ساخته شدن</td><td></td></tr><tr><td>ب</td><td>توشه</td><td></td></tr></table>						ردیف	معنا	واژه معادل	الف	ساخته شدن		ب	توشه	
ردیف	معنا	واژه معادل														
الف	ساخته شدن															
ب	توشه															
۳		معنای کدام یک از واژه های زیر درست است؟ الف - تعب : پیروی ب - آرم : مبارزه ج - کازیه : جاکاغذی د - بطّ : دریاچه														
ب		املاى واژه : (۱/۵ نمره)														
۴		کدامیک از واژگان داخل کمانک ، از نظر املايى درست است؟ الف - تخم خرمایی به تربیتش نخلِ (باسق - باسغ) گشته. ب - صدای موتور (دیزلی - دیزلی) چند تانک همه را به خود آورد. ج - پادشاهی به درویشی گفت که مرا آن لحظه که تو را به درگاه حق، تجلّی و (قرب - غرب) باشد ، یاد کن.														
۵		در بین کلمات زیر ، کدام واژه ، «اهمیت املايى» دارد؟ الف - کیمیا ب - عملیات ج - جمشید د - جوانمردی														
۶		در شعر زیر، شکل درست واژه نادرست املايى را بنویسید. «تنها برای تعلیم گرفتن ، شبه شما را میان تاریکی تعقیب می کردم.»														
		دستور : (۴ نمره)														
۷		در عبارت: « سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دو شبه با کامیون طی می کردیم» الف - کدام واژه وابسته وابسته است؟ ب - نوع آن را بنویسید.														
		ادامه سؤالات در صفحه دوم														

ردیف	سوالات	نمره
۸	با توجه به شعر زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: «هرروز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم/ آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم:» <u>که تو از آن منی، و من از آن تو</u> الف - در قسمت مشخص شده چه کلمه ای مخفی شده است؟ ب - زمان دقیق فعل «بخوانم» را بنویسید. ج - گروه اسمی «ذکری واحد» چه نوع ترکیبی است؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۹	در عبارت های زیر، نوع دقیق هر یک از «حروف ربط» را بنویسید. الف - وارد محوطه پیش روی خاک ریز های دشمن شدیم <u>اما</u> هنوز از شما نشانی نبود. ب - یک لحظه فکر کردم اگر قرار بود شما فقط کار یک نفر را انجام بدهید، سرنوشت حمله چه می شد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۰	در شعر زیر، نوع دقیق وابسته های پسین گروه اسمی را بنویسید. «صحنه میدانک خود را / تند و گاه آرام می پیمود.»	۰/۷۵
۱۱	اجزای مصرع دوم بیت زیر را مطابق با زبان معیار بنویسید. «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان، شنو یکی پند»	۰/۵
۱۲	در بیت زیر، واژه «والی» به ترتیب، چه نقش دستوری دارد؟ «گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمّار نیست؟»	۰/۵
۱۳	عبارت، زیر چند جمله است؟ ن ما قدرت اجاره حیات در بست را نداشتیم. کارمان از آن زندگی پر زرق و برق کدخدایی و کلانتری به یک اتاق کرایه ای در یک خانه چند اتاقی کشید.»	۰/۲۵
	قلمرو ادبی: (۵ نمره)	
الف	آرایه های ادبی (۳ نمره)	
۱۴	در هر یک از ابیات زیر، کدا آرایه داخل کمانک درست است؟ الف - عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را (حسن تعلیل - اسلوب معادله) ب - با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (لف و نشر - استعاره) ج - به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید / من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن (جناس - تشبیه)	۰/۷۵
۱۵	بیت «یکی تازی ای بر نشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه» بیانگر کدام زمینه حماسه است؟	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

ردیف	سوالات	نمره								
۱۶	در جدول زیر هر یک از ابیات و عبارات گروه «الف» به کدام آرایه در گروه «ب» مرتبط است؟	۱								
	<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره</td><td>جناس</td></tr><tr><td>(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن</td><td>تلمیح</td></tr><tr><td>(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده وخوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده</td><td>تضاد</td></tr><tr><td>(۴) ناله های گریه آلود آن امام راستین که در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ، چه فاجعه ای است.</td><td>سجع</td></tr></table>		الف	ب	(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره	جناس	(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن	تلمیح	(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده وخوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	تضاد
الف	ب									
(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره	جناس									
(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن	تلمیح									
(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده وخوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	تضاد									
(۴) ناله های گریه آلود آن امام راستین که در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ، چه فاجعه ای است.	سجع									
۱۷	در بیت زیر «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. « یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. »	۰/۵								
۱۸	مفهوم هر یک از کنایه های مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ الف) تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بمکند. ب) از طرفی بال در آوردن از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است.	۰/۲۵ ۰/۲۵								
ب	شعر حفظی (۲ نمره)									
۱۹	مصرع دوم هر یک از موارد گروه «الف» را از بین مصرع های گروه «ب» انتخاب کنید.	۰/۵								
	<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار</td><td>به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن</td></tr><tr><td>۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد</td><td>به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن</td></tr><tr><td></td><td>ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه</td></tr><tr><td></td><td>یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه</td></tr></table>		الف	ب	۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن	۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد	به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن		ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه
الف	ب									
۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن									
۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد	به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن									
	ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه									
	یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه									
۲۰	مصرع دوم بیت « خورشید، بی حفاظ نشسته به روی خاک ؟ ؟ » را بنویسید.	۰/۵								
۲۱	کاربرد مصرع دوم در کدامیک از ابیات زیر نادرست است؟ الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی ب) گر در سرت هوا وصال است حافظا باید که خاکِ درگه اهل هنر شوی	۰/۲۵								
۲۲	بیت بعد از شعر زیر را کامل کنید. « باز آ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ای جویبار جاری!									
	ادامه سوالات در صفحه چهارم									

۲۳	معنی و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید . (الف) در بیابان های بی آب و علف در جست و جوی سیمرغ سرگردان شوم؟ (ب) « بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود »	
۲۴	معنی هر یک از عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. (الف) چون نیک اندیشه کنی همه در آن می کوشند که خود را به حُسن رسانند. (ب) فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده.	۰/۵ ۰/۵
ب	معنی و مفهوم شعر (۲ نمره)	
۲۵	معنی و مفهوم اشعار زیر را به فارسی روان بنویسید. (الف) با این نسیم سحر خیز ، برخیز اگر جان سپردیم / در باغ می ماندی ای دوست ، گل یادگار من و تو (ب) در غم ما روزها بیگانه شد ۰/۵ (ج) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ۰/۵	۱ ۱
ج	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۶	مفهوم شعر «و اگر دید ، به ناگاه / خون من بر سنگ فرش خیابان جاری است / بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته. » را بنویسید.	۰/۵
۲۷	بیت : «دل چه بندی در این سرای مجاز ؟ همت پست کی رسد به فراز؟» یادآور کدام «وادی عرفان» است؟	۰/۵
۲۸	مفهوم بیت : «اگر کوه آتش بودم بسپرم / ازین تنگ خوار است اگر بگذرم» را بنویسید.	۰/۵
۲۹	مقصود از : « این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد. » چیست؟	۰/۵
۳۰	هر یک از قسمت های مشخص شده در بیت زیر ، به ترتیب بیانگر چه انسان هایی هستند؟ «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد »	۰/۵
۳۱	در بیت «نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند » مقصود از « راه پر خون » چیست؟	۰/۵
۳۲	عبارت «حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب» به چه مفهومی تاکید دارد ؟	۰/۵
۳۳	مفهوم مشترک سروده های زیر چیست؟ (الف) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند (ب) دلا خموشی چذا؟ چو خُم نجوشی چرا ؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
	نیک فرجام باشید	جمع نمره ۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی (۳)		رشته ی : کلیه رشته ها		ساعت شروع : ۱۶ به افق تهران		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه										
نام و نام خانوادگی:				پایه : دوازدهم		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۳/۸										
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی												
ردیف	سؤالات						نمره									
	قلمرو زبانی: (۷ نمره)															
الف	معنی واژه (۱/۵ نمره)															
۱	معنی واژه های مشخص شده را با توجه به عبارات زیر، بنویسید. الف - دلم را داغ عشقی بر جبین نه زبانم را بیانی آتشین ده ب - به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت ، صد کاروان ج - من زندگانی را در چادر با شیهه اسب آغاز کردم. صدراعوز اسب						۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵									
۲	با توجه به ابیات زیر ، برای هر یک از واژگان داخل جدول ، یک «معادل معنایی» از متن بنویسید. الف - در اولین دقایق صبح احداث ، این خاک ریز هشت نه کیلومتری به پایان رسید. ب - هر کدام از ایشان به زاد بیشتر ، بدین گرده خوردن اولی تر. <table><tr><td>ردیف</td><td>معنا</td><td>واژه معادل</td></tr><tr><td>الف</td><td>ساخته شدن</td><td>احداث</td></tr><tr><td>ب</td><td>توشه</td><td>زاد</td></tr></table>						ردیف	معنا	واژه معادل	الف	ساخته شدن	احداث	ب	توشه	زاد	۰/۵
ردیف	معنا	واژه معادل														
الف	ساخته شدن	احداث														
ب	توشه	زاد														
۳	معنای کدام یک از واژه های زیر درست است؟ الف - تعب : پیروی ب - آرم : مبارزه ج - کازیه : جاکاغذی د - بطّ : دریاچه						۰/۲۵									
ب	املاي واژه : (۱/۵ نمره)															
۴	کدامیک از واژگان داخل کمانک ، از نظر املايي درست است؟ الف - تخم خرمایی به تربیتش نخل (باسق - باسغ) گشته. ب - صدای موتور (دیزلی - دیزلی) چند تانک همه را به خود آورد. ج - پادشاهی به درویشی گفت که مرا آن لحظه که تو را به درگاه حق، تجلی و (قرب - غرب) باشد ، یاد کن.						۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵									
۵	در بین کلمات زیر ، کدام واژه ، «اهمیت املايي» دارد؟ الف - کیمیا ب - عملیات ج - جمشید د - جوانمردی						۰/۲۵									
۶	در شعر زیر، شکل درست واژه نادرست املايي را بنویسید. «تنها برای تعلیم گرفتن ، شبه شما را میان تاریکی تعقیب می کردم.» هیچ						۰/۵									
	دستور : (۴ نمره)															
۷	در عبارت: « سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دو شبه با کامیون طی می کردیم» الف - کدام واژه وابسته وابسته است؟ فرسند ب - نوع آن را بنویسید. همیز						۰/۵									
	ادامه سؤالات در صفحه دوم															

ردیف	سوالات	نمره
۸	با توجه به شعر زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: «هرروز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم/ آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم:» <u>که تو از آن منی، و من از آن تو</u> الف - در قسمت مشخص شده چه کلمه ای مخفی شده است؟ هستم ب - زمان دقیق فعل «بخوانم» را بنویسید. مضارع التزامی ج - گروه اسمی «ذکری واحد» چه نوع ترکیبی است؟ وصفی	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۹	در عبارت های زیر، نوع دقیق هر یک از «حروف ربط» را بنویسید. الف - وارد محوطه پیش روی خاک ریز های دشمن شدیم <u>اما</u> هنوز از شما نشانی نبود. هم پایدار ب - یک لحظه فکر کردم <u>اگر</u> قرار بود شما فقط کار یک نفر را انجام بدهید، سرنوشت حمله چه می شد؟ وابسته ساز	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۰	در شعر زیر، نوع دقیق وابسته های پسین گروه اسمی را بنویسید. «<u>صحنه میدانک خود را</u> / تند و گاه آرام می پیمود.» مضاف الیه - مضاف الیه	۰/۷۵
۱۱	اجزای مصرع دوم بیت زیر را مطابق با زبان معیار بنویسید. «پنهان مکن آتش درون را / <u>زین سوخته جان، شنو یکی پند</u>» زین سوخته جان، شنو یکی پند	۰/۵
۱۲	در بیت زیر، واژه «والی» به ترتیب، چه نقش دستوری دارد؟ نهاد «گفت: «نزدیک است <u>والی را سرای آنها شویم</u>» گفت: «<u>والی از کجا در خانه خمّار نیست؟</u>»» مضاف الیه	۰/۵
۱۳	عبارت، زیر چند جمله است؟ مضاف الیه <u>نی</u> ما قدرت اجاره حیاط دربست را نداشتیم. کارمان از آن زندگی پر زرق و برق کدخدایی و کلاتتری به یک اتاق کرایه ای در یک خانه چند اتاقی کشید. ۲	۰/۲۵
	قلمرو ادبی: (۵ نمره)	
الف	آرایه های ادبی (۳ نمره)	
۱۴	در هر یک از ابیات زیر، کدا آرایه داخل کمانک درست است؟ الف - عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را (حسن تعلیل - اسلوب معادله) ب - با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (لف و نشر - استعاره) ج - به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید / من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن (جناس - تشبیه)	۰/۷۵
۱۵	بیت «یکی تازی ای بر نشسته سیاه» همی خاک نعلش برآمد به ماه «بیانگر کدام زمینه حماسه است؟» خرقعات	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

ردیف	سوالات	نمره										
۱۶	در جدول زیر هر یک از ابیات و عبارات گروه «الف» به کدام آرایه در گروه «ب» مرتبط است؟ <table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره</td><td>جناس</td></tr><tr><td>(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن</td><td>تلمیح</td></tr><tr><td>(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده</td><td>تضاد</td></tr><tr><td>(۴) ناله های گریه آلود آن امام راستین که در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ، چه فاجعه ای است.</td><td>سجع</td></tr></table>	الف	ب	(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره	جناس	(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن	تلمیح	(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	تضاد	(۴) ناله های گریه آلود آن امام راستین که در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ، چه فاجعه ای است.	سجع	۱
الف	ب											
(۱) بخند برشب / بر روز ، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره	جناس											
(۲) مُلک اینجا بایدت انداختن مُلک اینجا بایدت در باختن	تلمیح											
(۳) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	تضاد											
(۴) ناله های گریه آلود آن امام راستین که در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ، چه فاجعه ای است.	سجع											
۱۷	در بیت زیر «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.» مردم دنیا	۰/۵										
۱۸	مفهوم هر یک از کنایه های مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ (الف) تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بمکند. انتظار بهورده شدن (ب) از طرفی بال در آوردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است. خوشحالی بیفش از حد	۰/۲۵ ۰/۲۵										
ب	شعر حفظی (۲ نمره)											
۱۹	مصرع دوم هر یک از موارد گروه «الف» را از بین مصرع های گروه «ب» انتخاب کنید. <table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار درس ۱۳ =</td><td>به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن</td></tr><tr><td>۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد درس ۱۱ =</td><td>به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن</td></tr><tr><td></td><td>ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه</td></tr><tr><td></td><td>یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه</td></tr></table>	الف	ب	۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار درس ۱۳ =	به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن	۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد درس ۱۱ =	به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن		ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه		یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه	۰/۵
الف	ب											
۱- اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار درس ۱۳ =	به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن											
۲- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد درس ۱۱ =	به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن											
	ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه											
	یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه											
۲۰	مصرع دوم بیت «خورشید، بی حفاظ نشسته به روی خاک ؟ ؟» را بنویسید. درس ۱۱	۰/۵										
۲۱	کاربرد مصرع دوم در کدامیک از ابیات زیر نادرست است؟ (الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی حذف (ب) گر در سرت هوا وصال است حافظا باید که خاکِ درگه اهل هنر شوی	۰/۲۵										
۲۲	بیت بعد از شعر زیر را کامل کنید. « باز آ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران حذف ای جویبار جاری!											
	ادامه سوالات در صفحه چهارم											

۲۳	معنی و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید . (الف) در بیابان های بی آب و علف در جست و جوی سیمرغ سرگردان شوم؟ درس ۱۴ (ب) « بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود » درس ۱۶	
۲۴	معنی هر یک از عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. (الف) چون نیک اندیشه کنی همه در آن می کوشند که خود را به حُسن رسانند. درس ۷ (ب) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده. درس ۱	۰/۵ ۰/۵
ب	معنی و مفهوم شعر (۲ نمره)	
۲۵	معنی و مفهوم اشعار زیر را به فارسی روان بنویسید. (الف) با این نسیم سحر خیز ، برخیز اگر جان سپردیم / در باغ می ماندی ای دوست ، گل یادگار من و تو درس ۱۰ (ب) در غم ما روزها بیگانه شد ۰/۵ (ج) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ۰/۵ درس ۳	۱ ۱
ج	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۶	مفهوم شعر «و اگر دید ، به ناگاه / خون من بر سنگ فرش خیابان جاری است / بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته. » را بنویسید. زندگی نفس بودن خنده معشوق لبنه معشوق به عائق ، قدرت مبارزه می بخشد	۰/۵
۲۷	بیت : «دل چه بندی در این سرای مجاز ؟ همت پست کی رسد به فراز؟» یادآور کدام «وادی عرفان» است طلب	۰/۵
۲۸	مفهوم بیت : «اگر کوه آتش بودم بسپرم / ازین تنگ خوار است اگر بگذرم» را بنویسید. عبور از آتش برای اثبات بی تاهلی	۰/۵
۲۹	مقصود از : « این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد. » چیست؟ اولین باری نه رسم نقدید	۰/۵
۳۰	هر یک از قسمت های مشخص شده در بیت زیر ، به ترتیب بیانگر چه انسان هایی هستند؟ «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» عائق دروغین عائق واقعی	۰/۵
۳۱	در بیت «نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند» مقصود از «راه پر خون» چیست؟ سختی های راه عشق	۰/۵
۳۲	عبارت «حیات از عشق می شناس و ممات بر عشق می یاب» به چه مفهومی تاکید دارد ؟ زندگی واقعی از عشق سر می آید و مرگ حقیق در بی عشق است	۰/۵
۳۳	مفهوم مشترک سروده های زیر چیست؟ (الف) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند سلتن سلوت و اعتراض به ظلم (ب) دلا خموشی چذا؟ چو خم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
	نیک فرجام باشید	جمع نمره
	۲۰	